

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ,
ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑνεΚ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

5^{ης} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑνΕΚ

5η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ και ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ (ΕΠΑνΕΚ) του ΕΣΠΑ 2014-2020

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Διαπίστωση απαρτίας / Έναρξη Συνεδρίασης / Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης της 5^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ.
2. Σύντομοι χαιρετισμοί (από την πολιτική ηγεσία).
3. Εισήγηση από την κα Νίκη Δανδόλου, Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ, Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ.
4. Έγκριση των Πρακτικών της 4^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ της 12ας Δεκεμβρίου 2018.

II. ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑνΕΚ 2014-2020

5. Πρόοδος Υλοποίησης του ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
 - Παρουσίαση της πορείας υλοποίησης του ΕΠΑνΕΚ – Ενημέρωση σχετικά με την επίτευξη των ετήσιων στόχων του Προγράμματος – Ενημέρωση για την Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης με έτος αναφοράς το 2018 (ΔΑ).
 - Παρουσίαση Προγράμματος «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον II» (ΔΑ).
 - Ενημέρωση για την αναθεώρηση του ΕΠΑνΕΚ (ΔΑ).

- Εξειδίκευση του Επιχειρησιακού Προγράμματος – Νέες Δράσεις - Έγκριση της 5^{ης} Έκδοσης του Εγγράφου Εξειδίκευσης (ΔΑ).
- Ενημέρωση για την υλοποίηση της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση, την επικοινωνία και την Προβολή του ΕΠΑνεΚ – Προγραμματισμός για το επόμενο έτος (ΔΑ).

III. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

6. Παρεμβάσεις της Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζοντίων θεμάτων.

- Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίηση του ΕΣΠΑ – (οικονομική πρόοδος / ενέργειες επιτάχυνσης της εφαρμογής / θεματικοί στόχοι / θεματική συγκέντρωση).

(Εισήγηση από την ΕΥΣΕ).

- Ενημέρωση σχετικά με τη διαπραγμάτευση της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027 και συνοπτική παρουσίαση της 1^{ης} εγκυκλίου σχεδιασμού 2021-2027.

(Εισήγηση από την ΕΥΣΑ).

7. Άλλα θέματα

- Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας ως Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS).

(Εισήγηση από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας).

IV. ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΜΕΛΩΝ

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 5^{ης} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑνεΚ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ν. ΔΑΝΔΟΛΟΥ

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Διαπίστωση απαρτίας / Έναρξη Συνεδρίασης / Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης της 5ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνεΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ν. ΔΑΝΔΟΛΟΥ): Καλή σας μέρα. Θα ήθελα να σας καλωσορίσω στην 5^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα - Καινοτομία. Έχουμε απαρτία της Επιτροπής Παρακολούθησης, επομένως μπορούμε να ξεκινήσουμε τις εργασίες μας. είμαι πολύ χαρούμενη που σας μιλάω σήμερα με αυτή την ιδιότητα, σαν Ειδική Γραμματέας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την παρουσία σας εκ μέρους του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων όπως και τη Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος για τη διοργάνωση της σημερινής συνεδρίασης καθώς και για όλη την εργασία της όλο αυτό το διάστημα στην προγραμματική περίοδο, για το οποίο θα ενημερωθείτε στη συνέχεια αναλυτικά.

Να καλωσορίσω και τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Ανάπτυξης και από τη Γενική Διεύθυνση της Απασχόλησης

Αξιότιμοι κύριοι Γενικοί Γραμματείς, το Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του ίδιου Υπουργείου, του Υπουργείου Ανάπτυξης κι Επενδύσεων στον οποίο επίσης θα δώσουμε το λόγο σε λίγο για τη δική του παρέμβαση.

Θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε ανά τομέα του Προγράμματος την πρόοδό του και την πορεία του στη συνέχεια αναλυτικά με την εισήγηση της Προϊσταμένης Διαχειριστικής Αρχής, της κας Φέτση και των συναδέλφων.

Θα θέλαμε την άδειά σας για την έγκριση της ημερήσιας διάταξης καθώς και την έγκριση των πρακτικών στο σύνολο, που έχουν ήδη επικοινωνηθεί σ' εσάς μέσω του συστήματος διαύλου, οπότε αν δεν υπάρχει αντίρρηση μπορούμε να προχωρήσουμε σ' αυτό.

Κατά συνέπεια θα ήθελα να ξεκινήσουμε με τις παρεμβάσεις των κ.κ. Γενικών Γραμματέων και των εκπροσώπων τους, με πρώτο τον κ. Δημήτριο Σκάλκο, τον Γενικό Γραμματέα των Δημοσίων Επενδύσεων και του ΕΣΠΑ και στη συνέχεια τους συναδέλφους Γενικούς Γραμματείς καθώς και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη συνέχεια, εφ' όσον το επιθυμεί, να κάνουμε μια αρχική παρέμβαση, όπως εσείς προτιμάτε ώστε να περάσουμε μετά στη συνέχεια του προγράμματός μας. Σας ευχαριστώ.

Σύντομοι χαιρετισμοί από την πολιτική ηγεσία

Δ. ΣΚΑΛΚΟΣ: Καλημέρα σε όλες και όλους. Προφανώς είμαι ιδιαίτερα χαρούμενος που βρίσκομαι ανάμεσά σας. Βλέπω πολλά οικεία πρόσωπα, προέρχομαι κι εγώ απ' αυτό που λέμε «σύστημα ΕΣΠΑ», βλέπω παλιούς συνεργάτες και χαίρομαι που έχω στη θέση του προέδρου δίπλα, τη φίλη μου τη Νίκη Δανδόλου.

Η κυβέρνηση και εγώ προσωπικά, είναι προφανές ότι αποδίδουμε μεγάλη σημασία στη στήριξη της επιχειρηματικότητας, την προώθηση της καινοτομίας, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Ο βασικός μας στόχος για την ενίσχυση της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, περνάει προφανώς μέσα από τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και στο κομμάτι που αφορά την ενίσχυση της ρευστότητας αλλά και μια σειρά αλλαγών που θα πρέπει να γίνουν σ' αυτό το κομμάτι, η χρηματοδότηση που προσφέρει το ΕΠΑνΕΚ είναι κομβικής σημασίας.

Με φόντο την προετοιμασία για την επόμενη προγραμματική περίοδο, που είναι και το δικό μου κομμάτι αρμοδιότητας, τις επόμενες μέρες θα μπορέσουμε να πούμε πολλά περισσότερα.

Σε ό,τι αφορά το δικό σας, το σκέλος της δουλειάς, αυτό που καταλήγουμε να επιλέξουμε είναι να δουλέψουμε κατά τρόπο που είχαμε ακολουθήσει τουλάχιστον στο επίπεδο του σχεδιασμού στην τρέχουσα περίοδο, δηλαδή να δουλέψουμε με τομεακές ομάδες σχεδιασμού όπου πέρα από τους υπηρεσιακούς, θα προσπαθήσουμε να εμπλέξουμε στο σχεδιασμό

και τους πραγματικούς stake holders, ας το πούμε έτσι της οικονομίας και της κοινωνίας.

Νομίζω ότι στο επίπεδο του σχεδιασμού αυτό δούλεψε, η εφαρμογή όπως στη συνέχεια ακολούθησε είναι το κάτι άλλο, θα προσπαθήσουμε αυτή τη φορά η εφαρμογή ν' ανταποκριθεί καλύτερα στο σχεδιασμό, αλλά για την επόμενη προγραμματική περίοδο, θα έχουμε το χρόνο να τ' αναλύσουμε πολύ περισσότερο στο επόμενο χρονικό διάστημα.

Εδώ σταματάνε τα ωραία λόγια, θα πρέπει ν' ασχοληθούμε λίγο με την υλοποίηση του τρέχοντος προγράμματος. Συνήθως στις Επιτροπές Παρακολούθησης τις νέες, και για μένα και τη Νίκη είναι η 1^η Επιτροπή, είθισται να λέμε ότι θα κάνουμε μια καινούργια αρχή, να λέμε καλά λόγια κτλ., εγώ όμως δεν το βλέπω έτσι, εγώ διαβάζω τον αριθμό 5, δηλαδή θεωρώ ότι έχουν προηγηθεί 4 Επιτροπές Παρακολούθησης πριν, άρα θεωρώ ότι κάποια καλά λόγια εξαντλήθηκαν εκεί και θα πρέπει να δούμε από δω κι πέρα πώς θα προχωρήσουμε, με σκοπό το ομαλό κλείσιμο του Προγράμματος, που σε μεγάλο βαθμό θα προδιαγράψει και τη μορφή που θα έχει το πρόγραμμα της επόμενης προγραμματικής περιόδου.

Άρα λοιπόν, θα ήθελα στο τέλος των σημερινών εργασιών, να φύγουμε από δω τουλάχιστον έχοντας συμφωνήσει ότι ήρθε το τέλος της ωριοποίησης των πραγμάτων, στον καθέναν στο μέτρο που τον αφορά και της ευθύνης που έχει και να δούμε από δω και πέρα πώς θα προχωρήσουμε με στενή συνεργασία, με εμπλοκή πραγματική των δικαιούχων και των συναρμοδίων φορέων, γιατί άλλος τρόπος δεν υπάρχει.

Τα μεγέθη και η πορεία υλοποίησης του προγράμματος θ' αναλυθούν στη συνέχεια, νομίζω ήδη τα γνωρίζουμε μέσες άκρες, οι καθυστερήσεις έχουν επισημανθεί και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι καθυστερήσεις στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας, οι καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων, το οποίο είναι κομβικό κομμάτι για εμάς και για το σχεδιασμό της επόμενης περιόδου.

Είναι πρόθεσή μας να ενισχύσουμε τα χρηματοδοτικά εργαλεία την επόμενη περίοδο, αλλά όπως αντιλαμβάνεστε, το πώς θα τα πάμε σ' αυτή την περίοδο, ακουμπά απόλυτα και το τελικό ποσό που θα δεσμευτεί στα χρηματικά εργαλεία για το 2021-2017 αλλά και τη μορφή που θα έχουν.

Οι καθυστερήσεις βέβαια σε στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης και βέβαια δε χρειάζεται ν' αναφερθώ στο κομμάτι των πόρων του ΕΚΤ μέσα στο ΕΠΑΝΕΚ, που όταν το σχεδιάζαμε είχαμε φιλοδοξία γι' αυτό το πράγμα, για την ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων, που για μένα προσωπικά θα πρέπει να παραμείνει στο ΕΠΑΝΕΚ, θα πρέπει όμως να δούμε τελικά, πώς θα πορευθούμε από δω και πέρα.

Αυτό που προσπαθώ να κάνω είναι να κρούσω τον κώδωνα του κινδύνου, δε λέω κάτι που δεν το ξέρουμε, απλά νομίζω είναι διαφορετικό να το λέμε πια και δημόσια και δεν είναι κακό και να το λέμε και ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που θέλουμε και τη βοήθειά της.

Καλή και η πίεση, θέλουμε όμως και βοήθεια, γιατί προσωπικά στις προηγούμενες Επιτροπές Παρακολούθησης έχω ακούσει αρκετές φορές και όχι για το ΕΠΑΝΕΚ, και για άλλα προγράμματα, να μοιράζονται συγχαρητήρια για την καλή προσπάθεια, βρισκόμαστε όμως σ' ένα σημείο που πρέπει τα συγχαρητήρια να σταματήσουν.

Σχέδια δράσης που πήραμε απ' όλες τις Διαχειριστικές Αρχές είναι σαφώς μειωμένα από τις προβλέψεις που έδιναν οι ίδιες, λίγους μήνες πριν. Νομίζω μόνο το ΕΠΑΝΕΚ έκανε μια βελτιωμένη, αλλά κι αυτό πάλι δεν είναι κάτι για το οποίο θα πρέπει να θριαμβολογήσουμε.

Την ερχόμενη άνοιξη, σε συνεργασία με τη Νίκη θα πρέπει να δούμε πώς θα γίνει αναθεώρηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, που ακουμπά και το ΕΠΑΝΕΚ, ένα πρώτο screening ήδη έχουμε ξεκινήσει να το κάνουμε, θα πρέπει όμως να εντατικοποιήσουμε τις προσπάθειές μας, να δούμε πώς θα κλείσει η χρονιά και με βάση αυτό, δηλαδή με τις επιδόσεις που θα έχουμε στο τέλος του έτους, να δούμε και πώς θα προχωρήσουμε στην αναθεώρηση του ΕΠΑΝΕΚ και των άλλων προγραμμάτων.

Δε θα πω περισσότερα, θα πω μόνο ότι πέρα από την πίεση, αντιλαμβανόμαστε ότι η Διαχειριστική αυτή όπως και άλλες Διαχειριστικές χρειάζονται βοήθεια, η υποστελέχωση είναι ένα πρόβλημα που ακουμπά όλες σχεδόν τις Υπηρεσίες του ΕΣΠΑ, είναι κάτι που το αντιμετωπίζουμε, έχουμε εδώ τον Πρόεδρο της ΜΟΔ, έχουμε συνεννοηθεί μαζί του για κάποια πράγματα ενίσχυσης του στελεχιακού δυναμικού του ΕΠΑΝΕΚ, αλλά αυτά περισσότερο μπορεί να τα πει και ο Πρόεδρος και η Νίκη.

Εγώ να ευχηθώ από καρδιάς καλή επιτυχία στις εργασίες και χαίρομαι για μια ακόμα φορά που βρίσκομαι ανάμεσά σας και με τη Νίκη στο πλάι μου. Νίκη ό,τι βοήθεια χρειαστείς, ξέρεις, θα την έχεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε θερμά τον Γενικό Γραμματέα για την παρέμβασή του.

Θα ήθελα να δώσω το λόγο και στο Γενικό Γραμματέα του Εμπορίου, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, που μας έκανε την τιμή να είναι μαζί μας.

Π. ΣΤΑΜΠΟΥΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση. Νομίζω ότι ο κ. Σκάλκος ανέπτυξε, σκιαγράφησε μάλιστα τις προθέσεις της κυβέρνησης και φυσικά τα εμπόδια τα οποία πρέπει να ξεπεράσουμε και κυρίως θα πρέπει να δουλέψουμε σοβαρά με όλους τους παραγωγικούς φορείς, προκειμένου να μη χαθεί άλλη μία προγραμματική περίοδος όπως αυτή τη στιγμή φαίνεται ότι η χώρα χάνει.

Δυστυχώς, οι τομείς οι παραγωγικοί και οι τομείς οι οποίοι συνδέονται με την πρωτογενή παραγωγή αλλά και με την αναβάθμιση των υπηρεσιών είτε στη βιομηχανία είτε στο εμπόριο, φαίνεται να έχουν αδυναμία και σχεδιασμού και απορρόφησης κονδυλίων.

Υπήρξε μια κυβερνητική απόφαση η οποία αποτυπώνεται στο νομοσχέδιο «Επενδύω στην Ελλάδα» με τη σύσταση ενδιάμεσου φορέα για τις δυο Γενικές Γραμματείες για το εμπόριο και για τη βιομηχανία, προκειμένου να τονίσει η κυβέρνηση την αποφασιστικότητα να υλοποιήσει και να σχεδιάσει δράσεις οι οποίες πραγματικά να μπορέσουν ν' αφομοιωθούν από τις ίδιες τις παραγωγικές δυνάμεις και ν' αξιοποιηθούν πόροι και διαδικασίες προκειμένου ν' αναπτύξουμε τους τομείς αυτούς.

Νομίζω λοιπόν ότι εμείς, και παρεμπιπτόντως θα το πω γρήγορα κινούμαστε, προκειμένου ο φορέας ν' αρχίσει να σχεδιάζει και να υλοποιεί πράγματα, πιστεύω ότι είναι πολύ σπουδαίοι οι δυο τομείς αυτοί για την ελληνική οικονομία στο σύνολό τους, γιατί αφ' ενός από τη μια η χώρα έχει έλλειψη ποιότητας υποδομών κυρίως στο κομμάτι της οργανωμένης βιομηχανίας κι από την άλλη φυσικά, οι εμπορικές επιχειρήσεις, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις οφείλουν να βρουν εργαλεία και δράσεις, προκειμένου να γίνουν ακόμα πιο ανταγωνιστικές, να χρησιμοποιήσουν μέσα

τα οποία θα συνδυάζονται με την ευρύτερη κυβερνητική πολιτική που έχει να κάνει με την Πράσινη Οικονομία, έχει να κάνει με την αφομοίωση της υψηλής τεχνολογίας.

Και φυσικά, θα πρέπει το κομμάτι του εμπορίου, να ενισχυθεί ακόμα περισσότερο, προκειμένου να αντέξει και τον ανταγωνισμό ο οποίος συγκεντρώνεται όλο και περισσότερο σε οργανωμένους χώρους.

Άρα λοιπόν νομίζω, και μ' αυτό θα κλείσω, ότι ορθώς η κυβέρνηση επέλεξε να δημιουργήσει τον ενδιάμεσο φορέα για τις δυο Γενικές Γραμματείες και ελπίζω να δικαιώσουμε αυτή την απόφαση, πρωτίστως για τον κλάδο δηλαδή να δικαιωθεί και δευτερευόντως για την πολιτική η οποία οφείλει να παίρνει πρωτοβουλίες και ν' αξιοποιεί τα εργαλεία και τις δυνατότητες που δίνονται από τα χρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Δεν έχω κάτι άλλο να πω, καλή επιτυχία στις εργασίες, εννοείται ότι είμαστε δίπλα, ήδη έχουμε μια αγαστή συνεργασία και δείχνει και την ποιότητα των στελεχών που αξιοποιούνται στη Δημόσια Διοίκηση και νομίζω ότι μαζί θα προχωρήσουμε για να υλοποιήσουμε σοβαρές δράσεις. Ευχαριστώ.

**Εισήγηση από την κα Νίκη Δανδόλου, Πρόεδρο της Επιτροπής
Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ, Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης
Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ.**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ κ. Γενικέ. Μια που αρχίσαμε λίγο να μπαίνουμε στο κλίμα και στο περιεχόμενο της σημερινής συνάντησης, θα ήθελα να μου επιτρέψετε να κάνω κι εγώ μια σύντομη παρέμβαση για το Πρόγραμμα και στη συνέχεια να δώσω το λόγο και στους εκπροσώπους τυχόν των υπολοίπων Γενικών Γραμματειών ή Φορέων των Υπουργείων που θα ήθελαν να παρέμβουν.

Το Πρόγραμμα αυτό το γνωρίζετε πολλοί από σας καλύτερα από μένα. Είναι ένα Πρόγραμμα το οποίο όλοι γνωρίζουμε στην Ελλάδα για πολλά χρόνια ότι είναι ένα εμβληματικό πρόγραμμα των ΚΠΣ παλαιότερα ΕΣΠΑ τώρα και αφορά επίσης ένα ιδιαίτερο «καπέλο» που έχουμε εμείς σαν Υπουργείο και ενδιαφέρον θα ήθελα να πω, σαν Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, συνεπώς έχουμε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ως προς την

αποστολή του συγκεκριμένου Προγράμματος αλλά και όσον αφορά τη διαχείρισή του, οπότε εδώ έχουμε έναν διπτό ρόλο.

Όπως ανέφερε και ο Γενικός Γραμματέας πριν, βεβαίως είμαστε αυτή τη στιγμή στα μισά της προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ 2014-2020. Που σημαίνει ότι η πρώτη περίοδος χάριτος που πάντα βεβαίως υπάρχει στα Προγράμματα αυτά, έχει λήξει. Και συνεπώς είμαστε αντιμέτωποι με την πραγματική υλοποίηση και την πραγματική απόδοση των στόχων οι οποίοι εφεξής, κάθε χρόνο στις 31/12 όπως γνωρίζετε όλοι εσείς που είστε οι συντελεστές του προγράμματος αυτού, πρόκειται να είναι στο πρώτο επίπεδο του ενδιαφέροντός μας.

Όλοι συνεπώς πρέπει να καταβάλλουμε πολύ μεγάλη προσπάθεια, όπως θα φανεί από τους αριθμούς στη συνέχεια αναλυτικά. Αυτό που μπορώ να πω και από την προηγούμενη εμπειρία μας, είναι ότι σίγουρα αυτή τη στιγμή, αυτό το εμβληματικό Πρόγραμμα έχει ίσως το μεγαλύτερο προϋπολογισμό εξ όσων γνωρίζω τουλάχιστον, που είχε ποτέ, ενδεχομένως με τη μικρότερη ομάδα διαχείρισης που είχε ποτέ, αλλά θα το ενισχύσουμε αυτό.

Έχει επεκταθεί, όχι ίσως σε εύρος τομέων, γιατί μπορώ να πω ότι οι τομείς αυτοί γνωρίζουμε ότι ήταν οι ίδιοι περίπου στο αντίστοιχο πρόγραμμα και των προηγούμενων περιόδων, αλλά σε βάθος και σε ευρύτητα δράσεων εντός του κάθε αντικειμένου, γεγονός που το καθιστά ιδιαίτερα πολύπλοκο και έχει μια μεγάλη ευρύτητα και δικαιούχων.

Έχουμε τομείς όπως οι ενισχύσεις στην επιχειρηματικότητα της χώρας και μόνο αυτό, όπως όλοι καταλαβαίνουμε, ειδικά στην Ελλάδα μετά την περίοδο της πολύ σημαντικής κρίσης που διανύσαμε, είναι ένα κεφαλαιώδες ζήτημα. Η ενέργεια επίσης τομέας ειδικού ενδιαφέροντος και της στοχοθεσίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και δικός μας, με το κομμάτι και της Πράσινης Ενέργειας.

Οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας, επιτέλους σ' αυτή τη χώρα εάν δεν αναδείξουμε και να εκμεταλλευτούμε και ν' αξιοποιήσουμε και αυτό τον τομέα, είναι εμφανές ότι δε θα μπορέσουμε να κάνουμε βήματα σε όλους τους άλλους τομείς, είναι κάτι οριζόντιο που διέπει τους τομείς.

Έχουμε τους τομείς του πολιτισμού και του τουρισμού με μικρότερες αλλά σημαντικής εμβέλειας και ουσίας παρεμβάσεις. Υπάρχει μια μεγάλη συνεπώς ευρύτητα στ' αντικείμενα που καλείται να διαχειριστεί αυτό το πρόγραμμα. Όπως επίσης και τα χρηματοδοτικά εργαλεία, τα οποία ήταν ένα μεγάλο κομμάτι καινοτομίας, που από τα προηγούμενα ΕΠΑνΕΚ ξεκίνησε και τώρα ίσως είναι το μεγαλύτερο εύρος επενδύσεων που είχαμε ποτέ προς χρηματοδοτικά εργαλεία και αξιοποιούμε κι αυτά προς όλους τους σχετικούς τομείς της οικονομίας.

Είναι εμφανές ότι η διαχείριση τόσο διαφορετικών δράσεων σε τόσο μεγάλο εύρος προϋπολογισμών, είναι μια πολύ μεγάλη πρόκληση. Αυτή τη στιγμή το πρόγραμμα κυμαίνεται περίπου στα 7 δισεκατομμύρια. 7 δισεκατομμύρια, εκ των οποίων οι δαπάνες, δηλαδή η πραγματική υλοποίηση για να είναι και ορθώς ασφαλής ο Γενικός Γραμματέας του ΕΣΠΑ, είναι λιγότερο από 1 δισεκατομμύριο, το οποίο με πολύ απλά μαθηματικά, σημαίνει ότι μέχρι 31 Δεκεμβρίου του 2023, θα πρέπει να γίνονται δαπάνες για τα 6 υπόλοιπα δισεκατομμύρια.

Συνεπώς, εάν ο προγραμματισμός με κάποιες ίσως διορθώσεις στην επερχόμενη αναθεώρηση του 2020 που ανέφερε ο Γενικός Γραμματέας κυμανθεί κάπου εκεί, όπως το προβλέπουμε.

Αυτό σημαίνει σε κάθε τομέα, σε κάθε επίπεδο υλοποίησης, διαχείρισης και σχεδιασμού, ό,τι τυχόν μένει να συμπληρωθεί, έναν κατ' ελάχιστον τριπλασιασμό των ρυθμών που μέχρι τώρα λειτουργούμε. Δηλαδή καλούμαστε όλοι στο επίπεδο που αναλογεί, να τριπλασιάσουμε -ίσως και παραπάνω- κατ' ελάχιστον, τις προσπάθειες που χρειάζονται για να ολοκληρωθεί μ' επιτυχία τόσο για τους σκοπούς του προγράμματος αλλά φυσικά και για τους σκοπούς της ουσίας των έργων και τομέων που υποστηρίζει το Πρόγραμμα αυτό.

Είμαι σίγουρη ότι όλοι αντιλαμβάνονται το μέγεθος της προσπάθειας που πρόκειται ν' απαιτηθεί. Η Διαχειριστική Αρχή, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης που είναι υπεύθυνη για το Πρόγραμμα αυτό, προφανώς θα πρέπει και να συγκεράσει όλους -που είναι και εντυπωσιακό- το τραπέζι, τους εμπλεκόμενους φορείς στη συμβολή και στην υλοποίηση αυτού τού Προγράμματος.

Πρόκειται περί πραγματικά ενός ηράκλειου άθλου. Συνεπώς, θα ήθελα να πω ότι είμαστε πλήρως ενήμεροι, είχαμε την τύχη ο Γενικός Γραμματέας κι εγώ να έχουμε προϋπηρεσία όπως είπε στο σκέλος των συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, αλλιώς πραγματικά θα ήμαστε σε πάρα πολύ δυσχερή θέση αυτή τη στιγμή, αλλά ευτυχώς δε συνέβη.

Συνεπώς, θέλουμε τη βοήθεια όλων σας και είμαστε κι εμείς στη διάθεσή σας, αντιλαμβανόμενοι πλήρως το μέγεθος και το εύρος της προσπάθειας που πρέπει να καταβληθεί εφεξής, ώστε να έχουμε όλοι τα επιτυχημένα αποτελέσματα και έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, βεβαίως, η οποία μας δίνει την ευκαιρία να μιλάμε σήμερα εδώ μέσω των συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων και των κοινοτικών πόρων.

Εκ μέρους του Υπουργείου Ανάπτυξης, κάναμε μια μεγάλη αποτύπωση της κατάστασης στην οποία βρισκόμαστε, είμαστε σχετικά ασφαλείς, τουλάχιστον για τις 31/12/1029 στο Πρόγραμμα αυτό είμαι χαρούμενη να πω, βεβαίως αυτό σε συνέχεια των προηγούμενων σχολίων δεν είναι το απόλυτο ευτυχές γεγονός, θα ήταν να είμαστε ασφαλείς και για του χρόνου. Ελπίζουμε πως θα είμαστε, παρά ταύτα δίνουμε τα πρώτα δείγματα γραφής, για την αποτύπωση της διαχείρισης.

Φέραμε εις πέρας με τον Γενικό Γραμματέα την πρώτη μικρή βεβαίως, αλλά κανονιστική υποχρέωση της αναθεώρησης του αποθεματικού επίδοσης το οποίο υπεβλήθη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 31/10/2019.

Εκεί, θ' αναφέρουμε και στη συνέχεια, υπήρξε μια μικρή μετακίνηση πόρων από το Πρόγραμμα του ΕΠΑνΕΚ προς το Πρόγραμμα της Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού λόγω της στοχοθεσίας του αποθεματικού επίδοσης, του 6% σ' έναν άξονα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Με την ευκαιρία αυτή στη συνέχεια θα έχουμε την ευκαιρία ν' αναπτύξουμε και μια καινούργια εισήγηση και πρόταση που έχετε στο φάκελό σας για την έγκριση της εξειδίκευσής της στην παρούσα συνεδρίαση.

Συνεπώς η στοχοθεσία μας για το επόμενο διάστημα, θα είναι η προετοιμασία της μεγάλης αναθεώρησης του 2020, η οποία είναι η τελευταία τέτοιου εύρους αναθεώρηση που μπορεί να γίνει αυτή την προγραμματική περίοδο, με τη βοήθεια όλων σας και βεβαίως και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ώστε να γίνει ένας τελικός εξορθολογισμός και εξυγίανση του

Προγράμματος από διάφορα θέματα τα οποία προέκυψαν στα πρώτα χρόνια του σχεδιασμού ανάλογα με το πώς πήγε η πρόοδος στα διάφορα σημεία.

Άλλα έργα των οποίων οι δράσεις δεν προχώρησαν, άλλα που προχώρησαν ήταν πάρα πολύ επιτυχημένα και συνεπώς χρειάζονται όλο και περισσότερους πόρους, όπως για παράδειγμα το Ταμείο «Εξοικονομώ» που είχαμε σχεδιάσει με κάποιους συναδέλφους εδώ σε προηγούμενες περιόδους.

Αυτή τη στιγμή πρέπει να γίνει μια πολύ μεγάλη προσπάθεια πραγματικής αποτύπωσης των πραγματικών ρυθμών, είναι πλεονασμός, αλλά έχει τη σημασία του που το λέω έτσι.

Δε μπορούμε, όπως είπε και ο Γενικός Γραμματέας πλέον, να είμαστε σ' επίπεδο εκτιμήσεων και προβλέψεων, πρέπει να κάνουμε μια προσέγγιση η οποία θα είναι πάνω στα έργα, πάνω στις δράσεις, να διεκδικούνται χρήματα και πόροι εφεξής μόνο με την παράλληλη προσπάθεια ή αν θέλετε και υπόσχεση πραγματικής απόδοσης των έργων και υλοποίησής τους στο χρονοδιάγραμμα που μας θέτει και οφείλουμε να υπηρετήσουμε, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Διαφορετικά θα έχουμε απώλεια πόρων και αυτό θα είναι διπλή απώλεια, θα είναι απώλεια από το πρόγραμμα και από το ΕΣΠΑ και ταυτόχρονα θα είναι επιβαρύνσεις του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, το οποίο φυσικά και αυτό, όπως πολύ καλά γνωρίζουμε όλοι, δεν είναι απεριόριστο.

Άρα, αυτή τη στιγμή, η Διαχειριστική Αρχή έχει προετοιμάσει και υπέβαλλε στο φάκελό σας της σημερινής ενημέρωσης της Επιτροπής Παρακολούθησης, μια σειρά μικρών ή λίγο μεγαλύτερων εξυγιάνσεων, οι οποίες αποτυπώνονται στην εξειδίκευση του προγράμματος.

Θα σας ενημερώσουμε για τον κάθε τομέα, θα σας ενημερώσουμε για την καινούργια δράση την οποία προτείνουμε, θα μιλήσουμε για ορισμένα θέματα που έχουν ειδικό ενδιαφέρον για το Πρόγραμμα, όπως για παράδειγμα το πώς θέλουμε να διασυνδεθεί στο κομμάτι της επιχειρηματικότητας, αν θέλετε οι στόχοι που έχουμε για το μέλλον ώστε το κομμάτι της επιχειρηματικότητας να απεμπλακεί από διάφορες καθυστερήσεις που είχε μέχρι τώρα.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να κάνω μια μικρή παρέμβαση και να πω ότι το ΕΣΠΑ και ιδιαίτερα προφανώς ένα Πρόγραμμα που απευθύνεται στην ανταγωνιστικότητα και στην επιχειρηματικότητα και στην καινοτομία της χώρας, δεν κάνει τίποτε άλλο από το ν' αντικατοπτρίζει την πραγματική εικόνα και της οικονομίας και των θεσμών και των μηχανισμών της χώρας. Δεν είναι κάτι διαφορετικό, αν θέλετε ο μηχανισμός του ΕΣΠΑ είναι απλά ένα πρόσθετο γρανάζι το οποίο είναι απαραίτητο ώστε να παίρνουμε αυτά τα χρήματα δωρεάν. Είναι δωρεάν, μη επιστρεπτές ενισχύσεις στο μεγαλύτερο ποσοστό τους. Συνεπώς απαραίτητο.

Παρά ταύτα, όλη η προηγούμενη αλυσίδα προφανώς αγγίζει και αντικατοπτρίζει στο τελικό νούμερο που μόλις πριν σχολιάσαμε, τις πραγματικές προκλήσεις που έχει η Ελλάδα και οι οποίες είναι τοις πάσι γνωστές, που όμως πρέπει να στοχεύσουμε και αν τις ανακουφίζουμε είτε σε μεγάλες μεταρρυθμίσεις, όπως είναι ο σκοπός, είτε και σε μικρότερες διαχειριστικές ή άλλες μεταρρυθμίσεις ή διορθώσεις ή επισημάνσεις που γίνονται απ' τον καθέναν από μας, στο κομμάτι της αλυσίδας που του αναλογεί να συνεισφέρει.

Συνεπώς, ειδικά στην επιχειρηματικότητα, θα έλεγα ότι προφανώς έχει να κάνει και με την κρίση και με την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας, με την κατάσταση της ρευστότητας, με πράγματα δηλαδή και παραμέτρους οι οποίες εκφεύγουν των προσπαθειών ή των αρμοδιοτήτων ενός-ενός από εμάς. Παρ' όλα αυτά έχουν άμεση και ενδεχομένως και διαρκή ακόμα επίπτωση πάνω στους ρυθμούς υλοποίησης του Προγράμματος.

Η επιχειρηματικότητα ειδικά, είναι ένα θέμα το οποίο προσπαθούμε όπως γνωρίζετε να χειριστούμε κατά προτεραιότητα, ν' αποδώσουμε μεγάλη έμφαση, να βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις να λαμβάνουν τις επιδοτήσεις τους με γρηγορότερο ρυθμό, το οποίο όμως ταυτόχρονα σημαίνει ότι και τα ίδια τα επενδυτικά σχέδια πρέπει να έρχονται με καλύτερους ρυθμούς στο επόμενο διάστημα, για να εξυπηρετηθεί αυτό.

Στο πλαίσιο αυτό συνεργαζόμαστε και με όλα τα συναρμόδια Υπουργεία. Για παράδειγμα στο Πληροφοριακό Σύστημα των Κρατικών Ενισχύσεων έχουμε ήδη ξεκινήσει συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας για τα συστήματα του ΕΡΓΑΝΗ, ώστε να υπάρχει και ανταλλαγή πληροφοριών, όχι μόνο σε θεσμικό, αλλά και σ' επίπεδο πληροφοριακό, που θα μας

επιτρέψει ν' ανακουφίσουμε πολύ τα χρονικά διαστήματα τα οποία απαιτούνται.

Ταυτόχρονα, με το ΓΕΜΗ, για το οποίο είναι υπεύθυνος ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου, το οποίο έχουμε την τύχη ν' ανακουφίζει αρκετά, καθώς οι περισσότερες, αν όχι όλες οι υπηρεσίες του πλέον προσφέρονται ηλεκτρονικά και αυτός είναι ο στόχος και για τα υπόλοιπα συναφή Πληροφοριακά Συστήματα. Θα γίνει μια προσπάθεια και για το Taxisnet του Υπουργείου Οικονομικών βεβαίως καθώς και για το σύστημα του ΕΦΚΑ της ΙΔΗΚΑ.

Όλα αυτά είναι μικρά tasks, τα οποία όμως όλα μαζί ελπίζουμε ότι θα κουμπώσουν και θα μας επιτρέψουν, να μιλάμε στην επόμενη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης -και στις επόμενες, αλλά με αρχή την επόμενη- σε συγκεκριμένες επιταχύνσεις της απόδοσης των ενισχύσεων προς τις επιχειρήσεις, χωρίς τις οποίες προφανώς δε θα προλάβει μεγάλο μέρος του Προγράμματος αυτού και φυσικά αυτό δεν το εκτιμά κανείς.

Παράλληλα βεβαίως, όλα αυτά συνδέονται και με την ίδια την υλοποίηση των επενδύσεων από τους επιχειρηματίες και τους υλοποιητές των επενδυτικών σχεδίων αυτής της χώρας, ο καθένας στον τομέα που του αναλογεί και ιδιαίτερα βεβαίως οι τομείς που θέλουμε να πάνε μπροστά όλη τη χώρα μαζί, όχι μόνο μία-μία επιχείρηση, όπως για παράδειγμα την Έρευνα και την Τεχνολογία, παράλειψή μου, δεν το ανέφερα πριν, που φυσικά υπάρχουν χώρες πολύ μικρότερες από την Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που καταφέρνουν να έχουν μια παγκόσμια επιπέδου ανταγωνιστικότητα λόγω ακριβώς της έρευνας και τεχνολογίας.

Συνεπώς θα ήθελα λίγο να μιλήσω μόνο για το κομμάτι της στήριξης και των επιχειρήσεων από τον Ενδιάμεσο Φορέα, τον ΕΦΕΠΑΕ των επιχειρήσεων με τον οποίο συνεργαζόμαστε πάρα πολύ καλά και σκοπεύουμε επίσης να ενισχύσουμε και να αποδώσουμε μεγαλύτερο ίσως σκέλος της ευθύνης, της υποστήριξης της αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων ώστε να μπορούμε να επιταχύνουμε ακόμα περισσότερο την αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης των δράσεων της επιχειρηματικότητας.

Ο Γενικός Γραμματέας και ο Πρόεδρος της ΜΟΔ έχουν συνεισφέρει ώστε να μπορούμε τις επόμενες μέρες, όπως ενημερώθηκα, να μιλάμε και για την ενίσχυση της Διαχειριστικής Αρχής, και επίσης έχουμε ζητήσει και μια συμβουλευτική, όχι τόσο οικονομική να πω ενίσχυση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για το κομμάτι της τεχνογνωσίας των μηχανισμών απόδοσης των ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας, που λειτουργούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε κεντρικό επίπεδο, όπως για παράδειγμα το EASME (Executive Agency for SMEs) με το πρόγραμμα COSME

Συνεπώς θέλουμε να ενισχύσουμε το ΕΠΑνΕΚ, το Πρόγραμμα της Ανταγωνιστικότητας της χώρας και να το περιβάλλουμε με τα best practices που λειτουργούν αυτή τη στιγμή και στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αποδίδουν επενδυτικά σχέδια στο σύνολο των ευρωπαϊκών κρατών μελών και ανταγωνιστικά και λειτουργούν ένα πανευρωπαϊκό μάλιστα, πολύ εντυπωσιακό μητρώο αξιολογητών και ειδικών ανά τομέα, που λειτουργεί συμβουλευτικά προς αυτούς, όπως αντίστοιχα υπάρχει και το HORIZON, το οποίο επίσης είναι η πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τις επενδύσεις στην Έρευνα και την Τεχνολογία.

Συνεπώς να πω ότι εκεί έχουμε σχεδόν αναλογικού πόρους, Δηλαδή το COSME, το Πρόγραμμα που ήταν για την περίοδο 2014-2020 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που έδινε κεντρικά ανταγωνιστικά επιδοτήσεις προς όλα τα κράτη μέλη, προς δυνητικά επιχειρήσεις απ' όλα τα κράτη μέλη, ήταν περίπου στα 2 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ στο ΕΠΑνΕΚ έχουμε περίπου 2,5 δισεκατομμύρια, ίσως και παραπάνω για επενδύσεις στην επιχειρηματικότητα.

Δηλαδή είμαστε κι εμείς ένα κόσμημα στην Ελλάδα και θέλουμε να είμαστε κόσμημα στην Ελλάδα κι ένα HORIZON με τη βοήθεια της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, συνεπώς οι φιλοδοξίες είναι πολλές και πέρα από φιλοδοξίες είναι και υποχρεώσεις απέναντι στη θεσμική και ουσιαστική αποστολή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Άρα το εργαλείο αυτό είναι ένα απαραίτητο εργαλείο για όλα αυτά, θέλουμε τη συνδρομή σας στον Τομέα που αναλογεί και είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε τυχόν πρόταση, είτε αυτή είναι θεσμική είτε είναι διαχειριστικού περιεχομένου, ώστε να διαμορφώσουμε το πρόγραμμα από την περίοδο αυτή και μέχρι την ολοκλήρωσή του στις 31/12.

Να σχεδιάσουμε με τη βοήθεια του Γενικού Γραμματέα και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλά και όλων σας, μ' έναν καλό προγραμματισμό και ένα καλό break down μεταξύ των δυο περιόδων, για την επόμενη περίοδο του 2021-2027, να δούμε ποιες πραγματικά είναι οι δράσεις που μπορούν να ολοκληρωθούν σ' αυτή την περίοδος και ποιος προγραμματισμός συνάδει με τις προτεραιότητες που θα τεθούν για την επόμενη και άρα μπορούν όλα τα Υπουργεία και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς να κάνουν τις καλύτερες δυνατές προβλέψεις και σχεδιασμό για την υλοποίηση και στη συνέχεια να περάσουμε στην πλήρη ανάλυση που θα σας κάνει η Διαχειριστική Αρχή για να παρουσιάσει την πρόοδο όπως οφείλουμε σήμερα στην 5^η Συνεδρίαση.

Θα ήθελα να δώσω το λόγο μετά από αυτές τις παρεμβάσεις, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αν το επιθυμεί και μετά να περάσουμε στους εκπροσώπους των Φορέων και των Υπουργείων, γιατί ενδεχομένως ζητήθηκε ο λόγος από ορισμένους συναδέλφους που ίσως φύγουν. Παρ' όλα αυτά θα ήθελα να παρακαλέσω να μείνετε όσο μπορείτε.

Να πω για την τάξη ότι θα έχουμε κι ένα γεύμα στα μισά της περιόδου όπως ίσως έχετε δει από το πρόγραμμά σας, θ' ακολουθήσουν τις παρεμβάσεις και στη συνέχεια.

W. SLUIJTERS: Ευχαριστώ πολύ κα Πρόεδρε. Έναν σύντομο χαιρετισμό κι από μένα εκ μέρους της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και μετά από τον κ. Raquet, εκ μέρους της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης.

Είμαστε θα έλεγα, σε μια κρίσιμη στιγμή. Το Πρόγραμμα για το οποίο συζητάμε σήμερα, μπαίνει στην τελική ευθεία, έχουμε τον προγραμματισμό και έχουμε 4 χρόνια για να κλείσουμε, ας το πούμε έτσι. αυτό είναι ένα σημαντικό στοιχείο που δε μπορούμε να χάσουμε.

Την ίδια στιγμή ετοιμαζόμαστε πλήρως για το μελλοντικό πρόγραμμα. Και αυτό σημαντικό. Η σύνδεση για μένα μεταξύ των δύο είναι ότι πρέπει να μαθαίνουμε από τα θετικά και τ' αρνητικά του τωρινού Προγράμματος, για να σχεδιάζουμε καλύτερα τα μελλοντικά Προγράμματα.

Αυτό είναι σημαντικό, γι' αυτό εξίσου σημαντικό είναι να περάσουμε μετά στην ημερήσια διάταξη, στο σημείο 5, στη λεπτομερή ανάλυση όλων των δράσεων, δε θα μπω σ' αυτό εγώ τώρα, αλλά θα ήθελα εδώ που βρισκόμαστε, να υπογραμμίσω μερικές παρατηρήσεις.

Πρώτα απ' όλα, το πρόγραμμα από την πλευρά των δαπανών, έχει μια σημαντική υστέρηση ή καθυστέρηση: Αυτό το βλέπουμε, είμαστε σε μόλις 20% δαπάνες που έχουν γίνει, δηλαδή κονδύλια που έχουν πάει στην πραγματική οικονομία.

Έχουμε μια καμπύλη μπροστά μας που πρέπει ν' αυξήσει σημαντικά και στα αμέσως επόμενα χρόνια, για να μπορέσουμε να κλείσουμε ως το 2023, να μη βρισκόμαστε στο 2023 με το 40% του Προγράμματος ακόμα για να γίνει, το πραγματικό.

Αυτό είναι ένα πρώτο. Δηλαδή χρειάζεται μια σημαντική επίσπευση των δαπανών. Και δεν το λέω τόσο πολύ στη Διαχειριστική Αρχή, το λέω και περισσότερο θα έλεγα, στα Υπουργεία, στους Ενδιάμεσους Φορείς, στους Τελικούς Δικαιούχους που είναι εδώ γύρω από το τραπέζι και που έχουν την ευθύνη για την πραγματική υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος.

Το πρόγραμμα έχει, θα έλεγα, σημαντικές ανισοροπίες στην υλοποίηση. Υπάρχουν δράσεις που έχουν προχωρήσει πάρα πολύ καλά, υπάρχουν δράσεις που έχουν μια πολύ σημαντική υστέρηση. Εγώ θα ήθελα να υπογραμμίσω εδώ, τις δράσεις που ίσως, με μια σχετική έκπληξη, βλέπουμε και που έχουν μια σημαντική επιτυχία. Πρώτα απ' όλα το «Ερευνώ – Καινοτομώ – Δημιουργώ».

Όταν σχεδιάσαμε αυτό το Πρόγραμμα πριν 4-5 χρόνια και βάλαμε τα τόσα κονδύλια στην επενδυτική προτεραιότητα 1β από το οποίο παίρνει λεφτά το «Ερευνώ - Καινοτομώ – Δημιουργώ», δε νομίζω ότι υπήρχαν πολλοί που πίστευαν ότι θα μπορούσαν αυτά να γίνουν πραγματικότητα.

Ενώ σήμερα βλέπουμε και από την πρώτη προκήρυξη και από τη δεύτερη, μια μεγάλη επιτυχία, μια μεγάλη ανταπόκριση από την αγορά, με πολλές προτάσεις και με προτάσεις που αξιολογούνται θετικά. Αυτό είναι μια πολύ σημαντική επιτυχία και για το Πρόγραμμα, βέβαια οι προτάσεις αυτές πρέπει να γίνουν πραγματικότητα ακόμα, γιατί δεν είμαστε ακόμα στις πραγματικές δαπάνες εδώ, αλλά τουλάχιστον έχουμε μια δεξαμενή, δράσεων, που μπορούν να γεμίσουν πλήρως αυτό το κομμάτι του Προγράμματος.

Θα έλεγα εδώ, φεύγω λίγο από το Πρόγραμμα το ίδιο, έγινε αναφορά στο HORIZON 2020, άλλο Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

αλλά υπάρχει αντιστοιχία, για τον εξής λόγο: Όταν βλέπει κανείς τη συμμετοχή ελληνικών σχημάτων στο HORIZON 2020, η εικόνα είναι εξίσου θετική. Υπάρχει μεγάλη συμμετοχή και υπάρχουν σημαντικές επιτυχίες. Δηλαδή το ποσοστό επιτυχίας είναι υψηλό για τα ελληνικά σχήματα που κατεβαίνουν.

Από εκεί, καταλήγουμε στο συμπέρασμα παίρνοντας το «Ερευνώ – Καινοτομώ – Δημιουργώ» και της επιτυχίας των ελληνικών εταιρειών και Κέντρων Έρευνας στο HORIZON 2020, ότι πλέον η ελληνική αγορά είναι έτοιμη για τέτοιες στοχευμένες δράσεις. Όχι πια για δράσεις γενικής υποστήριξης, αλλά για στοχευμένες δράσεις στους πιο παραγωγικούς τομείς της οικονομίας.

Και αυτό πιστεύω είναι ένα μάθημα που πρέπει να πάρουμε όλοι μαζί για το παρελθόν και για το μελλοντικό σχεδιασμό των Προγραμμάτων. Εξίσου σημαντική είναι πιστεύω η επιτυχία του equifund. Τα έχουμε ξανα συζητήσει, είναι παρόμοια περίπτωση θα έλεγα, με το «Ερευνώ – Καινοτομώ – Δημιουργώ», όταν το ξεκινήσαμε πριν τρία χρόνια περίπου, το σχεδιάζαμε και βάζαμε και σημαντικά κονδύλια μέσα, αρκετοί υπήρχαν που είχαν πει «μπα, αυτό δεν πρόκειται να περπατήσει, δεν πρόκειται ν' απορροφήσει τα τόσα λεφτά που βάζουμε μέσα».

Σήμερα που το βλέπουμε, έχει κάνει σημαντική πρόοδο, είναι πλήρως subscribed όπως το λέμε εμείς στα σωστά Ελληνικά και τα πρώτα κονδύλια, έχουν πάει και στην πραγματική αγορά. Είναι σημαντικές επιτυχίες στις οποίες πρέπει να ποντάρουμε για το μέλλον.

Υπάρχουν και τ' αρνητικά. Θα το δούμε λεπτομερώς μετά. Σημαντικές καθυστερήσεις έχουμε στις τεχνολογίες της Πληροφορικής, ευελπιστώ ότι με το νέο ενδιαμέσο Φορέα Διαχείρισης η κατάσταση μπορεί να βελτιωθεί γρήγορα και σημαντικά, γιατί είναι ανάγκη, η Ελλάδα στον τομέα των Τεχνολογιών Πληροφορικής, των υποδομών Πληροφορικής είναι κάτω στην ευρωπαϊκή κατάταξη, όχι τελευταία, αλλά από τις τελευταίες χώρες.

Υπάρχουν σημαντικές ανάγκες εδώ και δε δικαιολογείται ότι έχουμε από τη μια πλευρά τα κονδύλια διαθέσιμα κι από την άλλη πλευρά να μη δούμε το έργο να γίνει. Γενικά, όπως κα Πρόεδρε εσείς το έχετε αναφέρει ήδη, αυτές τις ανισορροπίες και τις καθυστερήσεις και τα θετικά, πρέπει να

μπουν σε μια συζήτηση που θα την κάνουμε το επόμενο τρίμηνο με εξάμηνο για μια τελευταία μεγάλη αναθεώρηση του Προγράμματος.

Είμαστε διαθέσιμοι να συζητήσουμε ανοιχτά χωρίς όμως να αναιρέσουμε τους στόχους, τους βασικούς στόχους του προγράμματος και τη βασική στοχοθεσία, να σπρώχνουμε αυτά τα κονδύλια προς την ελληνική οικονομία και προς τις πιο παραγωγικές επενδύσεις που έχουμε στο Πρόγραμμα. Θα το δούμε μετά λεπτομερώς.

Το μόνο που θα ήθελα τελειώνοντας να υπογραμμίσω, είναι ότι εδώ χρειάζεται συντονισμένη δουλειά και αρκετά γρήγορη δουλειά. Δεν έχουμε τον άπειρο χρόνο διαθέσιμο, εκεί που πρέπει να γίνουν αλλαγές μεσ' στο Πρόγραμμα μπορούμε να το δούμε, μπορεί να υπάρχει απ' αυτή την ανάλυση που θα κάνουμε, μπορεί να προκύψει ότι πρέπει να κοιτάξουμε και για εναλλακτικές δυνατότητες, εναλλακτικά έργα, εναλλακτικές δράσεις, να μπουν στο Πρόγραμμα.

Αν βλέπουμε τέτοιες προτάσεις όμως, πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι θα μπορέσουν να περπατήσουν, ότι θα είναι ώριμες και θα μας δώσουν τις εναλλακτικές δαπάνες που από αλλού δε μπορούμε να βρούμε. Αυτό είναι σημαντικό, πρέπει να προγραμματίσουμε τώρα, να κάνουμε την ανάλυση θετικά, αλλά με πλήρη ρεαλισμό, αλλιώς δεν έχουμε κάνει τη δουλειά που οφείλουμε όλοι να συνεισφέρουμε.

Ο κ. Paquet θα συνεχίσει.

P. PAQUET: Γεια σας όλους, χαίρομαι πάρα πολύ που είμαι εδώ στην ΕΠΑνΕΚ για την Επιτροπή Παρακολούθησης. Είμαι εδώ για πρώτη φορά. Είμαι ο υπεύθυνος στη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στην Ελλάδα. Το ΕΠΑνΕΚ για πρώτη φορά έχει μπει σ' αυτό το παιχνίδι. Την προηγούμενη άνοιξη, είχα έρθει για να επισκεφθώ και να δω διάφορα projects της ΕΠΑνΕΚ.

Είδαμε κάποιες δράσεις που ξεκίνησαν τότε, μάλιστα μου επιβεβαιώθηκαν οι στόχοι που είχαν υψηλό δυναμικό, να είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι για τη σημερινή κατάσταση της Ελλάδας και για την ισχυροποίηση του μοντέλου ανάπτυξής της. Εδώ βέβαια βλέπουμε κάποια πράγματα για υποστήριξη δράσεων, κάποιες έχουν αναχθεί σε μεγάλες επιτυχίες.

Σαφώς γι' αυτά που αναρωτιέται ο Γενικός Γραμματέας για την 8.5 προτεραιότητα και εγώ αναρωτιέμαι, όλοι οι στόχοι όμως γενικά είναι σαφέστατοι και θα ήταν καλό να προχωρούσαν πολύ καλά. Παρ' όλα αυτά υπάρχουν αρκετές καθυστερήσεις, γνωρίζουμε ότι αυτό είναι μεγάλη ανησυχία για τους εμπλεκόμενους φορείς και τη Διαχειριστική Αρχή.

Πρέπει όλοι να συνεισφέρουμε έτσι ώστε σταδιακά να δούμε να επιταχύνεται η εφαρμογή όλου του Προγράμματος από το κομμάτι τουλάχιστον που αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Το παρακολουθούμε το θέμα πολύ κοντά γιατί για εμάς αποτελεί κομμάτι μιας μεγάλης ανησυχίας, αλλά μπορώ να σας πω ίσως και κάποιας απογοήτευσης, διότι έχουμε στόχους που είναι πολύ σχετικοί και πολλά πράγματα που μπορούμε να δούμε στην προσαρμογή των εργαζομένων, θεωρώ ότι συμφωνούμε όλοι, θα θέλαμε να δούμε να έχουν εφαρμοστεί πριν μερικά χρόνια.

Χρειάζονταν κάποιες αυξήσεις ήδη από τότε, περιμένουμε λοιπόν να δημιουργηθεί όλη αυτή η εφαρμογή και η επιτάχυνση της εφαρμογής, ελπίζω ότι του χρόνου που θα είναι η τελευταία χρονιά, θα δούμε να υπάρχει μια μεγάλη πρόοδος για όλες τις δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Σαφώς έχουν υπάρξει δυσκολίες και ήδη έχει υπάρξει κάποια νέα προσαρμογή του Προγράμματος φέτος, ήταν μέρος της απόδοσης και της άσκησης να συμφωνήσουμε και ν' αποδεσμεύσουμε κάποια κονδύλια. Αποφασίσαμε μαζί να περάσουμε κάποιο ποσό σε άλλο πρόγραμμα, μπορούμε σίγουρα να το χρησιμοποιήσουμε το κονδύλι καλά και εκεί, και σ' αυτό το πρόγραμμα.

Το μεγάλο ραντεβού είναι για του χρόνου όπως είπατε. αναφέρθηκε και ο συνάδελφός μου σε αυτό, θα πρέπει δηλαδή να δούμε με ποιον τρόπο μπορούμε να προχωρήσουμε προς τα εμπρός. Αυτή τη στιγμή είμαστε στο μεγάλο τεστ, στη μεγάλη δοκιμασία να δούμε με ποιον τρόπο μέσα στους επόμενους 6 μήνες, μπορούμε να βρούμε ποιες θα είναι οι προτεραιότητες πάνω στις οποίες θα κινηθούμε πολύ γρήγορα για να έχουμε αποτελέσματα.

Πρέπει να γνωρίζουμε spot on ποιες είναι οι ανάγκες στην Ελλάδα, άμεσα, να είμαστε προετοιμασμένοι, να έχουμε τα εναλλακτικά μας σχέδια, έτσι ώστε αν υπάρχουν περαιτέρω καθυστερήσεις των στόχων μας να μπορούμε να κινηθούμε αναλόγως. Έχουμε πολλή δουλειά μπροστά μας, πράγματι και θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για τη δέσμευση που εκφράζετε σε αυτή τη συνάντηση και την υψηλή αφοσίωση υψηλόβαθμων στελεχών σε όλο αυτό.

Είναι καλό που είμαστε εδώ όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, σε αυτή τη συνάντηση, για να δούμε όλοι πώς βλέπουμε τα πράγματα προς το μέλλον. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Θα ήθελα τώρα να δώσω το λόγο στους εκπροσώπους των φορέων κατά προτεραιότητα των Υπουργείων που θα ήθελαν να παρέμβουν.

Να δώσω το λόγο στο συνάδελφο, τον κ. Μαρίνο, ο οποίος εκπροσωπεί τη Γενική Γραμματέα Ενέργειας, την κα Σδούκου, για την παρέμβασή του εκ μέρους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

A. ΜΑΡΙΝΟΣ: Καλημέρα σε όλους. Καλώς ήρθατε. Χαίρομαι κι εγώ ιδιαίτερα που βλέπω παλιούς φίλους και συνεργάτες από τη REGIO, από Υπουργεία, από Διαχειριστικές.

Δε θέλω να μπω καθόλου σε λεπτομέρειες για την πορεία του ΕΠΑνΕΚ του τρέχοντος Προγράμματος, ή για τα έργα ενέργειας, για το «Εξοικονομώ κατ' οίκον», θα μας τα πει πολύ καλύτερα και αναλυτικότερα η Προϊσταμένη της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ για την ενέργεια, η κα Νίκου .

Εγώ θα ήθελα να κάνω μια πολύ μικρή ενημέρωση για τους στόχους και τη στρατηγική του Υπουργείου συνολικά για την τρέχουσα και την επόμενη περίοδο. Όπως ίσως γνωρίζετε και έχετε ακούσει, υπάρχει πλέον ένα Εθνικό Σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα, το ΕΣΕΚ, το οποίο είναι πλέον κατά δήλωση του ιδίου του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο βασικός πυλώνας για την πολιτική και τη στρατηγική της χώρας για το περιβάλλον και την ενέργεια, για την περίοδο 2021-2030. Να πάμε μέχρι το 2030.

Αυτό το Πρόγραμμα το οποίο θα δώσει και την πορεία για να φτάσουμε στο 2050, στα πλαίσια της επίτευξης του στόχου των Παρισίων για τον περιορισμό και αναστροφή της κλιματικής αλλαγής, θα χρησιμοποιήσουμε

αυτό το ΕΣΕΚ ως βασικό πυλώνα για να σχεδιάσουμε την Εθνική Πολιτική για την Ενέργεια και το Κλίμα για την επόμενη δεκαετία, σε συνδυασμό με τους στόχους που προανέφερα.

Οι πολιτικές, είναι αρκετά αναλυτικές, σε αρκετούς τομείς, ξεκινώντας πάντα από το βασικό στόχο των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου ο οποίος στόχος αναλύεται σ' επιμέρους στόχους που έχουν να κάνουν με όλα τα κομμάτια της ενέργειας. ένα από τα πιο ενδιαφέροντα κι αυτό που έχετε ακούσει ίσως περισσότερο, είναι η συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας όπως λέγεται, μέχρι το 2030.

Ο μέχρι τώρα στόχος που είχε τεθεί από τη χώρα ήταν 31%, έχουμε ήδη δηλώσει ότι θα τον ανεβάσουμε στο 35%, θα δηλωθεί επίσημα μέχρι το τέλος του χρόνου και θα καταστεί δεσμευτικός στόχος. Αυτό μεταφράζεται σε παραπάνω από 60% συμμετοχή των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή, μέχρι το 2030.

Επόμενος στόχος, είναι η λεγόμενη άρση της ενεργειακής απομόνωσης των νησιών. Όπως ξέρετε, πολλά από τα νησιά, είναι είτε αυτόνομα είτε μεμονωμένα είτε διασυνδέονται τώρα. Κάποια από τα έργα που είναι και στο ΕΠΑνεΚ, τα βλέπατε πριν και στα slides από πίσω. Πάρα πολλά έργα τρέχουν ήδη, τα λεγόμενα «καλώδια» αν τα έχετε ακούσει και θα γίνουν και ακόμα περισσότερα μέχρι το 2030.

Επόμενος στόχος είναι η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, αυτό σημαίνει για να καταλάβετε, μείωση της ηλεκτρικής κατανάλωσης, σε σχέση με κάποια επίπεδα παλιότερα. Ο στόχος αυτή τη στιγμή είναι το 37% μείωση σε σχέση με τα επίπεδα του έτους αναφοράς, που είναι το 2005. Κάτι που έχετε ακούσει σίγουρα, είναι ο λεγόμενος στόχος εξοικονόμησης για το κτιριακό τομέα, βασικό εργαλείο είναι το «Εξοικονομώ κατ' οίκον» που τρέχει και στο ΕΠΑνεΚ.

Αυτό είναι αρκετά φιλόδοξο και πρέπει να πετύχουμε μέχρι το 2030 συνολική ανακαίνιση με στόχους απόδοσης Β' και άνω, αν έχετε δει τα ταμπελάκια των συσκευών που αναφέρουν την ενεργειακή κατανάλωση συσκευής, κάτι αντίστοιχο γίνεται και στα σπίτια πλέον και να φτάσουμε σε

τουλάχιστον 15% του συνολικού κτιριακού αποθέματος. Μιλάμε δηλαδή για πάνω από 600.000 με 700.000 κτίρια ανακαινισμένα μέχρι το 2030.

Και κάτι που παίζει αρκετά τον τελευταίο καιρό, η λεγόμενη «απολιγνιτοποίηση», αυτό σίγουρα το έχετε ακούσει. Έχουμε δηλώσει και δεσμευθεί πλέον ως Υπουργείο, και είναι κάτι που έχει επίσης αναφέρει και ο Πρωθυπουργός και ο Υπουργός αρκετές φορές, είναι ότι θ' ανακοινώσουμε Πρόγραμμα Απόσυρσης (decommissioning) των λιγνιτικών μονάδων, μέχρι το 2028.

Αυτό είναι κάτι που ακούγεται πρώτη φορά από οποιαδήποτε κυβέρνηση και είναι κάτι το οποίο θα επηρεάσει άμεσα και τις δικές μας δαπάνες, τα έργα, στο τρέχον και στο επόμενο ΕΠΑνΕΚ και στα ΠΕΠ. Τώρα, πώς αυτό μεταφράζεται σε κάτι χειροπιαστό για το ΕΠΑνΕΚ:

Σημαίνει ότι, πέρα από το «Εξοικονομώ κατ' οίκον» και τα προγράμματα που ήδη τρέχουν, τόσο στην τρέχουσα όσο και στην επόμενη περίοδο, θα πρέπει να βρούμε από κάπου σαν Υπουργείο, σα χώρα, κοντά στα 35 δις επενδύσεων που πρέπει να πέσουν σ' αυτό τον τομέα για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι. 35 δις, 34 και κάτι, θα μας τα πει αναλυτικότερα και η κα Νίκου.

Αυτό μεταφράζεται σε περίπου 5,5 δις χρηματοδότηση, το οποίο θα υποβάλλουμε επίσημα ως πρόταση. Δεν αναφέρομαι μόνο στο ΕΠΑνΕΚ, το είπα εξαρχής, στην ολική χρηματοδότηση. Αυτά θα είναι έργα τα οποία θα υποβληθούν σε όλα τα προγράμματα και θα χρειαστεί πάρα πολύ μεγάλος βαθμός μόχλευσης, γιατί οι στόχοι είναι και πολύ φιλόδοξοι και η περίοδος σχετικά περιορισμένη για να επιτευχθούν όλα αυτά, τα οποία ξαναθυμίζω ότι είναι δεσμευτικά πλέον. Το οποίο σημαίνει ότι αν δεν επιτύχουμε, θα έχουμε συνέπειες.

Θα υποβληθούν αυτά τα συνέχεια και στο ΕΠΑνΕΚ, θα το συζητήσουμε προφανώς, θα δούμε τί μπορούμε να κάνουμε και ελπίζουμε στη συμβολή σας για να υλοποιηθούν αυτοί οι στόχοι. Ευχαριστούμε πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σας ευχαριστούμε πολύ, πράγματι πολύ φιλόδοξο το σχέδιο. Εμείς διαχειριζόμαστε έναν πεπερασμένο αριθμό κοινοτικών πόρων σε αυτό το Πρόγραμμα, τα οποία δεν πολλαπλασιάζονται, αλλά εν πάση περιπτώσει είμαι σίγουρη ότι το θέμα είναι οι επενδύσεις της χώρας προς τον τομέα της

Πράσινης Οικονομίας, στον οποίο προφανώς συνεισφέρει πολύ καθοριστικά αυτό το πρόγραμμα, όσο και το ΥΜΕΠΕΡΑΑ, το Πρόγραμμα του Περιβάλλοντος.

Πρόκειται το επόμενο διάστημα να ενεργοποιηθούν, γιατί το ζήτημα είναι να ολοκληρωθεί προφανώς η υλοποίηση σε αυτή την περίοδο και να δούμε και το σχεδιασμό για την επόμενη. Η Πράσινη Οικονομία όπως και η Γαλάζια Οικονομία, και το Blue Growth και το Green Energy, είναι προφανώς στόχοι εμβληματικοί σ' ευρωπαϊκό επίπεδο και προφανώς ταιριάζουν ιδιαίτερα και με την ιδιοσυγκρασία της χώρας μας, είναι προνομιακοί τομείς.

Και εμείς εκτός από το «Εξοικονομώ κατ' οίκον» που πρωτοσχεδιάσαμε τότε και λειτουργεί μέχρι σήμερα, θα μιλήσουμε στη συνέχεια και για το κομμάτι της επένδυσης, που το επόμενο διάστημα θα είναι ένα μικρό «Εξοικονομώ» και προς τις επιχειρήσεις, θα τα πούμε αυτά στη συνέχεια.

Να δώσω όμως το λόγο και στην εκπρόσωπο του κ. Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, που επίσης αποτελεί πολύ ουσιαστικό κομμάτι του Προγράμματός μας, για τη δική της παρέμβαση.

Κυρία Σπηλιώτη έχετε το λόγο.

A. ΣΠΗΛΙΩΤΗ: Ευχαριστώ πολύ κα Πρόεδρε. Κατ' αρχάς θα ήθελα να σας μεταφέρω το χαιρετισμό του κ. Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, του κ. Αθανασίου Κυριαζή, δυστυχώς δε μπόρεσε να συμμετάσχει στη σημερινή συνεδρίαση γιατί απουσιάζει σε επαγγελματικό ταξίδι.

Όπως είπε και ο κ. Γενικός Γραμματέας, και στη δική μας περίπτωση από την πλευρά μας, δίνεται πολύ μεγάλη έμφαση πλέον στην καινοτομία, αυτό αποδεικνύεται και με τη μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Έρευνας στο Υπουργείο Ανάπτυξης, έτσι ώστε πραγματικά η Έρευνα και η Καινοτομία ν' αποτελέσουν αναπτυξιακό μοχλό στην υπηρεσία της οικονομίας, στην υπηρεσία της ανταγωνιστικότητας.

Και χαίρομαι ιδιαίτερα που και τα δύο παραδείγματα επιτυχημένων δράσεων του ΕΠΑνεΚ που ανέφερε ο κ. Sluijters προέρχονται από αυτό το χώρο. Πιστεύω ότι διαμορφώνεται μια δυναμική πια στο ελληνικό οικοσύστημα σε ό,τι αφορά την καινοτομία και τη σύνδεσή της με την επιχειρηματικότητα, το βλέπουμε αυτό και από τη μεγάλη ανταπόκριση που

είχαμε στο «Ερευνώ – Καινοτομώ – Δημιουργώ» και την επιτυχία του Equifund, του Ennovation Window αλλά και στο ότι σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία τα προκαταρκτικά του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, ήδη η δαπάνη για την Έρευνα στην Ελλάδα έπιασε το 1,18 του ΑΕΠ το 2018.

Να θυμηθούμε ότι ξεκινήσαμε από περίπου κάτω από 0,6% του ΑΕΠ το 2011 περίπου και σημαντική συμβολή εδώ σ' αυτή τη δαπάνη, ήταν η επένδυση εκ μέρους των επιχειρήσεων. Είναι θεαματική η αύξηση της επένδυσης στην έρευνα από την πλευρά των επιχειρήσεων.

Θα ήθελα με την ευκαιρία να ευχαριστήσω τις Υπηρεσίες του Υπουργείου και την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ ιδιαίτερα για την πολύ καλή συνεργασία που έχουμε και για την προσπάθεια που έχουν καταβάλλει οι υπηρεσίες της για την υλοποίηση δράσεων μη κρατικών ενισχύσεων, που έχουν σχεδιαστεί, αφορούν το χώρο της έρευνας και της καινοτομίας και έχουν σχεδιαστεί από τη ΓΓΕΤ, υλοποιούνται από τη Διαχειριστική Αρχή.

Μιλάμε για δράσεις ερευνητικών υποδομών, τόσο εθνικών, εθνικής εμβέλειας, όσο και σε Περιφέρειες που υστερούν, είναι η καινούργια δράση της Περιφερειακή Αριστείας, αλλά και η δράση στρατηγικής ανάπτυξης των ελληνικών φορέων που εμποπτεύονται από τη Γραμματεία μας.

Στο χώρο των κρατικών ενισχύσεων, όπως τονίστηκε και προηγουμένως, είχαμε την εξαιρετική επιτυχία της δεύτερης πρόσκλησης του «Ερευνώ – Καινοτομώ – Δημιουργώ», έχουν υποβληθεί 2.912 προτάσεις οι οποίες είναι πολύ περισσότερες από τις 2.426 υποβολές που είχαμε στον πρώτο κύκλο.

Όπως ξέρετε η δράση υλοποιείται σε δυο κύκλους, ήδη υλοποιούνται 595 έργα στον πρώτο κύκλο, ενώ όπως έμαθα σήμερα από την εκπρόσωπο της ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ, ολοκληρώθηκε και η αξιολόγηση όλου αυτού του τεράστιου πλήθους προτάσεων της 2^{ης} πρόσκλησης.

Κι εδώ αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στην ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ γι' αυτό το τιάνιο έργο, για μια έγκαιρη αλλά και αξιόπιστη αξιολόγηση, που γίνεται παράλληλα και με μια ενημερωτική καμπάνια που προηγήθηκε προφανώς, αλλά και με την πιστοποίηση έργων του προηγούμενου κύκλου που ήδη βρίσκονται υπό υλοποίηση.

Ν' αναφέρω εδώ ότι είναι πολύ πιθανό να υπάρξουν πρόσθετες χρηματοδοτικές ανάγκες, έτσι ώστε να υποστηριχθούν όλες οι αξιόλογες προτάσεις που πληρούν τα κριτήρια της αριστείας, αλλά προφανώς η εκτίμηση αυτών των αναγκών, θα γίνει σε μεταγενέστερη φάση. Σε ό,τι αφορά νέες δράσεις, έχει γίνει η πρόσκληση της δράσης των συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας, των clusters καινοτομίας, η καταληκτική ημερομηνία της προκήρυξης είναι προς τα τέλη Νοεμβρίου, 29 Νοεμβρίου.

Η πρόσκληση αυτή αφορά την φορέα αρωγό, μια πρώτη φάση και υπό σχεδιασμό βρίσκεται και η πρόσκληση της 2^{ης} φάσης που αφορά τις επιχειρήσεις οι οποίες απαρτίζουν τους συνεργατικούς σχηματισμούς. Ήταν μια δράση που πραγματικά πιστεύουμε ότι θα συνεισφέρει πολύ στο ελληνικό οικοσύστημα καινοτομίας και μια δράση την οποία την περίμενε η αγορά και ήδη φαίνεται ότι υπάρχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον.

Ενδεχομένως κι εδώ ο προϋπολογισμός να είναι μικρός και να χρειαστεί μια αύξηση, αλλά αυτό θα το δούμε όταν τελειώσει η αξιολόγηση και της 1^{ης} και της 2^{ης} φάσης.

Επίσης να ενημερώσω ότι βρίσκεται σε τελικό στάδιο σχεδιασμού, μια νέα δράση για Κέντρα Ικανότητας, υπάρχουν κάποιες τεχνικές λεπτομέρειες που αφορούν κυρίως θέματα κρατικών ενισχύσεων, ελπίζουμε ότι θα λυθούν σύντομα και θα γίνει προκήρυξη και αυτής της δράσης, ενώ επίσης γίνεται και προσπάθεια ανασχεδιασμού και εξορθολογισμού μιας πρόσκλησης που έχουμε ετοιμάσει για τη δημιουργία Γραφείων Μεταφοράς Τεχνολογίας (Technology Transfer Offices) σ' Ερευνητικούς Φορείς, Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα.

Δε θα καταχραστώ άλλο το χρόνο σας, σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σας ευχαριστούμε κα Σπηλιώτη. Παρακαλώ αν θα ήθελε εκ μέρους κάποιου άλλου Υπουργείου να λάβει κάποιος εκπρόσωπος το λόγο ή να περάσουμε στους κοινωνικοοικονομικούς εταίρους.

Να περάσουμε στις πιο τεχνικές παρουσιάσεις και στη συνέχεια μπορούν να γίνουν κάποιες συζητήσεις από τους κοινωνικοοικονομικούς εταίρους ή τους συναρμόδιους φορείς, όπως προχωράμε στο πρόγραμμα.

Να παρακαλέσω την Προϊσταμένη της Ειδικής Υπηρεσίας του Επιχειρησιακού Προγράμματος, την κα Φέτση, για την Πρόοδο Υλοποίησης του Προγράμματος.

II. ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020

Πρόοδος Υλοποίησης του ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020

Παρουσίαση της πορείας υλοποίησης του ΕΠΑΝΕΚ – Ενημέρωση σχετικά με την επίτευξη των ετήσιων στόχων του Προγράμματος – Ενημέρωση για την Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης με έτος αναφοράς το 2018 (ΔΑ).

A. ΦΕΤΣΗ: Καλημέρα κι από μένα. Ξεκινώντας, θα ήθελα μια κιόλας σ' αυτή τη φάση έχουμε ήδη αναφερθεί αρκετά για τη γενικότερη σημασία του προγράμματος, την επίπτωση και το ρόλο του μέσα στο ΕΣΠΑ και στην αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας, μπορούμε επομένως να προχωρήσουμε στο πού βρισκόμαστε σήμερα από πλευράς προόδου και πού βρισκόμαστε σε σχέση με και με την προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης,.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι η αναλυτική πρόοδος του Προγράμματος έχει περιληφθεί στο «Δίαυλο» όπου δίνουμε μια συνοπτική μεν αλλά περιεκτική εικόνα για όλους τους τομείς, ενώ έχει αναρτηθεί και η αλληλογραφία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενόψει της υποβολής της ετήσιας έκθεσης η οποία έχει εγκριθεί από τα μέλη της Επιτροπής καθώς έχουν αναρτηθεί τόσο οι παρατηρήσεις που έκαναν οι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πάνω στην πρόοδο του Προγράμματος μέσω της Έκθεσης, όσο και οι απαντήσεις μας.

Κομμάτια από αυτά ακούστηκαν σήμερα λίγο και από τον κ. Sloijters, επομένως και στη συνέχεια μπορούν τα μέλη, όσα δεν τα έχουν δει μέχρι τώρα, να τ' ανατρέξουν και πάλι. Σήμερα λοιπόν, ολοκληρώνοντας, προς το τέλος του 2019, η εικόνα του προγράμματος φαίνεται σ' αυτό τον πίνακα.

Κατ' αρχάς, σε γενικό επίπεδο, ένα Πρόγραμμα που έχει αυτή τη στιγμή συγχρηματοδοτούμενο κομμάτι, έχει πόρους 4,7 δις, έχει εγκεκριμένη εξειδίκευση μέσω της Επιτροπής Παρακολούθησης γύρω στα 7,2 δις με

κάποιους αστερίσκους, προσκλήσεις 5,3 δις, δηλαδή πάνω από τον προϋπολογισμό, 112%, ενώ εντάξεις φτάνουν πολύ κοντά στο σύνολο του προϋπολογισμού αυτού, γύρω στο 98%.

Και βέβαια στις συντάξεις αναφέρεται και η έγκριση που υπάρχει, σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν στο ΕΣΠΑ, να μπορούμε να υπερβούμε αυτές τις εντάξεις, φτάνοντας μέχρι έναν προϋπολογισμό μέχρι περίπου 7 δις, όπως αναφέρθηκε και από την Ειδική Γραμματέα, που είναι ένας προϋπολογισμός εργασίας θα λέγαμε, που δείχνει και πόσο ξεπερνάει τη δυναμική του Προγράμματος, το τυπικό κομμάτι του.

Αυτή λοιπόν είναι συνοπτικά η εικόνα του Προγράμματος σήμερα, ενώ στην επόμενη διαφάνεια βλέπουμε την πρόοδο από την προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης, σε απόλυτα μεγέθη και ποσοστιαία.

Είναι πράγματι εντυπωσιακή εικόνα, όπως συμβαίνει άλλωστε και καθώς, προϊόντος του χρόνου, προχωρεί η προγραμματική περίοδος στους δείκτες που τα πρώτα χρόνια είμαστε χαμηλά, δαπάνες ΝΟΔΕ και εντάξεις, παραμένοντας βέβαια ο αδύναμος ακόμα κρίκος, όπως αναφέρθηκε και πολλές φορές, οι δαπάνες.

Ανά Άξονα Προτεραιότητας επίσης μπορούμε να δούμε αυτή την εικόνα. Εδώ βλέπουμε χαρακτηριστικά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί ιδίως στον Άξονα 1 όπου είναι ο μεγάλος όγκος των έργων κρατικών ενισχύσεων ή επί το απλούστερο, των έργων άμεσης ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας αλλά και η πρόοδος εν σχέσει με τα προβλήματα της προηγούμενης περιόδου στο Κοινωνικό Ταμείο, τον Άξονα 2 και 2Σ ενώ μπορούμε να πούμε και στον τομέα των δαπανών διαπιστώνουμε την εξέλιξη σε όλα τα επίπεδα, σε όλους τους δείκτες. Και έχουμε σχετικά και το μεγαλύτερο βαθμό δαπανών.

Αν δούμε λίγο ανά κατηγορία, τομέα και κατηγορία δράσεων, πού εστιάζει το ΕΠΑΝΕΚ, έχουν ενδιαφέρον σ' αυτό τον πίνακα οι κατηγορίες. Εδώ βλέπουμε ότι οι δράσεις άμεσης ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, κατέχουν το 30,6% του συνολικού budget, ενώ αν μιλήσουμε και για τα χρηματοδοτικά εργαλεία για τα οποία έχει πολύ σημαντική ευθύνη το πρόγραμμα αυτό και είναι και υπό την αιγίδα, υπό τη σκέπη του Υπουργείου Ανάπτυξης, λόγω και της γενικότερης επίπτωσής τους στη μόχλευση

ιδιωτικών πόρων και στην οικονομία, βλέπουμε ότι αυτό το ποσοστό σε επίπεδο εντάξεων, δηλαδή η 1^η και η 3^η γραμμή φτάνουν σχεδόν κάτι που προσεγγίζει το 50%.

Από κει και πέρα βλέπουμε τις υπόλοιπες κατηγορίες, πόσο σημαντικά είναι όλα αυτά τ' αντικείμενα για την ανάπτυξη και την οικονομία, βλέπουμε τα ποσά ανά έρευνα, σύνδεση έρευνας μ' επιχειρηματικότητα, χωριστά έχουμε τις ερευνητικές υποδομές που αναφέρθηκαν ήδη, υποδομές στον τομέα τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής, υποδομές ενεργειακές, την πολύ σημαντική προσπάθεια που γίνεται από το πρόγραμμα στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας, θέμα για το οποίο έχουμε και μια χωριστή παρουσίαση όπως φαίνεται και στην ατζέντα μας αλλά και υποδομές πολιτισμού, τουρισμού.

Και φυσικά σημαντικότερες παρεμβάσεις στο ανθρώπινο δυναμικό, που μέρος τους ήδη έχει περιληφθεί στην επιχειρηματικότητα, αλλά κι οι υπόλοιπες που έχουν να κάνουν με την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων, τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την επιχειρηματικότητα, αλλά και την αναβάθμιση των Υπηρεσιών του Δημοσίου και ευρύτερου Δημοσίου για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας.

Με μια άλλη εικόνα χρήσιμη για να δούμε ακριβώς πού πηγαίνουν οι πόροι του προγράμματος, βλέπουμε εδώ σε μια άλλη διαφάνεια, τον κάθε θεματικό στόχο. Το πρόγραμμα έχει 9 από τους 11 συνολικά θεματικούς στόχους που προβλέπει ο κανονισμός για την πολιτική της συνοχής κι εδώ βλέπουμε την πρόοδο.

Είναι χαρακτηριστικό ότι πήρε κάποιον χρόνο σ' αυτό το πρόγραμμα να φτάσουμε σ' ένα σημείο που όλοι ουσιαστικά οι τομείς και όλες οι προτεραιότητες έχουν φτάσει σ' ένα επίπεδο ωρίμανσης. Αντίστοιχα, αυτός ο πίνακας δείχνει και ανά επενδυτική προτεραιότητα που είναι ακόμα μικρότερο το πεδίο στόχευσης και συνολικά βλέπουμε εδώ πώς πηγαίνει η εικόνα μας στα τρία βασικά μεγέθη με την πάροδο του χρόνου.

Τα συμπεράσματα νομίζω έχουν ήδη βγει, πηγαίνουμε καλά στους βασικούς δείκτες προόδου, στις εντάξεις και στις ΝΟΔΕ, αλλά έχουμε σημαντική υστέρηση στον τομέα των δαπανών, ενώ ήδη από το προηγούμενο

έτος, από τα δυο προηγούμενα, η τάση είναι σαφώς αυξανόμενη στα προηγούμενα των δαπανών στάδια.

Ειδικότερα την τελευταία περίοδο, με άξονα το τί κάναμε από την προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι υπήρξαν 12 νέες προσκλήσεις με προϋπολογισμό 358 εκατομμύρια, 4 από αυτές αφορούσαν τον Τομέα Έρευνας και Καινοτομίας, μεταξύ των οποίων η πιο σημαντική είναι το «Ερευνώ – Καινοτομώ – Δημιουργώ» με 200 εκατομμύρια.

Επίσης σ' αυτό υπάρχει και η περιφερειακή αριστεία για υποδομές, ενώ στη συνέχεια είχαμε 7 προσκλήσεις για τους τομείς υποδομών, δηλαδή Ενέργεια, Ψηφιακή Πολιτική, Επιχειρηματικότητα και μια πρόσκληση για το Κοινωνικό Ταμείο. Σημαντικά εδώ πέρα ήταν, μπορούμε να επισημάνουμε την ενίσχυση των αστικών και υπεραστικών συγκοινωνιών στον Τομέα των Ψηφιακών Έργων, αλλά επίσης και τα έργα της ΕΜΥ και κάποια άλλα έργα, οι νέες γενιές cloud κτλ.

Συνολικά, μετά από όλες τις ενέργειες που ολοκληρώθηκαν στις ενισχύσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων, πλέον μιλάμε για 20.183 ενταγμένα έργα συνολικά, για όλα τ' αντικείμενα από τα οποία οι κρατικές ενισχύσεις είναι 19.686, ουσιαστικά 6.623 έργα προστίθενται από την προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης, τα διακρίνουμε πάντα σε κρατικές και μη κρατικές ενισχύσεις, που όπως είπαμε, είναι οι δυο βασικές κατηγορίες και όλα αυτά αφορούν σε μια πολύ μεγάλη αύξηση νομικών δεσμεύσεων και μικρότερη δαπανών, όπως βλέπουμε αναλυτικά και στην παρουσίαση.

Σε ό,τι αφορά τη διαχείριση αυτών των έργων, επισημαίνουμε ουσιαστικά το κομμάτι πως είναι απόλυτη ευθύνη από την αρχή μέχρι το τέλος της Διαχειριστικής Αρχής. Το Πρόγραμμα συμβάλλει με 503 ενταγμένα έργα προϋπολογισμού περίπου 2 δις και σημαντικό κομμάτι εδώ είναι η καθημερινή διαχείριση των υποέργων και των έργων αυτεπιστασίας, με τροποποιήσεις, με προεγκρίσεις, με μία συνεχή προσπάθεια να μπορέσουν όλα αυτά να υλοποιηθούν σύμφωνα με τους κανόνες και σύμφωνα και με τις προθεσμίες.

Υπάρχουν σίγουρα μέσα στην αίθουσα φορείς που συμμετέχουν κι έχουν άμεση γνώση της διαδικασίας, θα πρέπει εδώ ν' αναφέρω ότι έναντι μιας προθεσμίας που σύμφωνα με το ΣΔΕ είναι 20 μέρες, η Διαχειριστική

Αρχή έχει ένα rate γύρω στις 8 ημέρες, πολύ κοντά στο 100% ποσοστό. Αν δούμε λίγο τώρα τις προκηρύξεις δράσεων άμεσης ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, μια εικόνα, καθώς αυτές συγκεντρώνουν άλλωστε και το μεγάλο όγκο των χρημάτων αλλά και του ενδιαφέροντος εν πολλοίς του Προγράμματος, βλέπουμε στον πίνακα μια εικόνα από τις προσκλήσεις ξεκινώντας τις πιο παλιές που βγάλαμε και φτάνοντας στις τελευταίες.

Είναι σημαντικό εδώ να δούμε για πόσα έργα μιλάμε, πόσα επενδυτικά σχέδια, τον προϋπολογισμό πρόσκλησης, ένταξης και των δαπανών. Είναι οι γνωστές μας προσκλήσεις ΕΤΠΑ ή ΕΚΤ.

Να πω μόνο ότι είναι μια πρόσκληση που κυρίως ενεργοποιήθηκε την τελευταία περίοδο με εντάξεις το '18 και '19 και περιέλαβε και τα ΠΕΠ που δεν έχει ίσως ακουστεί τόσο πολύ στις προηγούμενες Επιτροπές, η ίδρυση και λειτουργία μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που έφτασε συνολικά γύρω στα 500 εκατομμύρια η δημόσια δαπάνη από το πρόγραμμά μας, ενώ προστέθηκαν και πόροι από τα ΠΕΠ. Οι υπόλοιπες είναι οι παλαιότερες μας δράσεις.

Ενώ στην τελευταία περίοδο είχαμε τις εντάξεις και στο Ψηφιακό Άλμα, μια δράση που αφορά την ενίσχυση της ψηφιακής θέσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Και φυσικά δίνουμε εδώ τα στοιχεία και για το «Ερευνώ».

Αυτή τη στιγμή αυτές που βρίσκονται σ' εξέλιξη, η επόμενη σειρά προσκλήσεων, είναι κατ' αρχάς το «Ερευνώ – Καινοτομώ – Δημιουργώ» που ακούστηκε πολλές φορές σήμερα, ο δεύτερός του κύκλος, όταν γράφαμε την παρουσίαση που την επικαιροποιούμε σχεδόν μία με δυο μέρες πριν, είχαμε αποτελέσματα για τους τρεις κύκλους, σήμερα ακούσαμε ότι υπάρχει για τους τρεις τομείς, τις τρεις παρεμβάσεις, σήμερα ακούσαμε από την κα Σπηλιώτη, μας μετέφερε ότι ουσιαστικά έχει ολοκληρωθεί και η δεύτερη παρέμβαση που είναι κι ο μεγάλος όγκος των συνεργατικών έργων.

Για να έρθω τώρα στα έργα που είναι της πιο κλασικής επιχειρηματικότητας, βρίσκεται σε αξιολόγηση η εργαλειοθήκη επιχειρηματικότητας, εμπόριο – εστίαση – εκπαίδευση, μια δράση με υποβολή 1.616 προτάσεων και προϋπολογισμό 67,7 εκατομμυρίων, βρίσκεται σ' εξέλιξη η δράση της εργαλειοθήκης ανταγωνιστικότητας μικρών και πολύ

μικρών επιχειρήσεων, είναι μια ανοιχτή προκήρυξη που έχει δώσει μεγάλο βάρος στο Υπουργείο και έχει πολύ σημαντικό προτάσεων, ήδη πέρα από τα ενταγμένα έργα που βλέπουμε, τα 743 με προϋπολογισμό 54 εκατομμύρια είναι πολύ κοντά στην ένταξη, έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες, περίπου άλλα τόσα και προχωρά ο ρυθμός περαιτέρω.

Είναι μια ανοιχτή πρόσκληση, ένα σύστημα που υιοθετήθηκε για να μπορέσουμε να έχουμε ένα ευκολότερο σύστημα διαδικασίας και με μείωση του χρόνου αξιολόγησης και ένταξης για τους συμμετέχοντες.

Στην ίδια κατηγορία ανήκει και το «Επιχειρούμε έξω», μια πρόσκληση που έχουμε με έμφαση ουσιαστικά αποκλειστικά στην ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων που είναι στη φάση της ολοκλήρωσης και μέχρι τις 4/12 είναι ανοιχτή καθώς επίσης και ο ποιοτικός εκσυγχρονισμός ο οποίος αποτελεί μια ακόμα ανοιχτή πρόσκληση για μεσαίες επιχειρήσεις αυτή τη φορά, που εκσυγχρονίζονται με τεχνολογικό και οργανωτικό εκσυγχρονισμό αλλά και με παρεμβάσεις που έχουν να κάνουν πολύ στον τομέα της ποιότητας και αυτή προχωρά με σταδιακές εντάξεις.

Επίσης, λήγει η προθεσμία για τους συνεργατικούς σχηματισμούς, στην πρώτη πρόσκληση που αφορά το φορέα αρωγό όπως είπαμε των clusters και επίσης, έχουμε τη δεύτερη αποκλειστικά αφιερωμένη σε ψηφιακές αναβαθμίσεις δράση, το «Ψηφιακό βήμα», η οποία βρίσκεται στη φάση της αξιολόγησης, εντάσσονται σταδιακά ανά κατηγορίας Περιφέρειας, εκτιμούμε κι εκεί ότι γύρω στις 4.700 εντάξεις θα φτάσουμε.

Έχουμε την αυτοαπασχόληση πτυχιούχων, μια δράση στην οποία προχωρούμε με συμπληρωματικές εντάξεις, σε συνέχεια αύξησης του προϋπολογισμού το προηγούμενο διάστημα και βέβαια έχουμε σταδιακές εντάξεις και σε μια άλλη δράση του Τομέα Έρευνας και Τεχνολογίας, μια στοχευμένη δράση γι' ανάπτυξη Εφαρμοσμένης Έρευνας και Καινοτομία στις υδατοκαλλιέργειες, στα βιομηχανικά υλικά και τον πολιτισμό -διμερείς συνεργασίες, ERA-NET κτλ.

Επίσης πρόσφατα ολοκληρώθηκε όπως είπαμε και η πρόσκληση για τις επιχειρήσεις αστικών και υπεραστικών συγκοινωνιών, για ψηφιακές παρεμβάσεις αναβάθμισης, ουσιαστικά όχι για τον εαυτό τους αλλά για τον πολίτη και για τη γενικότερη εικόνα της χώρας και σύνδεσης με

ηλεκτρονικό εισιτήριο και με άλλες υποδομές, που έχει ξεκινήσει αυτή τη στιγμή η αξιολόγηση. Δηλαδή ουσιαστικά έχει ολοκληρωθεί η υποβολή, ξεκινάει.

Αν κάνουμε μια αναφορά στα έργα υποδομής στον τομέα της ενέργειας θα επικεντρωνόμασταν στη διασύνδεση Κυκλάδων. Πολύ σημαντικά έργα, όπως και η διασύνδεση της Κρήτης με τη Εθνικό Σύστημα, έργα πολύ σημαντικά που υλοποιούνται και συμβάλλουν τόσο στη διασφάλιση επάρκειας και ασφάλειας ηλεκτρικής ενέργειας όσο και στην περιβαλλοντική αναβάθμιση, γιατί σαφώς υποκαθιστούν παλαιότερες μεθόδους αλλά και αφήνουν ένα δυναμικό για περαιτέρω ανάπτυξη ΑΠΕ, καθώς και υπόλοιπα έργα για την ενίσχυση του ηλεκτρικού συστήματος, καθώς επίσης και η δεύτερη αναβάθμιση, η υγροποιημένη ή φυσικού αερίου που πρακτικά έχει ολοκληρωθεί, έργο *fazing* από την προηγούμενη περίοδο πολύ σημαντικό, έχει αναφερθεί και στις προηγούμενες Επιτροπές.

Στον τομέα των ΤΠΕ έχουμε 19 προσκλήσεις, 17 ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 325 εκατομμυρίων, είναι σημαντικό το έργο, η 4^η γενιά κτηματογράφησης που αποτελεί και μεγάλο έργο. Το Rural, 2^η φάση, πολύ σημαντικό έργο που ολοκληρώνεται σε πολύ σύντομο διάστημα, έργα για τον εκσυγχρονισμό των δικτυακών υποδομών όλων των ΑΕΙ και των Ερευνητικών Κέντρων και κεντρικές υπολογιστικές υποδομές με σημαντική επίπτωση για τη χώρα, καθώς ενισχύει και συγκεντρώνει ουσιαστικά όλη την παρέμβαση του Δημοσίου στον τομέα αυτόν.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, μια σημαντική εξέλιξη για το πρόγραμμά μας στην περίοδο αυτή ήταν, σε συνέχεια του ν. 4622 για το επιτελικό κράτος, εκδόθηκαν σχετικές ΥΑ εκχώρησης πόρων αρμοδιοτήτων, με αποτέλεσμα η Ειδική Υπηρεσία Τηλεπικοινωνιών, η πρώτη επιτελική δηλαδή του τομέα να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας για υλοποίηση πόρων ΕΠΑνΕΚ, περίπου 451,8 εκατομμυρίων ευρώ.

Ουσιαστικά αυτό σημαίνει ότι αναλαμβάνει διαχειριστικές αρμοδιότητες, φυσικά η ευθύνη παραμένει στη Διαχειριστική που έχει την αρμοδιότητα για όλο το Πρόγραμμα.

Στον Πολιτισμό – Τουρισμό, έχουμε 14 προσκλήσεις, 156 ενταγμένα έργα με προϋπολογισμό 186 εκατομμύρια, εδώ έχουμε έργα *fazing*

από την προηγούμενη περίοδο που ολοκληρώνονται σταδιακά αυτήν, έργα του πολιτισμού, καταλόγου UNESCO σε δυο φάσεις, αλλά έχουμε επίσης και έργα με δικαιούχους τους ΟΤΑ Α' βαθμού, που είτε αφορούν επανάχρηση και αξιοποίηση θα λέγαμε, δημοτικής ακίνητης περιουσίας, είτε αφορούν τουρισμό, τουριστικές παρεμβάσεις σε θαλάσσιους προορισμούς, με στόχο και την ανάπτυξη του τουρισμού για να μπορούν να τις αξιοποιήσουν άτομα με αναπηρία και να βελτιωθεί η προσβασιμότητά τους.

Ως προς τις υποδομές της Έρευνας και Τεχνολογίας, έχουμε τρεις προσκλήσεις, όπως αναφέρθηκε ήδη γι' αυτές έχει το σύνολο τις αρχές της αρμοδιότητας σε όλο τον κύκλο ζωής αυτών των έργων η Διαχειριστική Αρχή, είναι σημαντικές παρεμβάσεις, συνολικού προϋπολογισμού 101,7 εκατομμυρίων, οι τρεις προσκλήσεις οι οποίες έχουν οδηγήσει σε εντάξεις, ενώ βρίσκεται σ' εξέλιξη και μια πρόσκληση, η περιφερειακή αριστεία για τις Περιφέρειες που δεν έχουν σημαντικές επιδόσεις και θα λέγαμε και κάποιες υποδομές που ενισχύουν την επιχειρηματικότητα, είναι μικρότερα, ειδικότερα έργα, που βρίσκουν κι αυτά τη θέση τους στο πρόγραμμά μας, καθώς συνδέονται με θέματα ειδικών μελετών, εργαλείων, με την αποκατάσταση του Τεχνολογικού Πάρκου Λαυρίου από περιβαλλοντική αναβάθμιση κτλ.

Στον τομέα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και αν αφαιρέσουμε τα έργα άμεσης ενίσχυσης επιχειρήσεων, έργα δηλαδή μη κρατικών ενισχύσεων, εδώ επισημαίνουμε 86 έργα κατάρτισης και πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων εργαζομένων με προϋπολογισμό 185 εκατομμύρια, 9 έργα σε κοινωνικούς εταίρους, για ανάπτυξη εργαλείων και εφαρμογών, μέσα από τα οποία παρακολουθούμε και κάνουμε προβλέψεις για το οικονομικό περιβάλλον και για την επιχειρηματικότητα, 9,7 εκατομμύρια, 34 έργα πρακτικής άσκησης σπουδαστών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού.

Τέλος έχουμε και 33 έργα που υλοποιούνται από φορείς της κεντρικής αλλά και της γενικής κυβέρνησης, που έχουν αρμοδιότητες και υλοποιούν ενέργειες για αναβάθμιση λειτουργιών, απλοποίηση διαδικασιών και εργαλείων, στη Δημόσια Διοίκηση με άμεση ή λιγότερο άμεση αξιοποίηση ΤΠΕ στην υλοποίηση των έργων αυτών.

Προχωρώντας τώρα λίγο στα χρηματοδοτικά μέσα, όπως είπαμε ήδη, είναι μια αυτοτελής, πολύ σημαντική κατηγορία στο Πρόγραμμά μας, που

καλύπτει κατ' αρχάς την επιχειρηματικότητα άμεσα, μέσω του Equifund και του ΤΕΠΙΧ II, αλλά εξυπηρετεί και τον ενεργειακό τομέα μέσα από το «Εξοικονομώ κατ' οίκον» και το Ταμείο Υποδομών, ενώ στο δεύτερο εξυπηρετεί και μέρος του Τομέα Περιβάλλοντος, Τουρισμού ή Αστικής Ανάπτυξης.

Συνολικά, με τη μόχλευση και την κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων, εκτιμούμε ότι από αυτά τα Ταμεία, πάνω από 2 δις θα είναι οι συνολικές επενδύσεις που θα έχουν πραγματοποιηθεί στο τέλος της περιόδου.

Για το Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών, επειδή θα ήθελα να επισπεύσω και λίγο, υπάρχει αναφορά σε όλον εδώ το σχεδιασμό, είναι ουσιαστικά ένα Ταμείο με δικαιούχο το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, Equifund είναι η συντομογραφία που είναι γνωστή, τρία επιμέρους Υποταμεία για να καλύπτει τόσο τις καινοτόμες ιδέες που προέρχονται άμεσα από αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων, αλλά και επιχειρήσεις που βρίσκονται στα αρχικά στάδια ανάπτυξής τους αλλά και προχωρώντας προς το τρίτο παράθυρο, επιχειρήσεις οι οποίες βρίσκονται σε στάδιο ανάπτυξης και θέλουν να κάνουν ένα παραπέρα βήμα.

Μιλάμε δηλαδή για ουσιαστικά, παρ' ότι έχει έμφαση στην καινοτομία και στη νέα επιχειρηματικότητα που καλύπτει ένα πολύ σημαντικό κομμάτι των αναγκών, δίνοντας κεφάλαια, άμεσα κεφάλαια στις επιχειρήσεις (Equity funds).

Το Ταμείο αυτό, όπως αναφέρθηκε ήδη, έχει τη μεγαλύτερη πρόοδο από τα υπόλοιπα, βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή με βάση τα τελευταία στοιχεία που έχουμε, ήδη έχουμε σχεδόν 89 τελικούς αποδέκτες, έχουν δοθεί γύρω στα 60 εκατομμύρια με τα τελευταία στοιχεία, έχει γίνει όλη η απαραίτητη μόχλευση σε επίπεδο θεσμικών επενδυτών που συμβάλλουν στο Ταμείο αυτό εκτός από το ΕΣΠΑ και πλέον προχώρησε και η καταβολή της 2^{ης} δόσης στο Πρόγραμμα, με συνέπεια βέβαια και τη συμπερίληψή της στις επιλέξιμες δαπάνες του Προγράμματος.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό, που θα πρέπει ν' αναφερθούμε και στην αμοιβή του Ταμείου να είναι σε γνώση της Επιτροπής και σύμφωνα

λοιπόν με το τί ισχύει στη συμφωνία χρηματοδότησης, η προβλεπόμενη αμοιβή του είναι συγκεκριμένη.

Αποτελείται από δυο κονδύλια, τη βασική και την αμοιβή απόδοσης, με βάση την οποία έως 30/6 έχουν καταβληθεί γύρω στα 2,1 δις βασική αμοιβή στο ίδιο το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων που είναι ο δικαιούχος, ενώ είναι 96.000 περίπου ως αμοιβή επιδόσεων και 5,2 εκατομμύρια στους ενδιάμεσους χρηματοδοτικούς Οργανισμούς που είναι τα Ταμεία αυτά που επελέγησαν από τον δικαιούχο για να κάνουν την άμεση δουλειά με τις επιχειρήσεις, με τους τελικούς αποδέκτες. Το ποσό αυτό βέβαια είναι επιλέξιμο στο ΕΣΠΑ, είναι επιλέξιμη δαπάνη.

Προχωρώντας στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας, είναι ένα Ταμείο που πήρε 400 εκατομμύρια από το ΕΠΑΝΕΚ και γύρω στα 123 από τα ΠΕΠ. Αφορά Ταμείο που δίνει δάνεια προς το παρόν, ενώ προβλέπεται και Ταμείο Εγγυήσεων μέσα στους σκοπούς του. Ουσιαστικά το Ταμείο αυτό ξεκίνησε να δίνει τα χρήματα αφού ολοκλήρωσε τις διαγωνιστικές διαδικασίες, η πραγματική λειτουργία του ξεκίνησε το τρέχον έτος και πλέον αυτή τη στιγμή, με τα επικαιροποιημένα στοιχεία, 8 Νοεμβρίου, που είναι λίγο νεότερα από τα στοιχεία που βάλαμε στο φάκελο που έχετε ήδη δει, έχουμε 1.361 δάνεια εγκρίσεις και συμβασιοποίηση 1.105, ενώ εκταμιεύσεις 899.

Δηλαδή ουσιαστικά απ' αυτό για να καταλήξουμε, τα 41,5 εκατομμύρια είναι το κομμάτι που χρεώνεται στο ΕΠΑΝΕΚ και θα ήθελα εδώ να επισημάνω ότι με μια σειρά μέτρα που λαμβάνονται την τελευταία περίοδο, γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια να μπορέσουμε να φτάσουμε το επιθυμητό μέχρι το τέλος του έτους, που είναι γύρω στα 60 εκατομμύρια, προκειμένου να μπει και η 2^η δόση του Ταμείου, ύψους 100 εκατομμυρίων μέσα στις επιλέξιμες δαπάνες του έτους. Αυτό είναι κάτι πολύ σημαντικό, πέρα από την ανάπτυξη βέβαια του Ταμείου του ίδιου αλλά και για το στόχο δαπανών μας.

Για τις διαχειριστικές αμοιβές, σύμφωνα με τη συμφωνία χρηματοδότησης, έχουμε εδώ τη διαφάνεια, όλοι βλέπουμε τί προβλέπεται σύμφωνα με τον Κανονισμό. Εδώ ακολουθείται όμως ένα άλλο σύστημα, γίνεται απολογιστικά μετά από αίτημα που υποβάλλεται στην ΕΥΔ και για το οποίο αυτή τη στιγμή σε συνέχεια του απολογισμού και του ελέγχου επί των δαπανών, δεν έχει προχωρήσει αυτό σα διαδικασία, δεν έχει δηλαδή καταβληθεί κάποιο ποσό προς το παρόν.

Το 3^ο Ταμείο που θα θέλαμε να πούμε είναι το Ταμείο «Εξοικονομώ κατ' οίκον», αλλά μια και θα υπάρξει χωριστή παρουσίαση, θα ήθελα για να κερδίσουμε και λίγο χρόνο, είναι εδώ σημειωμένο για την ενότητα βέβαια της παρουσίασης, θα το παρακάμψουμε αυτή τη στιγμή, ενώ θ' αναφερθούμε σύμφωνα με τον κανονισμό και τη συμφωνία χρηματοδότησης το επιλέξιμο κόστος προβλέπεται και εδώ πολύ συγκεκριμένα, ανάλογα με το χρόνο του Ταμείου όπως βλέπουμε, 3%, 0,5% κτλ., ούτε κι αυτό όμως ακόμα, έτσι όπως έχει λειτουργήσει το Ταμείο, όπως έχει προχωρήσει η διαχείριση, δεν έχει καταβληθεί ως τώρα.

Τελειώνοντας αυτή την υποενότητα, έρχομαι στο Ταμείο Υποδομών που είναι το τελευταίο χρονικά που συστάθηκε, συστάθηκε στο τέλος του '17 και έχουμε σ' αυτό διαχειριστή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Αυτό είναι ένα διαφορετικό Ταμείο, που περιλαμβάνει και δημόσια και ιδιωτικά έργα, όμως στοχεύει στην ενέργεια, στο περιβάλλον και αυτό που ονομάζουμε αστική ανάπτυξη, που εντοπίζεται κυρίως στο θεματικό στόχο 6, στο Πρόγραμμά μας.

Αυτό έχει 200 εκατομμύρια από το ΕΠΑνΕΚ αλλά έχει και επιπλέον εθνικούς πόρους που είτε προέρχονται από τη δανειακή σύμβαση απευθείας της χώρας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, αλλά και από επιστροφές παλαιότερου χρηματοδοτικού εργαλείου, του JESSICA της προηγούμενης περιόδου.

Το '18 προχώρησαν οι διαγωνιστικές διαδικασίες, οι οποίες πήραν τελικά κάποιο χρόνο, οι υπογραφές μάλλον των συμβάσεων έγιναν μέσα στο '19, πήραν σχεδόν όλο το α' εξάμηνο και η τελευταία εξέλιξη είναι πια η πρόσκληση της Εθνικής Τράπεζας προς τους επενδυτές, υπάρχει και στο site μας και ήδη οι συζητήσεις έχουν ξεκινήσει για τις πρώτες επενδύσεις. Ουσιαστικά πρόκειται για επενδύσεις όπως είπανε ενεργειακές, ιδιωτικές φαίνεται να είναι τα πρώτα έργα, αλλά και αστικής ανάπτυξης.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της συμφωνίας χρηματοδότησης, για τον τρόπο υπολογισμού έχουμε κι εδώ μια βασική αμοιβή και μια αμοιβή βάσει απόδοσης και βάσει του τί προβλέπεται με βάση τα χρήματα που έχουν πάρει και τον κανόνα της συμφωνίας χρηματοδότησης, έχουν καταβληθεί μέχρι 30/6, περίπου 1,7 εκατομμύρια στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ως βασική αμοιβή.

Αν δούμε λίγο από τα ενταγμένα έργα και υλοποιούμενα, μια εικόνα, θα το πω εν τάχει για να προχωρήσουμε. Βλέπουμε εδώ μια εικόνα, πού καταλήγουν αυτοί οι πόροι, τί κάνουμε μέσα σ' αυτό το Πρόγραμμα. Οι ενταγμένες επιχειρήσεις, έργα από τις δράσεις της επιχειρηματικότητας.

Έχουμε έργα μέσα από το «Ερευνώ – Καινοτομώ – Δημιουργώ», επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία Χαρτοφυλακίου, σημαντική παρέμβαση του προγράμματος στον τομέα της απασχόλησης, θα λέγαμε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης μέσα απ' όλες αυτές τις παρεμβάσεις που γίνονται, έχουμε σε όλους τους κύριους θεματικούς μας στόχους, καθώς επίσης κι ένα πολύ μεγάλο αριθμό, γύρω στους 70.000 εργαζομένους να συμμετάσχουν στα προγράμματα κατάρτισης που την περίοδο αυτή βγαίνουν και οι προσκλήσεις των φορέων προς τους άμεσα ωφελούμενους.

Έχουμε τους φοιτητές που εκπαιδεύονται μέσω της πρακτικής άσκησης, τα νοικοκυριά, αξιοποίηση ΤΠΕ, ψηφιακή αναβάθμιση και φυσικά ανάπτυξη, διείσδυση ευρυζωνικών υποδομών, δυναμικότητα αποθήκευσης φυσικού αερίου στον ενεργειακό τομέα, υποβρύχια καλώδια από τις διασυνδέσεις, έργα Δήμων σε μια σειρά τομείς, ερευνητικές υποδομές.

Προχωρώντας, θα ήθελα ν' αναφερθώ λιγάκι σε αυτή τη διαφάνεια, νομίζω ότι είναι γνωστό στους περισσότερους, αλλά υπενθυμίζουμε τη Διαχειριστική Αρχή, τη δομή της: Είναι μια Υπηρεσία που έχει μια Μονάδα Προγραμματισμού και Αξιολόγησης, 2 Μονάδες διακριτές γι' αξιολόγηση και επιλογή πράξεων, 4 Μονάδες Διαχείρισης για τους διαφορετικούς θεματικούς στόχους, αυτούς τους 9 θεματικούς στόχους που διαχειρίζεται, Μονάδα Οργάνωσης και Υποστήριξης.

Και βέβαια έχουμε και 5 Ενδιάμεσους Φορείς μέχρι τώρα, που συμμετέχουν με διαφορετική έκταση και βαθμό στις δράσεις του Προγράμματος. Αυτοί είναι κατ' αρχάς ο ΕΦΕΠΑΕ που συμμετέχει σε δράσεις επιχειρηματικότητας, ΕΤΠΑ και ΕΚΤ, είναι η ΓΓΕΤ η οποία συμμετέχει στις ειδικές δράσεις της Έρευνας, διμερείς συνεργασίες ERA-NET και στο cluster, στο συνεργατικό σχηματισμό καινοτομίας, είναι ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ που έχει την αρμοδιότητα στη δράση «Ερευνώ – Καινοτομώ – Δημιουργώ», είναι η Ειδική Υπηρεσία του Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης η οποία υλοποιεί το στόχο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου ενίσχυσης –

συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ουσιαστικά είναι αυτό που είπα την πρακτική άσκηση.

Ενώ βέβαια, όπως αναφέραμε ήδη, με την πρόσφατη εξέλιξη του 4622 για το επιτελικό κράτος, αναλαμβάνει και η καινούργια Υπηρεσία Διαχείρισης στα ΤΠΕ, Ενδιάμεσος Φορέας στα έργα του ΕΠΑνΕΚ. Και σε τελικό στάδιο ολοκληρώνεται και η εκχώρηση στην ΚΤΠ Α.Ε., για τη δράση επιχειρηματικότητας που αφορά αστικές και υπερασπιστικές συγκοινωνίες.

Αντίστοιχα τώρα κι εμείς σα Διαχειριστική, έχουμε αναλάβει από πόρους των ΠΕΠ για να υλοποιήσουμε το ΤΕΠΙΧ II, είναι γύρω στα 123 εκατομμύρια, τα οποία, μέρος τους συμβάλλει στο εργαλείο των δανείων αλλά και η ίδρυση και λειτουργία τουριστικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων, γύρω στα 156 εκατομμύρια προστέθηκαν στα 500 εκατομμύρια του Προγράμματος.

Επίσης, είμαστε ενδιάμεσος φορέας στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, σε συνεχιζόμενο έργο ΣΔΙΤ των ευρωζωνικών υποδομών σε αγροτικές λευκές περιοχές. Για την ετήσια έκθεση υλοποίησης του ΕΠΑνΕΚ, που ενημερώθηκε η Επιτροπή, θυμίζουμε απλώς ότι εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης με γραπτή διαδικασία στις 28/6, τα σχόλια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ήρθαν 7/6, δόθηκαν οι απαντήσεις, υπάρχει αναφορά στο διάυλο για τα δυο αυτά κείμενα, θα προχωρήσω λίγο για λόγους συντομίας.

Βλέπουμε εδώ μια εικόνα, τα μεγάλα έργα του Προγράμματος. Μεγάλη με τον κανονισμό τον ευρωπαϊκό, είναι υπενθυμίζω, τα έργα πάνω από 50 εκατομμύρια, είναι οι παρεμβάσεις μας σ' εμβληματικές υποδομές, στην ενέργεια και στα ΤΠΕ, εκ των οποίων τα πρώτα έργα είναι στον ηλεκτρισμό, είναι η διασύνδεση των Κυκλάδων με το ηπειρωτικό σύστημα και η διασύνδεση της Κρήτης επίσης με το ηπειρωτικό σύστημα.

Αναφέρθηκα ήδη στο κομμάτι της ενέργειας, πολύ σημαντικά έργα που υλοποιούνται, το πρώτο βέβαια είναι σε πολύ πιο προχωρημένο στάδιο αλλά και το δεύτερο προχωρά ικανοποιητικά. Έχουμε το τρίτο έργο που είναι η αναβάθμιση του τερματικού σταθμού, υδροποιημένου φυσικού αερίου της Ρεβυθούσας, ένα έργο που επίσης αναφέρθηκε προηγουμένως, που βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης.

Και στη συνέχεια είναι το Κτηματολόγιο, η 4^η γενιά κτηματογράφησης, ένα πολύ σημαντικό έργο, το οποίο βρίσκεται και αυτό σε φάση υλοποίησης, προχωράει. Επόμενο έργο είναι το έργο Rural ή αναλυτικά η ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών σε αγροτικές λευκές περιοχές, είναι ένα έργο *fazing* από την προηγούμενη περίοδο, που μετά από αρκετά και σημαντικά προβλήματα που επιλύθηκαν, βρίσκεται πια στο στάδιο της ολοκλήρωσης.

Και τώρα, φτάνοντας στα πιο καινούργια έργα που δεν έχουν ακόμα προχωρήσει, έχουμε το Ultra Fast Broadband, ένα πολύ σημαντικό έργο υποδομής που θα βελτιώσει τις δυνατότητες της χώρας σε πρόσβαση σε νέα δεδομένα στη νέα εποχή, γι' αυτό το έργο υποβλήθηκε ο φάκελος το Σεπτέμβριο του '19, έχουν ζητηθεί διευκρινίσεις και αναμένεται επικαιροποίηση κι επανυποβολή του.

Υπάρχει επίσης το έργο, το ανεξάρτητο σύστημα φυσικού αερίου Αλεξανδρούπολης, πρόκειται για μια πλωτή δεξαμενή που θα φέρνει υγροποιημένο φυσικό αέριο και θα συνδέεται με τον αγωγό του φυσικού αερίου. Είναι ένα πολύ σημαντικό έργο, το οποίο έχει αρκετές ακόμα όμως διαδικασίες ωρίμανσης, με αποτέλεσμα να αναθεωρούμε για επόμενο διάστημα την υποβολή του φακέλου μεγάλου έργου, που αρχικά προβλεπόταν για φέτος, αναμένεται για το δ' τρίμηνο του 2020.

Στην περσινή Επιτροπή Παρακολούθησης είχε υπάρξει μια αναφορά και για τα δύο τελευταία αυτά έργα, το 6-7 ενώ υπό προγραμματισμό βρίσκεται και το έργο διασύνδεσης της Κρήτης με το εθνικό σύστημα μεταφοράς, η μεγάλη όμως διασύνδεση, η διασύνδεση Κρήτη-Αττική, το έργο αυτό έχει εγκριθεί η εξειδίκευσή του από την Επιτροπή Παρακολούθησης, δεν έχει όμως περιληφθεί ακόμα στον κατάλογο μεγάλων έργων, αυτό θα γίνει στο επόμενο διάστημα, θα προχωρήσουμε τις σχετικές ενέργειες.

Βρίσκεται σ' εξέλιξη η οριστικοποίησης της CBA, διάφορα θέματα, πρέπει να εξεταστούν ενώ βρίσκονται σε φάση αξιολόγησης, δηλαδή έχουν προχωρήσει εδώ οι δυο διαγωνισμοί του έργου. Το έργο βρίσκεται σε φάση επομένως υλοποίησης, χωρίς να έχει προχωρήσει τόσο το διαχειριστικό κομμάτι. Επίσης βλέπουμε σ' έναν πίνακα και τα εμβληματικά έργα, επειδή έχουν αναφερθεί ήδη δε μπορούμε να τα πούμε, είναι μια άλλη κατηγοριοποίηση έργων σημαντικών για το πρόγραμμα, είναι τα μεγάλα έργα

υποδομής της ενέργειας και των ΤΠΕ αλλά και τα χρηματοδοτικά μέσα όπως αναφέραμε πριν.

Να δούμε και το θέμα των δαπανών, σε μια συνοπτική διαφάνεια. Το πρόγραμμα ουσιαστικά με πολύ μικρή διολίσθηση προς τα κάτω όπως ανέφερε και ο Γενικός Γραμματέας, διατήρησε τον ετήσιο στόχο, με αυτή τη μικρή διολίσθηση, είναι 728 εκατομμύρια, ως 5 Νοεμβρίου που είχαμε τα επικαιροποιημένα φαίνεται πολύ ότι υστερούμε με τα 280 εκατομμύρια, ωστόσο οι ενέργειες έχουν προχωρήσει στις περισσότερες περιπτώσεις και θεωρούμε ότι θα μπορέσουμε να προσεγγίσουμε το στόχο αυτό.

Και φυσικά χωρίς ν' αποκλείεται και ακριβώς να τον επιτύχουμε, όπως ανέφερα ήδη είναι σημαντικό αυτό το κομμάτι του Ταμείου, του ΤΕΠΙΧ ΙΙ αλλά και άλλες ενέργειες που αναμένονται αυτή την περίοδο, είναι οι δαπάνες για τα έργα εξοικονόμησης ενέργειας, πληρωμές που έχουν ήδη γίνει ή γίνονται ακόμα, με δράσεις επιχειρηματικότητας που ήδη έχουν καταβληθεί σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και αυτές ήδη προχωρούμε να μεταφερθούν στο ΟΠΣ και στη συνέχεια υποδομές στις τηλεπικοινωνίες.

Εδώ έχουμε και στο Κτηματολόγιο αλλά και σε άλλα έργα, αναμένουμε να καλύψουμε το κενό. Έχουμε στα έργα Έρευνας και Τεχνολογίας επίσης ένα μεγάλο gap όπως φαίνεται, έργα πολιτισμού, τουρισμού και ανθρώπινου δυναμικού, ενεργειακές υποδομές κτλ. Βλέπουμε στη διαφάνεια το στόχο, που βρισκόμαστε σήμερα.

Και ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να πω ότι για το επόμενο διάστημα, έχουν ήδη αναφερθεί άλλα 4-5 πράγματα που είναι τα άμεσα που πιστεύουμε, ότι θα μπορέσουμε να βγάλουμε σύντομα, ως νέες προσκλήσεις. Κατ' αρχάς είναι μια πρόσκληση που αφορά σχέδια δράσης για τη βέλτιστη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού από επιχειρήσεις.

Το θέμα αναφέρθηκε ήδη από την Ειδική Γραμματέα αλλά θ' αναφερθεί και στην παρουσίαση της εξειδίκευσης, ουσιαστικά είναι μια δράση για την ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση αλλά και κάτι ευρύτερο θα λέγαμε. Είναι η δεύτερη φάση στους συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας, έχει ήδη βγει η φάση του αρωγού, θα βγει η δεύτερη πρόσκληση που είναι για τις επιχειρήσεις.

Το τρίτο είναι το Ultra Fast Broadband, το μεγάλο έργο στον τομέα των ευρυζωνικών δικτύων για τη βελτίωση της πρόσβασης της χώρας στις νέες δυνατότητες. Είναι ένα «Εξοικονομώ» για επιχειρήσεις, το λέμε έτσι συνοπτικά, αν θα αφορά παρεμβάσεις των επιχειρήσεων για εξοικονόμηση, είναι οι περιβαλλοντικές υποδομές, μια δράση που περιλαμβάνεται, είχε προδημοσιευθεί και περιλαμβάνεται περίληψή της στο site μας στον τομέα της διαχείρισης των βιομηχανικών αποβλήτων, από επιχειρήσεις.

Είναι τα κέντρα ικανοτήτων σε τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, αναφέρθηκε λίγο από την κα Σπηλιώτη, είναι σημαντική ή παρέμβαση που σχεδιάζεται από τον τομέα έρευνας και συνδέει και αυτή το ερευνητικό δυναμικό, τις ερευνητικές υποδομές με την επιχειρηματικότητα και βεβαίως δράσεις, πολιτισμού και τουρισμού που έχουμε ήδη κάποιες ώριμες, πολύ κοντά στο να βγουν προτάσεις, σε συνεργασία με τις δυο επιτελικές, τους αρμόδιους φορείς, θα ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός και θα έχουμε άμεσα προσκλήσεις.

Και βέβαια θέλουμε να επισημάνουμε ολοκληρώνοντας, την προσπάθεια που θα καταβάλλουμε στο επόμενο διάστημα, που θα είναι αποκλειστικά σχεδόν σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από πριν για την επιτάχυνση πλέον των έργων που έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται, με ό,τι απαιτείται σε θεσμικό, διαχειριστικό επίπεδο, την υλοποίηση απλουστεύσεων και βελτιώσεων στα έργα, ιδίως ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, υλοποιούμε σχέδια για προτάσεις για μείωση δικαιολογητικών, μείωση βημάτων που είναι περιττά και δυσκολεύουν τις διαδικασίες.

Ένα πολύ σημαντικό βήμα είναι η περαιτέρω αξιοποίηση και διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων. Θέλω από το βήμα αυτό ν' αναφερθώ ξανά σε προσπάθειες και δουλειά πολύ σημαντική που έχει γίνει από τα στελέχη της Υπηρεσίας και ιδίως τον κ. Τσαλτάκη και τον κ. Αβδάλα, σε αξιοποίηση και των υπαρχόντων αλλά και ανάπτυξη νέων δυνατοτήτων στα Πληροφοριακά Συστήματα, με πολύ σημαντική επίπτωση και στη δουλειά που κάνουμε, προς όφελος άμεσα των επιχειρήσεων αλλά και στο επίπεδο της διαχείρισης, για την εξασφάλιση των απαραίτητων δεδομένων ελέγχου και παρακολούθησης.

Τελευταία είχαμε και μια σημαντική δουλειά που φτάνει σε τελικό επίπεδο συνεργασίας με το Υπουργείο Εργασίας και αξιοποίηση της βάσης

ΕΡΓΑΝΗ στους ελέγχους για την απασχόληση των επιχειρήσεων, επομένως δεδομένο που επηρεάζει τις δράσεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, θέματα για τα οποία και τα μέλη μπορούν αν θέλουν στη συνέχεια να ζητήσουν κάποια περισσότερη ενημέρωση.

Η συνεργασία μας ξεκινά με το να δούμε κυρίως ως προς το Πρόγραμμα COSME αλλά και σε όλη αυτή την ενότητα καλές πρακτικές που θα μπορούσαμε να τις αξιοποιήσουμε για βελτίωση του συστήματος αξιολόγησης, παρακολούθησης, ένταξης κτλ. των σχεδίων που έχουν να κάνουν με μικρομεσαίες επιχειρήσεις καθώς φαίνεται ότι υπάρχουν κι εκεί μεγάλα περιθώρια.

Μια ακόμη κατεύθυνση είναι η αξιοποίηση επιλογών απλουστευμένου κόστους στις νέες προσκλήσεις, οι περισσότερες έχουν τρέξει, αλλά στις λίγες προσκλήσεις ακόμα, σε όσες βγάλουμε, θα προσπαθήσουμε και στοχεύουμε στο ν' αξιοποιήσουμε στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τις δυνατότητες που δίνει το πλαίσιο το κανονιστικό για απλουστευμένο κόστος.

Και φυσικά, δε μπορεί να λείπει από αυτό και η αναφορά στην προσπάθεια που ήδη έχει ξεκινήσει στη Διαχειριστική Αρχή στο δικό της κατ' αρχάς επίπεδο, στο διαχειριστικό, σε συνεργασία με τους αντίστοιχους φορείς για την εξυγίανση των έργων, με στόχο να προχωρήσουμε σε συνολική εξυγίανση του Προγράμματος σε όλα τα μεγέθη ώστε να μπορέσουμε να πετύχουμε και την καλύτερη προετοιμασία και αποτέλεσμα στη σημαντική αναθεώρηση όλου του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων το 2020.

Σας ευχαριστώ, ελπίζω να μην κούρασα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την κα Φέτση. Είναι μια αναλυτική παρουσίαση ώστε να χωρέσουν σ' ένα power point όλες οι πληροφορίες που είχατε στο φάκελό σας, της Επιτροπής Παρακολούθησης μέσω του συστήματος διαύλου.

Θα κάνουμε τώρα μια μικρή θεματική παρουσίαση για την εξοικονόμηση κατ' οίκον, ένα πρόγραμμα που χρηματοδοτεί εδώ και δυο προγραμματικές περιόδους το ΕΠΑνΕΚ και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα συνεισφέρουν.

Σκοπεύουμε να έχουμε κάποια μικρά δεκάλεπτα θεματικών παρουσιάσεων και στις επόμενες Επιτροπές Παρακολούθησης ενδεχομένως να κάνουμε για παράδειγμα και στα χρηματοδοτικά εργαλεία την επόμενη χρονιά με το European Investment Fund και με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων κάποιες θεματικές παρουσιάσεις και όταν έχουμε και κάποια αποτελέσματα και από τα Innovative Clusters ή κάποια ενδιαφέροντα στα επόμενα χρόνια, ευελπιστούμε αποτελέσματα, σιγά-σιγά ν' αφιερώνουμε έστω 10' σε μια Επιτροπή Παρακολούθησης, να βλέπουμε και αυτά.

Θα δώσω τώρα το λόγο στον κ. Κουτρούκη, για την «Εξοικονόμηση κατ' οίκον».

Παρουσίαση Προγράμματος «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον II»

ΕΥ. ΚΟΥΤΡΟΥΚΗΣ: Καλησπέρα κι από μένα. Θα μιλήσουμε για το Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' οίκον», το οποίο, για όσους έχουν παρακολουθήσει, το πρόγραμμα, το ΕΠΑνΕΚ κι από την προηγούμενη περίοδο είναι συνεχιζόμενο, με τον τίτλο «Εξοικονόμηση κατ' οίκον II» αυτή τη φορά.

Είναι ένα πρόγραμμα το οποίο έχει σχεδιαστεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με το δικαιούχο μας, την ΕΤΕΑΝ στη νυν Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και από εμάς και στοχεύει στην ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών, στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης στο κέλυφος, αλλά και στις Η/Μ εγκαταστάσεις της κατοικίας.

Το πρόγραμμα, όπως είπα πριν, βρίσκεται σε συνέχεια του προηγούμενου Προγράμματος, του ΕΣΠΑ 2007-2013, το οποίο επίσης είχε σα στόχους, δηλαδή η στοχοθεσία είναι η ίδια, η μείωση των ενεργειακών αναγκών των κτιρίων, των κατοικιών, δηλαδή των οικογενειών και η μείωση των εκπομπών ρύπων που συμβάλλουν στην επιδείνωση του φαινομένου του θερμοκηπίου και κατά συνέπεια στην επίτευξη καθαρότερου περιβάλλοντος.

Το Πρόγραμμα αυτό αφορά σε κτίρια, μονοκατοικίες, πολυκατοικίες και διαμερίσματα πολυκατοικιών που διαθέτουν οικοδομική άδεια, έχουν τακτοποιήσει πιθανές πολεοδομικές παραβάσεις τους και

χρησιμοποιούνται ως κύρια κατοικία ή και ενοικιάζονται. Παρέχει οικονομικά κίνητρα με μεγαλύτερη ένταση προς τα οικονομικά ασθενέστερα νοικοκυριά.

Για το σχεδιασμό του, διάφορα σενάρια εξετάσαμε και εξετάστηκαν από το Υπουργείο κυρίως που είναι ο φορέας πολιτικής, με σκοπό τη μεγιστοποίηση του αριθμού των κατοικιών που αναβαθμίζονται και την προσέλκυση των οικονομικά ασθενέστερων νοικοκυριών. Το Πρόγραμμα έχει ξεκινήσει από πολύ νωρίς να το δουλεύει η Διαχειριστική Αρχή, ήδη από το 2014, δηλαδή από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, πριν καν εγκριθεί το Πρόγραμμα, το ΕΠΑνΕΚ που έχουμε σήμερα, είχε ξεκινήσει η διαδικασία για την *ex ante assessment*.

Η *ex ante assessment* είναι κανονιστική απαίτηση από τον κανονισμό, οφείλουμε ν' αποδείξουμε ένα κενό αγοράς στο συγκεκριμένο πεδίο που θέλουμε να εφαρμόσουμε ένα χρηματοδοτικό εργαλείο και αυτό υλοποιήθηκε με σύμβουλο την ICAP τον Ιούλιο του 2014 μέχρι το Φεβρουάριο του 2015. Θυμίζω το Πρόγραμμα, το ΕΠΑνΕΚ εγκρίθηκε το Δεκέμβριο του '14.

Προφανώς το κενό της αγοράς επιβεβαιώνεται και σήμερα και θα συνεχίσει να επιβεβαιώνεται, γιατί η ενεργειακή κατάσταση των κτιρίων που είναι πολύ χαμηλή και πρέπει ν' αναβαθμιστεί σύμφωνα και με τους στόχους του Υπουργείου Περιβάλλοντος που θ' αποτυπωθούν και στο νέο ΕΣΕΚ και καταλήξαμε στην ανάγκη της δημιουργίας Ταμείου «Εξοικονομώ II» για παροχή δανείων και επιδότησης επιτοκίου ταυτόχρονα.

Δηλαδή είναι ένα σύνθετο χρηματοδοτικό μέσο το Ταμείο «Εξοικονομώ» αρκετά δύσκολο στη διαχείρισή του, και την παροχή ενισχύσεων παράλληλα. Δηλαδή δίνονται και μη επιστρεπτέες ενισχύσεις, ανάλογα με τα εισοδηματικά κριτήρια και την οικογενειακή κατάσταση. Η διαφορά από το προηγούμενο πρόγραμμα είναι ακριβώς αυτή, ότι σ' αυτό το καινούργιο Πρόγραμμα που τρέχει αυτή τη στιγμή, δεν είναι υποχρεωτικό το δάνειο.

Αυτό είχε κάποιες επιπτώσεις, θα το δούμε μετά στη μόχλευση των κοινοτικών πόρων, αλλά αυτή ήταν η πολιτική και με αυτό τον τρόπο πορεύθηκε η ωρίμανση του προγράμματος. Στην αρχική πρόταση που είχαμε κάνει το '15, η πρόταση προς το φορέα πολιτικής ήταν η μέση άμεση

επιχορήγηση να μην υπερβαίνει το 38%. Θα δούμε μετά βέβαια ότι αυτά τροποποιούνται γιατί οι στόχοι του φορέα πολιτικής τροποποιήθηκαν.

Αυτό είναι το κλασικό οργανόγραμμα διακυβέρνησης ενός χρηματοδοτικού μέσου Ταμείου χαρτοφυλακίου, είναι η Διαχειριστική Αρχή που τοποθετηθεί τα κεφάλαια, είναι ο φορέας πολιτικής, τώρα είναι λίγο πιο κάτω αλλά στην πράξη είναι ο πιο σημαντικός φορέας του Προγράμματος και μάλιστα στο συγκεκριμένο πρόγραμμα είχε και τη διαχείριση του πληροφοριακού συστήματος, μέσα στο οποίο κατέθεταν τις αιτήσεις τους οι πολίτες.

Αυτή ήταν μια σημαντική καινοτομία από το προηγούμενο πρόγραμμα, άλλωστε ήταν και απαίτηση από τα lessons learn του προηγούμενου προγράμματος, ότι απαιτείται πλέον να μην πηγαίνουν οι προτάσεις χειρόγραφα στις Τράπεζες και σε κάθε Διευθυντή Υποκαταστήματος, αλλά να υπάρξει ένα πληροφοριακό σύστημα το οποίο θ' αναλάβει να βοηθήσει και τους πολίτες και όλους, να κάνουν τη δουλειά αυτή πολύ πιο γρήγορα.

Βασικοί άξονες παρέμβασης του προγράμματος και οι επιλέξιμες δαπάνες είναι η αντικατάσταση των κουφωμάτων, η τοποθέτηση-αναβάθμιση της θερμομόνωσης, η αναβάθμιση του συστήματος θέρμανσης ψύξης και το σύστημα ζεστού νερού χρήσης, με χρήση ΑΠΕ.

Επιπλέον επιχορηγείται το κόστος των ενεργειακών επιθεωρήσεων πριν και μετά τις παρεμβάσεις και το πρόγραμμά μας έχει τα εύσημα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ακριβώς γι' αυτό το λόγο, ότι πιστοποιούνται οι ενεργειακές παρεμβάσεις και το αποτέλεσμα τους με επιθεωρήσεις πριν και μετά τις παρεμβάσεις, είναι επιλέξιμη επίσης η αμοιβή του συμβούλου έργου σχετικά με την υποβολή της αίτησης και την παρακολούθηση της υλοποίησης καθώς αυτό είναι διαφορά από το προηγούμενο πρόγραμμα, είναι η αμοιβή για τυχόν εκδόσεις αδειών της κλίμακας ή εκπονήσεις μελετών.

Οι περιορισμοί που τέθηκαν στις προτάσεις ήταν μόνο μία αίτηση ανά ωφελούμενο, προφανώς τίθενται ανώτατες τιμές ανά εργασία, ανά τετραγωνικό μέτρο, ανά τεμάχιο, δε γίνονται δεκτές οι τιμές της αγοράς αλλά τίθεται ένα πλαφόν σ' αυτές, επίσης πλαφόν τίθεται και στις δαπάνες σε

συμβούλους, ανάλογα με τον τύπο κατοικίας, αν είναι μονοκατοικία ή αν ο σύμβουλος έχει βοηθήσει πολυκατοικία.

Γενικά, κι αυτό είναι επίσης διαφορά από το προηγούμενο πρόγραμμα το οποίο ήταν χαμηλότερου προϋπολογισμού ανά πρόταση, ήταν στις 15.000, σ' αυτό το πρόγραμμα ορίζει σαν ανώτατο όριο τις 25.000 και αυτό έχει επίπτωση στη μόχλευση των κοινοτικών πόρων, θα το δούμε αργότερα. Επίσης, μια διαφορά από το προηγούμενο που είχε τρεις κατηγορίες εισοδηματικών κριτηρίων και άρα ποσοστού ενίσχυσης, είναι ότι τώρα έχουμε 7.

Ξεκινούν από το 60% και υπάρχει και κατηγορία η οποία μπορεί να συμμετάσχει στο πρόγραμμα χωρίς ενίσχυση, αλλά μόνο με δάνειο αν θέλει. Ξαναθυμίζω ότι το δάνειο δεν είναι υποχρεωτικό.

Επιλέξιμες κατοικίες, είναι αυτές οι οποίες ανήκουν στην ενεργειακή κατηγορία από Δ' και χαμηλότερα και οι στόχοι είναι για τα μεν πιο φτωχά νοικοκυριά, της κατηγορίας δηλαδή 1 και 2, αυτά που έχουν και τη μεγαλύτερη ενίσχυση, να καλύψουν την ετήσια εξοικονόμηση στο 40% του κτιρίου αναφοράς, ενώ για τα νοικοκυριά με μεγαλύτερες οικονομικές δυνατότητα, να φτάσουν στο 70% της κατανάλωσης του κτιρίου αναφοράς.

Επίσης, καινοτομία σε σχέση με το προηγούμενο πρόγραμμα είναι ότι τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις, θα πρέπει να φέρουν πιστοποίηση των ενεργειακών χαρακτηριστικών τους, δηλαδή ότι το τζάμι που θα χρησιμοποιηθεί είναι αυτής της κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης, για παράδειγμα ο λέβητας ή οτιδήποτε.

Από τα lessons learn λοιπόν, ξαναερχόμαστε και αυτό κατανάλωσε μεγάλο χρόνο στην ωρίμανση του προγράμματος «Εξοικονομώ II», ήταν η κατάρτιση ενός πληροφοριακού συστήματος, όπως είπαμε πριν. Αυτό μας πήρε πάρα πολύ χρόνο γιατί πέραν των άλλων, έπρεπε να μειώσουμε και την ευρύτερη γραφειοκρατία, τα δικαιολογητικά που μαζεύονταν, χειρόγραφα και κατατίθεντο στα γκισέ και γι' αυτό το λόγο το πληροφοριακό σύστημα έπρεπε και να συνδεθεί με το Taxis για διασταύρωση και γενικά να είναι και φιλικό στη χρήση του.

Αυτό νομίζω επετεύχθη σα στόχος, αλλά δυστυχώς, ακριβώς επειδή το πρόγραμμα είναι πολύ δημοφιλές, έχει αυξημένη ζήτηση, προέκυψε και μεγάλη μαζικότητα και δημιουργήθηκαν προβλήματα στην υποβολή των αιτήσεων, τα οποία όμως νομίζω ότι σε επόμενες εκδόσεις θα ξεπεραστούν.

Μια επισκόπηση στο χρονολόγιο του προγράμματος, σας είπα το πρόγραμμα ξεκίνησε ουσιαστικά να σχεδιάζεται από το 2014, το πρώτο draft του οδηγού ήρθε το Μάιο του 2016, το σχέδιο του οδηγού μας οδήγησε σε τροποποίηση της ex-ante η οποία ανέβασε το δείκτη ενίσχυσης από το 38% στο 50% και έλαβε υπ' όψιν της και το μη υποχρεωτικό δάνειο, στις 29/11/16 υπογράφεται η ΚΥΑ σύστασης του Ταμείου «Εξοικονομώ» με την ΕΤΕΑΝ ως fund manager.

Στις 16/6/2017, μετά δηλαδή από ένα χρόνο από το πρώτο σχέδιο οδηγού, η Επιτροπή εγκρίνει το σχέδιο για το νέο ΚΕΝΑΚ πάνω στον οποίο βασίστηκε το πρόγραμμα και έτσι εκπληρώνεται και η αιρεσιμότητα του θεματικού στόχου 4c και μπορούσαμε να ξεκινήσουμε στην πράξη το πρόγραμμα.

Εκδίδεται η απόφαση ένταξης της πράξης για 180 εκατομμύρια από το ΕΠΑνΕΚ και παράλληλα τα ΠΕΠ συνεισέφεραν με 44 εκατομμύρια σε δικές τους πράξεις και στις 6 Δεκεμβρίου του 2017, ολοκληρώνεται από την ΕΤΕΑΝ η διαδικασία επιλογής των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών Οργανισμών, των Τραπεζών δηλαδή, που μέσα σ' αυτές εκτός από τις 4 κύριες συστημικές Τράπεζες, υπάρχουν και περιφερειακές Τράπεζες.

Στις 2/3/2018 πλέον, εκδίδεται σε ΦΕΚ ο οδηγός του Προγράμματος και η πρώτη υποβολή γίνεται από τις 8/3 ως τις 2/4/ του 2018. Η πρώτη υπαγωγή αυτού του πρώτου κύκλου, γίνεται τον Ιούλιο του 2018. Και οδηγήθηκε λόγω της πληθώρας των προτάσεων και της προφανούς απαίτησης του Προγράμματος να υποδεχθεί όλη αυτή τη ζήτηση, προσauξήθηκε ο προϋπολογισμός της πράξης των grants του ΕΠΑνΕΚ στα 490 εκατομμύρια από 180, που θυμίζω, ήταν η προηγούμενη ένταξη.

Στις 10/7/2019 ανακοινώνεται ο β' κύκλος του Προγράμματος και από 16/9 έως 28/9 περίπου, υποβάλλονται αιτήσεις για το β' κύκλο. Η πρώτη υπαγωγή για το β' κύκλο, 6.600 προτάσεων, έγινε στις 23/10, δηλαδή σχεδόν ένα μήνα αργότερα. Για το Δεκέμβριο, γι' αυτό το διάστημα που είμαστε τώρα,

θ' ακολουθήσει επικαιροποίηση της ex ante για την αύξηση του κεφαλαίου του Ταμείου, γιατί η ex ante πρέπει να λάβει υπ' όψιν της πλέον το νέο όγκο προτάσεων που έχουν κατατεθεί.

Μια μικρή σύγκριση του παλιού «Εξοικονομώ I» του 2010-2015: Θα δείτε ότι με Ταμείο 101 εκατομμύρια και grants 307 εξυπηρετήσαμε 51.000 κατοικία και η μόχλευση των κοινοτικών πόρων ήταν 1,9, ενώ στον πρώτο κύκλο του «Εξοικονομώ II» με 57 εκατομμύρια Ταμείο και 402 εκατομμύρια grants, εξυπηρετούμε 42.647, ήδη 18.800 έχουν δάνειο και η μόχλευση έχει πέσει στο 1,4.

Οι δυο λόγοι που εξηγούν αυτή την πτώση είναι, πρώτον ότι αυξήθηκε ο προϋπολογισμός, η δυνατότητα δηλαδή να έχουν προϋπολογισμούς μέχρι 25.000 ευρώ και νομίζω ότι και το μη υποχρεωτικό δάνειο βοήθησε στο ν' αναλωθούν περισσότερα grants. Αυτοί είναι οι δυο βασικοί λόγοι δηλαδή κατά τη γνώμη μας.

Εδώ είναι ένα ιστόγραμμα που δείχνει ανάλογα με την κατηγορία ενεργειακής απόδοσης, ποια είναι η συμμετοχή στο Πρόγραμμα. Είναι μια ωραία καμπύλη, η οποία δείχνει όμως ότι η συμμετοχή στο Πρόγραμμα είναι πάρα πολύ μικρή γι' αυτούς που δε θέλουν grants αλλά μόνο δάνειο, δηλαδή με δάνεια δε συμμετέχει πολύς κόσμος, ενώ η έναρξη ουσιαστικά της ζήτησης, αρχίζει από την 3^η κατηγορία και μετά, που είναι ουσιαστικά από την ενεργειακή κατηγορία που δίνει 40% με 45% -αν έχεις κι ένα παιδί δηλαδή- επιχορήγηση.

Η ενεργειακή κατηγορία των σπιτιών που συμμετείχαν σ' αυτό τον κύκλο είναι η κατηγορία C-H, δηλαδή τα πιο φτωχά σε ενεργειακή απόδοση σπίτια, πάνω απ' το 50% και οι άλλες τρεις κατηγορίες μέχρι τη Δ' που είναι επιλέξιμη, περίπου ισομοιράζουν το υπόλοιπο 50%.

Ποια είναι τ' αποτελέσματα που περιμένουν όλοι και γιατί το π αυτό είναι δημοφιλές. Κατ' αρχάς βελτιώνει το ενεργειακό αποτύπωμα των σπιτιών και της χώρας, η εξοικονόμηση ενέργειας είναι πάρα πολύ σημαντική, φαίνεται άμεσα στον οικογενειακό προϋπολογισμό, προφανώς εν καιίμε πετρέλαιο, άρα μειώνεται η ενεργειακή εξάρτηση από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα, μειώνονται οι εκπομπές του διοξειδίου, εμπεδώνεται στον κόσμο και διαδίδεται η κουλτούρα της ενεργειακής εξοικονόμησης και προστασίας του

περιβάλλοντος, ότι αυτό που έγινε στο σπίτι το δικό του ως καλή πρακτική μεταφέρεται και σε άλλα νοικοκυριά μέσα από τις κοινωνικές συναναστροφές, βελτιώνεται προφανώς η ποιότητα ζωής της οικογένειας, αλλά και στην οικονομία αυξάνεται ο κύκλος εργασιών στους τομείς κυρίως της οικοδομής.

Και στο τέλος, τα νέα υλικά που χρησιμοποιούνται, καθιερώνεται η χρήση τους, μειώνονται και οι τιμές τους όπως και για τα έξυπνα συστήματα Η/Μ εγκαταστάσεων, που έχουν βελτιωμένα ενεργειακά χαρακτηριστικά. Τα ποσοτικά στοιχεία, θα περιμένετε την επόμενη Επιτροπή που θα έχουμε τη δυνατότητα να ξέρουμε ακριβώς ποιος ήταν τουλάχιστον ο ενεργειακός στόχος που επετεύχθη, γιατί ακριβώς επειδή έχουμε τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης πριν και μετά, μπορούμε με την άθροισή τους και με τη διαφορά να πούμε ακριβώς πόση είναι η εξοικονόμηση ενέργειας που επετεύχθη.

Όσον αφορά τώρα τις πληρωμές, έχουμε ως σήμερα πληρώσει, ως χθες για την ακρίβεια, 25.263 αιτήματα, περίπου 202 εκατομμύρια έχουν πληρωθεί από την ΕΤΕΑΝ και σ' εκκρεμότητα πληρωμής βρίσκονται άλλα 3.500, τα οποία αναλογούν σε 10 εκατομμύρια ευρώ ακόμα. Δηλαδή σύνολο αυτή τη στιγμή η ΕΤΕΑΝ έχει στα χέρια της γύρω στα 230 εκατομμύρια που θα μπορούσαν να γίνουν δαπάνες για το Πρόγραμμα.

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έχει δώσει τα πρώτα 203 εκατομμύρια και σ' εκκρεμότητα διεκπεραίωσης βρίσκονται άλλα 60 για τις άμεσες ανάγκες. Από αυτό το ποσό των 230 περίπου εκατομμυρίων, τα 107 έχουν ήδη καταχωρηθεί και αναμένουμε να πιάσουμε το στόχο τον οποίο σας έδειξε η Προϊσταμένη της Υπηρεσίας στην προηγούμενη παρουσίαση.

Όσον αφορά το Ταμείο, έχει μέχρι σήμερα καταβληθεί η 1^η και η 2^η δόση, από 17 εκατομμύρια και εκκρεμεί η 3^η δόση να φτάσει στην ΕΤΕΑΝ, είναι στην Τράπεζα της Ελλάδος και προχωρά για να γίνει δελτίο δήλωσης δαπάνης. Αυτά τα 17 εκατομμύρια που είναι η 3^η δόση, είναι επίσης στον πίνακα που σας παρουσίασε η Προϊσταμένη πριν.

Σας ευχαριστώ για την υπομονή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ κ. Κουτρούκη. Να συνοψίσουμε, απλά να πούμε ότι διαφορετικός σχεδιασμός του Ταμείου «Εξοικονομώ 1» με το «Εξοικονομώ 2» ήταν και σε διαφορετικές οικονομικές συνθήκες βεβαίως, η

δικαίωση και του πρώτου ήταν ότι προφανώς υπάρχει καλύτερο μόχλευση όπως απεδείχθη, αλλά εν πάση περιπτώσει, εξαρτάται τί εργαλεία, αυτό απλά σημαίνει ότι πρέπει να σχεδιάσουμε εργαλεία και με τη χρονική στιγμή αλλά και με το σκοπό που είναι. Γιατί έχουμε και μια τάση στην Ελλάδα μετά να εξυπηρετούμε ανάλογα με το εργαλείο που δημιουργούσαμε, παραπάνω από μία, δύο, τρεις ανάγκες.

Αυτό δημιουργεί μερικές φορές και τα διαχειριστικά προβλήματα που τυχόν υπάρχουν, για παράδειγμα έχετε ακούσει όλοι με τις πλατφόρμες του «Εξοικονομώ», από την άλλη όταν δίνεις 70% επιδότηση και δάνειο δε μπορούμε να περιμένουμε να μη στριμωχτούν όλοι στο δίαυλο αυτό. Επομένως και ο σχεδιασμός των εργαλείων και ο τρόπος που τα διαχειριζόμαστε, πρέπει να έρχονται σε μια συνολική στάθμιση για να έχουμε επιτυχία.

Να περάσουμε τώρα στην ενημέρωση για την αναθεώρηση του ΕΠΑνεΚ κανονιστικά, για την αναθεώρηση που είναι σ' εξέλιξη, έχει υποβληθεί από την Ελλάδα και αναμένεται η έγκρισή της και τυπικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για το αποθεματικό επίδοσης.

Ενημέρωση για την αναθεώρηση του ΕΠΑνεΚ

M. ΔΙΑΚΟΛΙΟΣ: Καλημέρα. Συνοπτικά θα δούμε την αναθεώρηση του Προγράμματος, η διαδικασία της οποίας τρέχει ακόμη και αναμένουμε την έγκριση από τις Υπηρεσίες της Επιτροπής.

Να σας πω λίγα λόγια διαδικαστικά για να πούμε μετά στην ουσία και να σας εξηγήσω τί έχει γίνει. Την αναθεώρηση την υποβάλλαμε προς έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης πριν από δυο εβδομάδες περίπου πήρε την έγκριση τη συγκεκριμένη, την επόμενη την υποβάλλαμε επισήμως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αναμένουμε την έγκρισή της.

Έχουμε επίσης υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος αίτημα με τεκμηρίωση ότι δε χρειάζεται η τροποποίηση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, καθώς δεν αλλάζει το φυσικό αντικείμενο και περιμένουμε επίσης την απάντησή τους .

Η αναθεώρηση επί της ουσίας, γίνεται με βάση όσα προβλέπονται στα άρθρα 21 και 22 του Κανονισμού 1303 και επηρεάζεται

από τις επιδόσεις που είχε το Πρόγραμμα όσον αφορά το αποθεματικό επίδοσης.

Λίγα λόγια πιθανώς γι' αυτούς που δεν είναι εξοικειωμένοι με τους όρους. Το αποθεματικό επίδοσης είναι κλειδωμένοι πόροι ύψους 6% του προϋπολογισμού του Προγράμματος, που ανέρχονται σε 289 εκατομμύρια, οι οποίοι ξεκλειδώνουν υπό τον όρο ότι στο τέλος του 2018 το Πρόγραμμα θα έχει πετύχει κάποιους συγκεκριμένους ενδιάμεσους στόχους από αυτούς που κατ' ελάχιστον θα πρέπει να έχει πετύχει το 2023.

Ως επιτυχής επίτευξη ενός στόχου θεωρείται, όταν οι στόχοι είναι πάνω από δύο, να έχεις πετύχει έναν στο 75% και πάνω και τους υπόλοιπους στο 85% και πάνω. Η στοχοθεσία γίνεται ανά άξονα και ανά κατηγορία Περιφέρειας. Αυτό σημαίνει ότι όταν ένας άξονας όπως οι δικοί μας, έχει 5 κατηγορίες Περιφέρειας, επί 3 άξονες πρέπει να παρακολουθείς και να απολογίσεις ουσιαστικά τις επιδόσεις σου σε 15 πλαίσια επίδοσης.

Στη δική μας την περίπτωση, επειδή ανά κατηγορία Περιφέρειας τ' αποτελέσματα είναι όμοια, είστε τυχεροί που δε θα σας ζαλίσω με την ανάλυση 15 πλαισίων επιδόσεων, θα πούμε μόνο 3 και ισχύουν όλα για όλες τις κατηγορίες περιφέρειας των Αξόνων.

Στον Άξονα 1 πετύχαμε όλους τους στόχους, κατά πολύ ξεπεράσαμε τον αριθμό έργων που ενισχύουν απευθείας επιχειρήσεις, όπως βλέπετε από 3.500 σε 9.500 περίπου επιχειρήσεις, πιάσαμε το βασικό στάδιο υλοποίησης για τις συμβάσεις του Κτηματολογίου, ενώ είχαμε στόχο 90% φτάσαμε στο 84%, μάλιστα αυτές οι οποίες υπολείπονται προς υπογραφή είναι λόγω δικαστικών εμπλοκών και όχι λόγω καθυστερήσεων στην πρόοδο. Επίσης επετεύχθη και ο στόχος των δαπανών.

Στον Άξονα 2, είχαμε 4 στόχους αποθεματικού επίδοσης, ενδιάμεσα ορόσημα, επιτεύχθηκαν οι 3, που είναι οι υποστηριζόμενες επιχειρήσεις, ξεπεράστηκε ο συγκεκριμένος στόχος, το ίδιο και για υποστηριζόμενα σχέδια νέων επιχειρήσεων, επίσης ξεπεράστηκε ο στόχος και ξεπεράστηκε κατά πολύ ο στόχος του αριθμού φοιτητών σπουδαστών αποφοίτων, που συμμετέχουν σε προγράμματα κρατικής άσκησης.

Ο μοναδικός στόχος ο οποίος δεν επετεύχθη και λόγω της περιορισμένης ανοχής που περιέγραψα προηγουμένως με τα ποσοστά, ήταν

αυτός των δαπανών όπου έναντι στόχου 131,6 εκατομμυρίων περίπου, φτάσαμε στα 65.

Στον Άξονα 3, επίσης εκ των 4 στόχων, επιτεύχθηκαν οι 3, ξεπεράστηκαν κατά πολύ, όπως βλέπετε στα χιλιόμετρα υποβρυχίων καλωδίων, από 89 χιλιόμετρα φτάσαμε στα 152, στα νοικοκυριά που υπάγονται στα έργα εξοικονόμησης ενέργειας που ακούσατε νωρίτερα με στόχο 30% των υπαγωγών φτάσαμε στο 84% αυτών που υπέβαλλαν, βλέπετε εδώ πέρα και τα νούμερα και η επίτευξη του χρηματοοικονομικού δείκτη επίσης ξεπεράστηκε κατά ποσό, δηλαδή οι δαπάνες.

Ο δείκτης στον οποίο δεν πέτυχε το στόχο του το πρόγραμμα, ήταν η συμβασιοποίηση του μεγάλου έργου του Ultra Fast το οποίο, όπως έχουμε πει και στο παρελθόν, λόγω του ανασχεδιασμού του, επειδή πρόκειται για ένα περίπλοκο έργο, διαρκώς αλλάζουν οι τεχνολογίες, εκσυγχρονίζονται, οι απαιτήσεις για μεγαλύτερες ταχύτητες ευρυζωνικής πρόσβασης είναι διαρκώς μεγαλύτερες, το έργο αυτό καθυστέρησε και δε μπορούσε να έχει το 2018, τη συμβασιοποίηση που θέλαμε.

Ο συγκεκριμένος δείκτης δε μπορεί να πιαστεί στο 75%, ή τον πιάνεις ή δεν τον πιάνεις. Οπότε εφ' όσον δεν είχαμε συμβασιοποίηση ήταν στο μηδέν, παρά το γεγονός ότι όπως βλέπετε από την επίτευξη των λοιπών επιμέρους στόχων, ο Άξονας πηγαίνει με υψηλή ταχύτητα και αναμένεται να έχει ανάγκες ενίσχυσης στο επόμενο έτος.

Άρα λοιπόν, με βάση αυτές τις επιδόσεις που περιγράψαμε νωρίτερα, τί κάναμε: Έχουμε πετύχει τους στόχους στον Άξονα 1 ο οποίος διατηρεί το αποθεματικό επίδοσής του και όχι μόνο αυτό, επειδή ο κανόνας για το Αποθεματικό είναι όταν ένας Άξονας Προτεραιότητας δεν πετυχαίνει τους στόχους, οι πόροι του αποθεματικού διατίθενται σ' έναν άλλο Άξονα Προτεραιότητας ο οποίος τους έχει πετύχει.

Έτσι λοιπόν, ο Άξονας 1 ενισχύεται από τους πόρους που απωλέσθηκαν, μέχρι στιγμής τουλάχιστον, από τον Άξονα 3, 96 περίπου εκατομμύρια. Κατά συνέπεια λοιπόν, ο Άξονας 1, εκτός από το δικό του αποθεματικό, ενισχύεται και κατά 96 εκατομμύρια.

Η ενίσχυση κατευθύνεται προς την επενδυτική προτεραιότητα 2β, που είναι η ενίσχυση επιχειρήσεων σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και

επικοινωνιών, έτσι λοιπόν ο θεματικός στόχος καθώς οι πόροι αυτοί αντλούνται από την αντίστοιχη Προτεραιότητα ΤΠΕ του Άξονα 3, κατά συνέπεια ο θεματικός ΤΠΕ παραμένει σταθερός και η συγκεκριμένη ανάγκη και η συγκεκριμένη επιλογή γίνεται καθώς κ' αυτό τον τρόπο ικανοποιούνται άμεσες ανάγκες της επενδυτικής 2β στον Άξονα 1.

Ο Άξονας 5, χάνει 46 εκατομμύρια που είναι του ΕΚΤ, χάνει 47 εκατομμύρια τα οποία είναι λόγω της μη επίτευξης όπως είπαμε, του δείκτη δαπανών, δυστυχώς και κατόπιν συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δε μπόρεσε να ενισχυθεί Άξονας 7 του Προγράμματός μας από τη συγκεκριμένη απώλεια κι έτσι ενισχύονται λόγω ουσιαστικά της βούλησης να παραμείνουν οι πόροι σε δράσεις, που ενισχύονται από το συγκεκριμένο Ταμείο, ενώ εμείς δεν έχουμε λοιπόν Άξονα άλλο στο ΕΚΤ, οπότε δε μπορούσε να γίνει δεκτό το συγκεκριμένο αίτημα.

Οπότε λοιπόν οι πόροι φεύγουν από το ΕΠΑΝΕΚ το οποίο μειώνεται κατά 46 εκατομμύρια και κατευθύνονται προς το ΕΠΑΝΑΔ. Η άντληση των συγκεκριμένων πόρων γίνεται από τις επενδυτικές προτεραιότητες οι οποίες ουσιαστικά είχαν την πιο αργή υλοποίηση, που είναι η 8.5 της διαρθρωτικής προσαρμογής και η 11i για την υλοποίηση έργων που διευκολύνουν την επιχειρηματικότητα.

Ο Άξονας 3 φυσικά δε διατηρεί το αποθεματικό, το οποίο όπως είπαμε και νωρίτερα, κατευθύνεται προς τον Άξονα 1. Εδώ αν θέλετε να ρίξετε μια ματιά, είναι αυτά τα οποία σας είπα για να έχετε και την εικόνα ποιος Άξονας ενισχύεται, ποιος χάνει και από πού. Ο συνολικός, ο νέος προϋπολογισμός του Προγράμματος μετά από την έγκριση της αναθεώρησης από τις Υπηρεσίες της Επιτροπής, θα φτάσει τα 4.670.000, μειωμένος κατά 46 εκατομμύρια.

Η αλλαγή, η συγκεκριμένη τροποποίηση ουσιαστικά έχει επίπτωση και στους δείκτες των Αξόνων που μεταβάλλονται, στην επενδυτική 2b αυξάνεται ο αριθμός των επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη και επιχορηγήσεις, στην επενδυτική 8.5 του ΕΚΤ που είχε απώλεια πόρων μειώνεται ο στόχος υποστηριζόμενων αυτοαπασχολούμενων ή απασχολούμενων, ο αριθμός τους, όπως επίσης και ο αριθμός των δράσεων για την ανάπτυξη εργαλείων για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και καθοδήγησης.

Στην 11, στην επενδυτική προτεραιότητα, παρ' ότι μειώθηκαν κατά 10 περίπου εκατομμύρια οι πόροι, παραμένουν σταθεροί οι δείκτες και οι στόχοι καθώς θεωρείται από δεδομένα υλοποίησης ότι μπορεί με μειωμένο μοναδιαίο κόστος να επιτευχθούν οι ίδιοι στόχοι.

Όσον αφορά τον Άξονα 3, σε σχέση με το έργο Ultra Fast Broadband, επικαιροποιούνται οι στόχοι όχι επειδή το έργο δε θα γίνει συγχρηματοδοτούμενο, όχι επειδή επηρεάζει τόσο το πλαίσιο επίδοσης, την αναθεώρηση, του δείκτες του Προγράμματος, απλώς επειδή παράλληλα έγιναν και μια άλλη μεταβολή, το Super Fast Broadband καλύπτει γεωγραφικά σε δίκτυο υψηλών ταχυτήτων περιοχές που θα κάλυπτε και το UFPB, εξορθολογίζονται οι στόχοι, ως προς το κομμάτι που θα καλύψει μόνο το ΕΠΑνΕΚ.

Έτσι λοιπόν μειώνεται ο αριθμός των νοικοκυριών και αυξάνονται οι πρόσθετες επιχειρήσεις αντίστοιχα με ευρυζωνική πρόσβαση άνω των 100 MBbs. Το διαδικαστικό το είπαμε, δεν το επαναλαμβάνω τώρα για το πού βρίσκεται, αναμένουμε την έγκριση της Επιτροπής.

Όσον αφορά στην επόμενη αναθεώρηση του ΕΠΑνΕΚ, όπως ακούσατε και νωρίτερα, έχουμε ήδη ξεκινήσει την προεργασία, δουλεύουμε ήδη από την άνοιξη σε σενάρια ολοκλήρωσης του Προγράμματος για το πού θα καταλήξει, με βάση δεδομένα τα οποία έχουμε σήμερα και τα οποία διαρκώς μεταβάλλονται, προκειμένου μέχρι την άνοιξη του 2020 να έχουμε όσο το δυνατόν πληρέστερη εικόνα για το πού θα καταλήξει το Πρόγραμμα και να κάνουμε την πρότασή μας.

Ήδη δυο τρία πράγματα τ' ακούσατε και από τώρα σε σχέση με τις ανάγκες που δημιουργούνται στον Άξονα 3. Όταν βλέπετε όταν έχει πετύχει τόσο πολύ τους στόχους του, αλλά παρ' όλα αυτά λόγω των κανόνων επίτευξης των επιδόσεων του αποθεματικού επίδοσης, χάνει πόρους, προφανώς το 2020 θα χρειαστεί να ενισχυθεί.

Αυτά είχα να πω και για τις επόμενες ενέργειες. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Προχωρούμε και στην επόμενη σύντομη παρουσίαση.

**Εξειδίκευση του Επιχειρησιακού Προγράμματος – Νέες Δράσεις -
Έγκριση της 5^{ης} Έκδοσης του Εγγράφου Εξειδίκευσης**

Κ. ΛΙΑΠΑ: Γεια σας κι από μένα. Θα σας μιλήσω για το έγγραφο εξειδίκευση του ΕΠΑνΕΚ το οποίο σε κάθε συνεδρίαση υποβάλλεται στο σύνολό του για να εγκριθούν τυχόν τροποποιήσεις που έχουν προκύψει και τυχόν νέες δράσεις ή τροποποιήσεις αυτών.

Είμαστε στην 5^η έκδοση του εγγράφου, το οποίο σας υπεβλήθη και στον 3^ο φάκελο πριν τη συνεδρίαση. Για την ιστορία να σας πω ότι το έγγραφο εξειδίκευσης, είναι ένα έγγραφο προγραμματισμού που συγκεντρώνει τις προτάσεις των φορέων προγραμματισμού, που πληρούν τους κανόνες επιλεξιμότητας και συνάδουν με τους στόχους του ΕΠΑνΕΚ, ώστε να ωριμάσουν περαιτέρω, προκειμένου να εκδοθεί προκήρυξη και πρόσκληση προς τους δυνητικούς δικαιούχους.

Το έγγραφο εξειδίκευσης εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και ξεκίνησε το 2015, όταν ξεκίνησε το ΕΠΑνΕΚ με την εγκύκλιο της ΕΥΣΑ, τη σχετική και την επιστολή προς τις επιτελικές δομές και τις αρμόδιες Υπηρεσίες που υπέβαλλαν προτάσεις. Οι προτάσεις αξιολογήθηκαν ως προς την επιλεξιμότητά τους και τους στόχους του ΕΠΑνΕΚ, ως προς τις αιρεσιμότητες που υπήρχαν τότε και συμπεριλήφθηκαν μέσα στο έγγραφο της εξειδίκευσης.

Η εξειδίκευση είναι δυναμική, είναι ένα έγγραφο που μπορεί να τροποποιείται, καθώς οι δράσεις ωριμάζουν, προκύπτουν ανάγκες τροποποίησης στο περιεχόμενό τους κάποιες φορές, στον προϋπολογισμό, στους δείκτες και στο χρονικό προγραμματισμό τους. Για το λόγο αυτό, γίνεται έγκριση είτε κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων όπως σήμερα, είτε μέσω γραπτών διαδικασιών, όπου υποβάλλεται μόνο το δελτίο εξειδίκευσης το οποίο αλλάζει.

Σε κάθε συνεδρίαση λοιπόν, υποβάλλουμε το σύνολο του εγγράφου, αναφέροντας τις τελευταίες αλλαγές μέσω γραπτών διαδικασιών από την προηγούμενη συνεδρίαση μέχρι την τρέχουσα, τις αλλαγές που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης και τυχόν τροποποιήσεις μικρότερης κλίμακας.

Η διαχειριστική εξουσιοδοτείται να προβαίνει σε ήσσονος σημασίας απλές τροποποιήσεις μέχρι την έγκρισή τους σε επόμενη συνεδρίαση. Για το λόγο αυτό, σας υποβλήθηκε το σύνολο του εγγράφου με διακριτές αλλαγές, ώστε να μπορούν τα μέλη να δουν, να εντοπίζουν σε ποια σημεία αλλάζει.

Η εξειδίκευση μέχρι σήμερα, έως και την 44^η γραπτή διαδικασία, ανέρχεται περίπου σε 7,5 δισεκατομμύρια, ξεπερνά το πρόγραμμα, είναι περίπου στο 160%, αλλά δεν ενεργοποιούνται όλες οι δράσεις της και σίγουρα αυτό που έχει σημασία, για την ολοκλήρωση του προγράμματος, είναι οι εντάξεις και οι δαπάνες τελικά.

Το έγγραφο της 5^{ης} Εξειδίκευσης που αναμένεται να εγκριθεί σήμερα, περιλαμβάνει όλη την εγκεκριμένη όπως είπαμε εξειδίκευση μέχρι την 44^η γραπτή διαδικασία, ύψους 7,5 περίπου δισεκατομμυρίων, προστίθεται ένα νέο δελτίο εξειδίκευσης που θ' αναφερθούν κάποια στοιχεία στη συνέχεια για μια νέα δράση του ΕΚΤ στην επενδυτική προτεραιότητα 8.5, ύψους 50 εκατομμυρίων ευρώ δημόσιας δαπάνης.

Προτείνονται τροποποιήσεις στις δράσεις Τεχνικής Βοήθειας, ενσωματώνοντας 11 εκατομμύρια ευρώ που ήταν διαθέσιμα και δεν είχαν εξειδικευθεί, γίνεται ανάκληση της δράσης «Επιβραβεύω – ενισχύω τις επιχειρήσεις» ύψους 200 εκατομμυρίων δημόσιας δαπάνης διότι δεν ωρίμασε, δεν προχώρησε και μειώνονται δυο δράσεις της επενδυτικής προτεραιότητας 6c στον τουρισμό και πολιτισμό κατά 6,7 εκατομμύρια ευρώ.

Γίνεται ανάκληση των δυο δράσεων που από καιρό δε λαμβάνονταν υπ' όψιν, οι οποίες απεντάχθηκαν που αφορούσαν δεξιότητες επαγγελματικών ομάδων στον τομέα υγείας και προτείνονται και κάποιες διορθώσεις μικρότερες, όπως προσθήκη του επιλέξιμου ΦΠΑ σε μια δράση, τακτοποίηση θεμάτων δεικτών, προϋπολογισμό ανά κατηγορία Περιφέρειας, χρονοδιαγράμματα κτλ.

Η νέα δράση στο ΕΚΤ που προτείνεται στην επενδυτική Προτεραιότητα 8.5, αφορά σχέδια δράσης επιχειρήσεων για τη βέλτιστη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Αφορά μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, αξιοποιούνται οι διατάξεις του ΓΑΚ και συγκεκριμένα το άρθρο

31, οι επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλλουν σχέδια σχετικά με μέτρα βελτίωσης του οργανωτικού και λειτουργικού μοντέλου της επιχείρησής τους.

Μπορούν να περιλαμβάνουν ατομική και ομαδική συμβουλευτική εργαζομένων, θεωρητική κατάρτιση βραχείας διάρκειας και on the job training, προσαρμοσμένη σε κάθε ειδικότητα και δεξιότητα και πιστοποίηση. Η δημόσια δαπάνη προϋπολογίζεται σε 50 εκατομμύρια ευρώ και ο ενδεικτικός συνολικός προϋπολογισμός σε 90 εκατομμύρια ευρώ με τη συμμετοχή των επιχειρήσεων.

Αναμένεται να υλοποιηθεί μέσω του ΕΦΕΠΑΕ και η αξιολόγηση να είναι άμεση. Οι επόμενες ενέργειες για τη δράση είναι η έκδοση και έγκριση κριτηρίων αξιολόγησης και επιλογής πράξης, στο τέλος του έτους και η έκδοση πρόσκλησης στις αρχές του επόμενου.

Σε ό,τι αφορά την Τεχνική Βοήθεια, εξειδικεύεται πλέον στο 100% του διαθέσιμου προϋπολογισμού και από 84,6 εκατομμύρια ευρώ, γίνεται 95,5 εκατομμύρια ευρώ. Μειώνονται κάποιες δράσεις που έχουν σημαντική απορρόφηση, η λειτουργία των ΕΦΔ, η υποστήριξη της ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ και η δημοσιότητα και οι μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες.

Αυξάνεται η λειτουργία του ΕΦΕΠΑΕ και οι μελέτες εμπειρογνωμοσύνης ενώ μειώνεται η υποστήριξη της λειτουργίας της ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ και η δημοσιότητα.

Στην επενδυτική προτεραιότητα 6c που περιλαμβάνει δράσεις τουρισμού πολιτισμού, προτείνονται σε δυο δράσεις να μειωθούν, η μία κατά 5 εκατομμύρια ευρώ, που αφορά στην αποκατάσταση και ανάδειξη του Αχιλλείου της Κέρκυρας που εντάχθηκε σε άλλο πρόγραμμα και μείωση σημαντική στον προϋπολογισμό, της αναβάθμισης προσφερομένων υπηρεσιών σε αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και πολιτιστικές υποδομές καθώς δεν υποβλήθηκαν περαιτέρω προτάσεις εκτός από ένα ενταγμένο έργο που υπάρχει και προσαρμόζονται αντίστοιχα οι δείκτες.

Η αναθεώρηση λοιπόν, από 7.658 γίνεται 7.424, διότι αφαιρείται η μεγάλη δράση «Επιβραβεύω» που αναφέραμε, που ήταν στην επενδυτική προτεραιότητα 8.3.

Το σύνολο του εγγράφου σας έχει διατεθεί και υποβάλλεται προς έγκριση. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ. Θα καλέσω τώρα τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, παρακαλούμε για την έγκριση της εξειδίκευσης του Προγράμματος. Έχουμε την έγκριση;

Ευχαριστούμε πολύ. να δούμε ένα πολύ μικρό βίντεο για το πρόγραμμα που είναι ο κανονισμός της δημοσιότητας, χρήσιμο νομίζω για όλους μας και στη συνέχεια να κάνουμε μια συζήτηση για τα υπόλοιπα, να δώσουμε το λόγο για τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης που θα ήθελαν να πάρουν το λόγο.

Ενημέρωση για την υλοποίηση της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση, την επικοινωνία και την Προβολή του ΕΠΑνΕΚ – Προγραμματισμός για το επόμενο έτος

A. ΦΕΤΣΗ: Σε σχέση με τη δημοσιότητα, τις ενέργειες που υλοποιούνται, την παρουσία στα κοινωνικά δίκτυα, στα ψηφιακά μέσα αλλά και εκδηλώσεις διαζώσης, όλες οι καλές πρακτικές, όλες οι ενέργειες, θα παρουσιαστούν, αντί για μια κλασική παρουσίαση, επιλέξαμε αυτό το ολιγόλεπτο βίντεο που θα παρακολουθήσει η Επιτροπή, τα μέλη, αμέσως τώρα.

Προβάλλεται βίντεο

A. ΦΕΤΣΗ: Το βίντεο ετοιμάστηκε από τη Διαχειριστική Αρχή, την ομάδα δημοσιότητας καθώς επίσης ότι και στο χώρο του καφέ υπάρχει διαρκώς βίντεο με καλές πρακτικές, υλοποιούμενα έργα και μπορεί να τα δείτε στον άλλο χώρο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ. Η δημοσιότητα ίσως αυτού του προγράμματος είναι κάτι πολύ παραπάνω από την κανονιστική υποχρέωση βεβαίως, η ιστοσελίδα antagonistikotita.gr νομίζω είναι από τις πιο γνωστές, είναι πάνω από 15 χρόνια νομίζω κατοχυρωμένη στο Υπουργείο και αναγνωρίσιμη και θα συνεχιστεί και η προσπάθεια όσο γίνεται να υπάρχει μια ομαδοποιημένη πληροφορία, γιατί πραγματικά είναι μια εργασία πλήρους απασχόλησης, κανείς να μπορεί να επικοινωνήσει τις δράσεις αυτές στο ευρύ κοινό ή στα τομεακά ενδιαφερόμενα κοινά.

Παρακαλώ όποια μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή γενικότερα της Επιτροπής Παρακολούθησης θα ήθελαν, να λάβουν το λόγο.

Ο κ. Δημητρίου, από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ευχαριστώ πολύ. Δε θέλω να πάρω το λόγο από τα μέλη της Επιτροπής και θα ήθελα να τους ακούσω πραγματικά με μεγάλο ενδιαφέρον για όλα αυτά που ειπώθηκαν σήμερα.

Μερικές παρατηρήσεις και να μου επιτρέψετε ν' αρχίσω από το τέλος, από τη νέα δράση του ΕΚΤ που μόλις εξειδικεύθηκε. Δεν έχω κάτι αρνητικό να πω, καμία παρατήρηση να κάνω, απλώς θέλω να πω ότι βλέπω ότι περιλαμβάνει λίγο απ' όλα, και σχέδιο δράσης επιχειρήσεων και ατομική συμβουλευτική και κατάρτιση και πιστοποίηση, ενδεχομένως και πιο εστιασμένο και αυτό να ήταν καλύτερο, χωρίς να σημαίνει ότι έχουμε κάτι εναντίον της δράσης. Απλώς ενδεχομένως προς σκέψη για μελλοντικές δράσεις.

Επίσης μ' ενδιαφέρον θα ήθελα να δω γιατί μια εταιρεία να καταρτίσει τους εργαζομένους της με σκοπό να βρουν νέες θέσεις εργασίας. Αυτό λίγο μου κάνει εντύπωση. Δεύτερον, γιατί μια επιχείρηση να ενδιαφερθεί να πιστοποιήσει τους εργαζομένους της, δε βλέπω κάποιο ενδιαφέρον από την επιχείρηση. Μήπως δηλαδή παραείναι λίγο φιλόδοξη η περιγραφή;

Το τρίτο που θέλω να πω: Το on job training για ήδη εργαζομένους. Αφού εργάζονται, τί πάει να πει on job training; Κι ένα ερώτημα: Για πόσους υπαλλήλους μιλάμε; Αν το έχετε σχεδιάσει αυτό. Στ' άλλα δεν περιμένω μια απάντηση, τα βάζω έτσι ως προβληματισμό. Αλλά για πόσους υπαλλήλους, καλό θα ήταν να το ξέρουμε.

Θα προχωρήσω όσον αφορά την τροποποίηση του ΕΠΑνεΚ, θα το πω χαριτολογώντας, κρατάω το ότι δυστυχώς διατηρήσαμε τα λεφτά στο ΕΚΤ, στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Θέλω να κλείσω με το σημείο 5.2. Είναι η 4^η Επιτροπή Παρακολούθησης που παρακολουθώ και πάντα με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον παρακολουθώ την κα Φέτση να παρουσιάζει την εφαρμογή του ΕΠΑνεΚ. Και πραγματικά εντυπωσιάζομαι από το εύρος των δράσεων που έχει αυτό το πρόγραμμα. Εν τάχει, και σίγουρα θα έχω παραλείψει, από χρηματοδοτικά εργαλεία, ενέργεια, έρευνα, Κτηματολόγιο, πολιτισμό, τουρισμό, Πληροφορική,

επιχειρηματικότητα, πρακτικές ασκήσεις, κατάρτιση εργαζομένων, Δημόσια Διοίκηση, εξαιρετικά μεγάλο εύρος δραστηριοτήτων.

Πραγματικά μπορώ να φανταστώ πόσο δύσκολο είναι μόνο να συντονιστούν όλοι αυτοί οι φορείς που εμπλέκονται σ' αυτά τα πεδία και βέβαια να γίνει η διαχείριση συγκεκριμένων δράσεων και όλου του Επιχειρησιακού. Φαντάζομαι επίσης, μπορώ απλώς να φανταστώ, πόσο εύκολο είναι κατ' αντιστοιχία, να υπάρχουν καθυστερήσεις όταν έχεις τόσα πολλά πράγματα να κάνεις.

Επίσης μπορώ να φανταστώ ότι κάποια στιγμή θα κάνεις μια προτεραιοποίηση και θα πεις, θα ξεκινήσω από αυτά που μπορώ να τα κάνω, που έχω την τεχνογνωσία, που μπορώ να τα κάνω καλύτερα σε σχέση με κάποια άλλα, κάποια τα ξέρεις, κάποια τα ξέρεις, κάποια δεν τα ξέρεις, κάποια τα φοβάσαι, κάποια δεν τα γνωρίζεις, με κάποιες άλλες Υπηρεσίες δεν έχει μιλήσει ποτέ και αναγκάζεσαι να μιλήσεις, είναι εντυπωσιακό το εύρος του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Οπότε, και ενόψει της νέας προγραμματικής περιόδου, καλό θα είναι ν' αναρωτηθούμε και εμείς, ν' αναρωτηθείτε κυρίως εσείς, που εσάς σας πέφτει ο λόγος, αν τέτοια μεγάλα επιχειρησιακά είναι εύκολο να διαχειριστούν. Ή θα πρέπει να γίνουν κάπως μικρότερα και ενδεχομένως πιο στοχευμένα. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστώ πολύ. Ν' απαντήσω στα πρώτα σχόλια, να διευκρινίσω κάτι: Η δράση η οποία εξειδικεύθηκε σήμερα για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, αφορά μόνο την ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση και δεν αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. συνεπώς δεν πρόκειται να καταρτίσουμε μέσα στην επιχείρηση εργαζομένους για να πάνε κάπου αλλού.

Αυτό οφείλεται ίσως σ' εμένα γιατί σας έδωσα και μια δράση που μελετάμε στο Υπουργείο, που θ' αφορά ένα καθεστώς μελλοντικό το οποίο μπορεί να χρειαστεί και μια νομοθετική ρύθμιση, για να γίνει επιλέξιμη η χρηματοδότηση ενός καθεστώτος ενίσχυσης με σκοπό τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας από επιχειρήσεις, που δε θα αφορά όμως μικρομεσαίες, θα αφορά ενδεχομένως λίγο μεγαλύτερες επιχειρήσεις.

Άρα η δράση που εξειδικεύθηκε σήμερα, αφορά την ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση, με ένα αρκετά ευρύ μενού όπως είπατε, για να

μας δώσει το περιθώριο να το δούμε, είναι η πρώτη δράση όμως ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης αυτή την προγραμματική περίοδο, συνεπώς θέλαμε απλώς να δώσουμε όλες τις δυνατότητες στην πρόσκληση που θα βγει και αν θέλετε, αυτό είναι μια επιλογή, συμφωνώ ενδεχομένως στο κομμάτι αυτό, αλλά από την άλλη πλευρά, καμιά φορά όταν βγάζουμε πολλές και διαφορετικές προσκλήσεις στο ίδιο θέμα, υπάρχει και μια σύγχυση και επειδή είναι ήδη όπως είπατε αρκετά ευρείες οι δράσεις και πολλές, από την άλλη θα θέλαμε να κάνουμε και κάτι αποσπασματικό.

Οπότε ενδεχομένως μια ενδοεπιχειρησιακή κατάσταση που είναι αρκετά πλήρης όπως καταλαβαίνουμε ίσως κι από τους κοινωνικοοικονομικούς εταίρους που μπορεί να θέλουν να σχολιάσουν, μπορεί να εξυπηρετεί αυτή τη στιγμή τη στοχοθεσία. Και να πω σ' αυτό ενδεχομένως, παρέλειψα να το πω πριν, ότι σκοπεύουμε να κάνουμε μια διαβούλευση κατ' ελάχιστον και στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης ή στην Ομάδα Εργασίας που προβλέπεται μέσα στην Επιτροπή Παρακολούθησης για τις επόμενες προσκλήσεις, ώστε να μην έρχεται κάτι τελείως έτσι απροειδοποίητα αν θέλετε.

Αυτό ήταν το σχόλιο για την κατάρτιση και για το εύρος δραστηριοτήτων και του Προγράμματος, βεβαίως είναι εντυπωσιακό. Θα σας πω ότι αναζήτησα κι εγώ τα παλιά μου αρχεία, για να βεβαιωθώ σε κάτι και να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα, οι τομείς τους οποίους ακουμπά αυτό το Πρόγραμμα, είναι οι ίδιοι εδώ και τρεις προγραμματικές περιόδους. Είναι οι ίδιοι τομείς. Απλά πλέον, πράγματι, που κατά ένα βαθμό είναι λογικό, κάνουμε και περισσότερα πράγματα σε κάθε τομέα.

Δηλαδή ενώ στο Γ' ΚΠΣ ο τομέας της ενέργειας μέσα στο ΕΠΑΝ είχε για παράδειγμα πολύ μεγάλα έργα υποδομής όπως στη Ρεβυθούσα, τον τερματικό σταθμό του LNG κτλ., τώρα έχουμε και μεγάλα έργα υποδομής και απελευθερωμένο τον κλάδο της ενέργειας, συνεπώς, κάθε τομέας έχει διαφορετικής φύσης έργα και το «Εξοικονομώ» και τα Ταμεία του χαρτοφυλακίου που παρεμβαίνουν.

Επομένως, κάθε τομέας εξελίσσεται και θα συμφωνήσω μαζί σας, έχει ανοίξει πολύ, θεματικά. Τώρα το αν τα προγράμματα πρέπει να είναι πολλά ή λίγα, αυτό είναι μια άλλη συζήτηση η οποία θα μας επιτρέψετε να

γίνει φυσικά συγκροτημένα και θα γίνει την επόμενη περίοδο, ακριβώς λαμβάνοντας υπ' όψιν όλα αυτά τα θέματα .

Βεβαίως θα συμφωνήσω γενικότερα, όταν κάνουμε έναν τομέα, θα πρέπει να όντως ν' αποφασίζουμε και μια προτεραιοποίηση από κοινού στη στόχευση του Προγράμματος, και συνεπώς να μην προσπαθούμε από ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα πράγματα να κάνουμε τα πάντα. Αυτό είναι ένα θέμα που έχουμε παγίως και εμείς σα διαχείριση του ΕΣΠΑ, γνωρίζετε ότι αυτή τη μάχη την κάνουμε, τουλάχιστον

Να δώσω το λόγο στον κ. Φίρμπα.

I. ΦΙΡΜΠΑΣ: Δεν αντιστάθηκα στον πειρασμό, πράγματι δεν είναι ο χρόνος και ο τόπος, βέβαια ο χρόνος πλησιάζει που θα συζητήσουμε και θέματα αρχιτεκτονικής, απλά να θυμίσω πρώτον το γεγονός ότι υπήρξε σημαντική πίεση από πλευράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μείωση του αριθμού των προγραμμάτων υπό το επιχείρημα ότι λιγότερα και μεγαλύτερα προγράμματα επιτυγχάνουν οικονομίες κλίμακας, καλύτερο συντονισμό και ούτω καθ' εξής.

Υπάρχουν και μια σειρά από άλλα θετικά, όπως για παράδειγμα, ότι πολύ πιο εύκολα σ' ένα μεγάλο πρόβλημα μπορείς να ξεπερνάς διαχειριστικού τύπου δυσκολίες όπως το n+2, όταν μια κατηγορία περπατάει καλύτερα και μια άλλη δεν περπατάει, αν ήταν μόνη της η κατηγορία που δεν περπατάει σε ξεχωριστό πρόγραμμα, θα το είχαμε χαιρετίσει.

Υπάρχουν μια σειρά από υπέρ και κατά, δεν είναι πάρα πολύ εύκολο να πει κανείς τί είναι το καλύτερο, απλά να θυμίσω ότι η ευρύτητα του Προγράμματος, ήταν μεταξύ των άλλων και διότι είχε επιλεγεί τότε να είναι το flaxy πρόγραμμα της περιόδου από πολλές απόψεις, είχε το Κοινωνικό Ταμείο για ν' αντιμετωπίσει θέματα που αφορούσαν τη θεματική συγκέντρωση και τον τρόπο με τον οποίο βλέπατε ως Κοινωνικό Ταμείο, τη θεματική συγκέντρωση και τα περίφημα ποσοστά ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και μια σειρά από παράγοντες που οδήγησαν στην επιλογή.

Πρέπει να το ξαναδούμε τώρα, με μια ωριμότητα και θα δούμε ποιες είναι οι καλύτερες προοπτικές και λύσεις για την αρχιτεκτονική της νέας περιόδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ το Γενικό Διευθυντή της Εθνικής Αρχής Συντονισμού. Θα έχουμε και στη συνέχεια μετά το γεύμα την ευκαιρία να γίνει μια παρέμβαση και για την επόμενη περίοδο βεβαίως.

Απλά να πω, το ξέχασα πριν, για την επενδυτική προτεραιότητα 8.5 στον κ. Δημητρίου, ότι το θέμα της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων είναι μέσα στη στοχοθεσία του προγράμματος κι επειδή ακριβώς έγινε και η απώλεια του αποθεματικού στο ΕΚΤ, θέλαμε να δώσουμε άμεσα μια έμφαση στην επανεργοποίηση αυτής της κατηγορίας.

Οι κοινωνικοοικονομικοί εταίροι έχουν το λόγο.

Π. ΠΑΠΑΡΙΔΟΥ: Καλησπέρα σας, είμαι Πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Ευχαριστούμε για την πρόσκληση, θα είμαι σύντομη.

Θα ήθελα πρώτα ν' αναφερθώ στο θέμα της κατάρτισης των εργαζομένων και των job training. Ως ΣΕΠΕ συμμετείχαμε στην πρόσκληση 024 και θα προχωρήσουμε τώρα στην εκπαίδευση 1.250 εργαζομένων. Θα ήθελα να πω ότι αυτό αποτελεί μια πολύ μεγάλη ενίσχυση των επιχειρήσεων, διότι και στο δικό μας κλάδο αλλά πιστεύω και σε άλλους κλάδους, η συνεχόμενη εκπαίδευση είναι απαραίτητη, όπως επίσης και οι πιστοποιήσεις μαζί με την εκπαίδευση.

Το on the job training δε, γίνεται στα νέα θέματα στα οποία καταρτίζονται οι εργαζόμενοι. Επειδή στον κλάδο μας, αλλά πιστεύω ότι και σε άλλους κλάδους συμβαίνει αυτό, υπάρχουν πάρα πολύ μεγάλες αλλαγές, η συνεχόμενη εκπαίδευση των εργαζομένων είναι απαραίτητη, δεν είναι κάτι προαιρετικό.

Οι αντίστοιχες πιστοποιήσεις που είναι μέρος της κατάρτισης, και αυτές είναι προαπαιτούμενες, τόσο για να μπορούν να παρέχουν οι επιχειρήσεις υπηρεσίες και λύσεις στην Ελλάδα, όσο για να μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες και λύσεις στην υπόλοιπη Ευρώπη, που είναι πάρα πολύ βασικό.

Άρα, δεν ξέρω γιατί σας προβληματίζει αυτό, εμείς αντίθετα ζητάμε αυτό το θέμα να επεκταθεί και να προχωρήσει ακόμα περισσότερο στην εκπαίδευση, σε εξειδικευμένες εκπαιδεύσεις εργαζομένων στην τεχνολογία.

Θα ήθελα να θέσω ένα θέμα που το έχουμε θέσει αρκετές φορές. Χαιρόμαστε ιδιαίτερα για το Πληροφοριακό Σύστημα το οποίο έχει αναπτυχθεί για τις ηλεκτρονικές αιτήσεις, για όλα τα διάφορα προγράμματα, είτε είναι ΤΕΠΙΧ είτε είναι «Εξοικονομώ κατ' οίκον» είτε οτιδήποτε άλλο, το μόνο θέμα που θα θέλαμε να προσθέσουμε εκεί, είναι ότι θα πρέπει να υποβάλλονται τα πάντα ηλεκτρονικά, να μην είναι μόνο η αίτηση ηλεκτρονική και χρειάζεται να προσκομίσουν οι ωφελούμενοι δικαιούχοι στα υποκαταστήματα των Τραπεζών άλλα στοιχεία.

Να πρέπει όλα τα στοιχεία να υποβάλλονται ηλεκτρονικά. Αυτό θα βοηθήσει πάρα πολύ και στην παρακολούθηση του προγράμματος και στην παρακολούθηση των εγκρίσεων, των απορρίψεων, των αιτιολογιών κτλ. Και ίσως να βοηθήσει λίγο και στον προβληματισμό που έχετε γιατί δε συμμετέχει πολύς κόσμος στα δάνεια. Ίσως να συμμετέχει και να μην εγκρίνεται, ίσως να μη μπορεί να συμμετέχει διότι βλέπει ότι δε θα εγκριθεί.

Αν τα πάντα γίνουν ηλεκτρονικά και τα πάντα υποβάλλονται ηλεκτρονικά και δεν πηγαίνει κανείς στα υποκαταστήματα των Τραπεζών, ίσως να έχουμε μια πολύ μεγάλη διαφοροποίηση σε όλα αυτά. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ, προφανώς είναι στόχος. Ο κ. Περουλάκης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχει το λόγο.

Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ: Λυπάμαι που καταχρώμεθα ίσως το χρόνο της Επιτροπής Παρακολούθησης, υπάρχουν μερικές παρατηρήσεις που θα θέλαμε να κάνουμε ως εκπρόσωποι της Μονάδας που διαχειρίζεται τις δράσεις στην Ελλάδα και την Κύπρο και ειδικά για το ΕΠΑνΕΚ. Και γι' αυτό θ' ακούσετε τρεις τοποθετήσεις από τη μεριά μου για θέματα Έρευνας και Τεχνολογίας, του κ. Θάνου για θέματα Τεχνολογιών, Πληροφορίας και Επικοινωνίας και του κ. Σοφού, για θέματα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και χρηματοδοτικών εργαλείων.

Από τη μεριά μου, ανταποκρινόμενος στην έκκληση και του Γενικού Γραμματέα και της Ειδικής Γραμματέως να μην ωραιοποιήσουμε την εικόνα και να σας βοηθήσουμε ουσιαστικά για τη συνέχεια και την ολοκλήρωση του Προγράμματος, το οποίο είναι πραγματικά εντυπωσιακό και εμείς θεωρούμε ότι ανταποκριθήκαμε σε μια ανάγκη των καιρών όταν το

εγκρίναμε, να εκμεταλλευθούμε όλες τις δυνατές συνέργειες και όλους τους δυνατούς πόρους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, μένει να δούμε αν πραγματικά αυτό λειτούργησε και αν προσέφερε αυτά που έπρεπε να προσφέρει.

Κινδυνεύοντας να χαρακτηρισθώ γκρινιάρης, θα κάνω ορισμένες παρατηρήσεις σε σημεία τα οποία έχουν ήδη παινευτεί από τον Προϊστάμενό μου, όπως π.χ. σε θέματα Έρευνας και Καινοτομίας, με τις δράσεις του ΕΠΑνΕΚ, κυρίως τις δράσεις του «Ερευνώ – Καινοτομώ – Δημιουργώ», αλλά και συνολικότερα ως δράσεις ενίσχυσης της Έρευνας και Καινοτομίας στη χώρα.

Η χώρα έχει καταφέρει κάτι εντυπωσιακό: Από το 0,6% το 2014, έχουμε φτάσει να ξεπεράσουμε το 1%. Βέβαια ο στόχος για το 2020 είναι 1,5%, το οποίο είναι το μισό του ευρωπαϊκού στόχου, αλλά ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο που πρέπει να επισημάνουμε, είναι ότι για πρώτη φορά ξεπέρασε η ιδιωτική συμμετοχή την κρατική συμμετοχή στο grants.

Οπότε αν έχουμε πετύχει κάτι τόσο σημαντικό, ποιο είναι το ζητούμενο της κριτικής. Το ζητούμενο της κριτικής είναι το εξής: Ότι θα θέλαμε στις δράσεις έρευνας και καινοτομίας, να δούμε και τις συνοδευτικές δράσεις, οι οποίες στηρίζουν τη διάχυση της καινοτομίας στις επιχειρήσεις. Και θέλω να επισημάνω σε αυτό, ότι υπάρχουν αυτή τη στιγμή προγραμματισμένες δράσεις, οι οποίες όμως τις βλέπουμε με 5 χρόνια καθυστέρηση.

Δηλαδή τα cluster καινοτομίας και τα competence centers, θα μπορούσαμε να τα έχουμε δει πολύ πιο νωρίς και θα είχαμε ίσως μια διαφορετική διάχυση των αποτελεσμάτων και των δράσεων υποστήριξης της καινοτομίας. Υπάρχουν ακόμα δράσεις τις οποίες δεν τις έχουμε δει, τις δράσεις των μηχανισμών μέτρησης και αξιολόγησης, οι οποίες ακόμη εκκρεμούν και αυτό είναι κάτι το οποίο επηρεάζει επίσης τη διάχυση της καινοτομίας και σ' ένα βαθμό ίσως και την ιδιωτική συμμετοχή η οποία ήταν μία από τις μεγαλύτερες προσδοκίες του σχεδιασμού αυτού του Προγράμματος.

Ένα παράπλευρο στοιχείο το οποίο δεν είναι της αρμοδιότητάς μου αλλά νομίζω ότι πρέπει να το δούμε πολύ σοβαρά γιατί έχει να κάνει π.χ. με την υλοποίηση δράσεων όπως αυτά που υλοποιεί αυτή τη στιγμή το

Equifund, το Equifund αυτή τη στιγμή προσδοκά να διαθέσει στην αγορά ένα ιδιαίτερα σημαντικό ποσό σε μια δράση που δεν είχε προηγούμενο στα ελληνικά προγράμματα, αλλά για να γίνει αυτό και αν ποτέ γίνει, θα χρειαστεί ανθρώπινα στελέχη τα οποία δυστυχώς αυτή η αγορά τα χάνει, με το brain drain και κάπου πρέπει να βρούμε έναν τρόπο εξισορρόπησης και να ξαναφέρουμε πίσω ικανά στελέχη τα οποία μπορούν να υποστηρίξουν την καινοτομία, την οποία θέλει να υποστηρίξει το Equifund.

Θα περάσω στα θέματα της ενέργειας. με ιδιαίτερη ικανοποίηση βλέπουμε ότι τα μεγάλα έργα προχωρούν με ικανοποιητικό ρυθμό και νομίζω ότι εδώ πέρα υλοποιούμε τους στόχους του σχεδιασμού που θα είναι αναγκαίος για την επόμενη προγραμματική περίοδο, αυτό το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το περιβάλλον.

Με ιδιαίτερη χαρά άκουσα την τοποθέτηση του εκπροσώπου του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου που έθεσε ως στόχους στήριξης των επιχειρήσεων την υιοθέτηση της Πράσινης Οικονομίας και υιοθέτηση των τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας, το οποίο είναι για μένα κάτι ιδιαίτερα σημαντικό, όταν το ακούς από τη μεριά των ανθρώπων που υποστηρίζουν τις παραγωγικές τάξεις και θα μπορούσαν να είναι πιο ιδιοτελείς, δηλαδή την υποστήριξη του λιανικού εμπορίου δεν την άκουσα, άκουσα την Πράσινη Οικονομία, οπότε είναι κάτι ιδιαίτερα σημαντικό.

Και θα δω πώς μπορεί να υλοποιηθεί, πάντως θα ήθελα να επισημάνω ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι στο Πρόγραμμα οι οποίοι αδρανούν, και θ' αναφερθώ ειδικά στο Ταμείο Υποδομών, το οποίο ίσως να χρειαστεί ν' αλλάξουμε τη στόχευσή του και να το διευρύνουμε στην υποστήριξη επιχειρήσεων που θέλουν ν' αναβαθμιστούν ενεργειακά.

Είναι κάτι το οποίο θα πρέπει να το δούμε με ιδιαίτερη προσοχή και πολύ σύντομα, αν πραγματικά θέλουμε αυτοί οι πόροι οι οποίοι έχουν δεσμευτεί στη συγκεκριμένη δράση, αποφέρουν κάποια συγκεκριμένα αποτελέσματα και σχετικά άμεσα.

Δεν είναι μόνο η στήριξη βέβαια των επιχειρήσεων, υπάρχουν και οι ανάγκες της ενεργειακής αναβάθμισης στα δημόσια κτίρια και δη σε νοσοκομεία και σχολεία, αλλά όταν ακούω τους στόχους που θα περιλάβει το

πρόγραμμα, το εθνικό σχέδιο για το περιβάλλον και την ενέργεια, εντυπωσιάζομαι και εντυπωσιάζομαι με το πώς θα τα καταφέρουμε.

Δηλαδή νομίζω ότι κάπου πρέπει να συνδυάσουμε τους στόχους και με τη διαθεσιμότητα των πόρων. άκουσα ένα στόχο για 600.000 κτίρια τα οποία θα πρέπει ν' αναβαθμίσουμε ενεργειακά μέχρι το 2030 και κάνοντας μια αναγωγή σε σχέση μ' αυτά που ακούσαμε από την παρουσίαση για το «Εξοικονομώ 2», το «Εξοικονομώ 1» στήριξε 50.000 κτίρια, το «Εξοικονομώ 2» στήριξε 40.000 κτίρια, βάζουμε στόχο 600.000 κτίρια, αν τα κάνουμε όλα με grants, πρόχειρος υπολογισμός, είναι μπακαλική, αλλά δε μπορώ να το αποφύγω αυτό το πράγμα, δηλαδή μ' έναν πρόχειρο υπολογισμό, 600.000 επί 25.000 ανά grant, κάνει 15 δισεκατομμύρια.

Δηλαδή χρειάζεσαι το λιγότερο 4 με 5 ΕΠΑνΕΚ για να το υλοποιήσεις. Οπότε σίγουρα το grant δεν είναι το εργαλείο που πρέπει να χρησιμοποιήσουμε, αλλά πρέπει να δούμε εάν και κατά πόσο έχουμε τη δυνατότητα να το εξυπηρετήσουμε με άλλον τρόπο.

Επίσης θα ήθελα να επισημάνω ένα πράγμα: Ότι το Πρόγραμμα πραγματικά είναι εντυπωσιακό, τόσο για την ευρύτητά του, για την πολυπλοκότητά του όσο και για το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή έχουμε εντάξεις και δεσμεύσεις, σ' ένα πολύ υψηλό ποσοστό, αλλά έχουμε ένα τεράστιο χάσμα σε σχέση με την απορρόφηση.

Οι δυνατότητες που έχουμε της απλοποίησης, νομίζω ότι θα πρέπει να είναι ουσιαστικές, τις παρουσιάσατε, η κα Φέτση τις παρουσίασε στο τέλος των προτάσεων π ουσιαστικά κάνει, νομίζω όμως ότι εδώ πέρα πρέπει να σταθούμε πραγματικά, να είναι στοχευμένες οι παρεμβάσεις μας και να είναι εκεί που πονάμε.

Νομίζω ότι και το ζήτημα των ελέγχων θα πρέπει να το δούμε ουσιαστικά και να εφαρμόσουμε μια αρχή αναλογικότητας. Δε μπορούμε να εξαντλούμε οποιουσδήποτε επωφελούμενους, και αναφέρω χαρακτηριστικά τους ερευνητές, στην υποχρέωση να παράγουν και να παράσχουν κάθε λογής δικαιολογητικά, ακόμα και για τις πιο μικρές αγορές, όταν έχουν να υλοποιήσουν ένα σημαντικό ερευνητικό έργο.

Δηλαδή πρέπει κάπου να δούμε ποιος είναι ο στόχος μας, και ποια είναι ακριβώς τα εργαλεία που έχουμε στη διάθεσή μας και πώς μπορούμε να τ' αξιοποιήσουμε καλύτερα.

Περνάω το λόγο στον κ. Θάνο, να σας μιλήσει για τα θέματα ΤΠΕ, τις παρατηρήσεις μας.

Π. ΘΑΝΟΣ: Αγαπητέ Γιώργο, δε νομίζω ότι μου βγήκες γκρινιάρης, εκτός και αν άφησες αυτό το ρόλο για μένα.

Κάποιες παρατηρήσεις για τα ΤΠΕ, γενικότερα, που θα ξεφύγουν λίγο από το πλαίσιο του Προγράμματος: Μια μεγάλη ανάγνωση της μεγάλης εικόνας, ΤΠΕ γενικότερα στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, κατ' εμάς τρέχει ως εξής:

Έχουμε ένα ποσό διαθέσιμο περίπου στο 1 δισεκατομμύριο, με συμβάσεις αυτή τη στιγμή, μετά από 4,5 με 5 χρόνια, περίπου στο 50%. Που σημαίνει ότι στα επόμενα 3,5 χρόνια, και θα βάλω σαν καταληκτική ημερομηνία τον Ιούνιο του 2023, λίγο αυθαίρετα βέβαια αλλά εκεί θα το βάλω, σημαίνει ότι πρέπει ν' αξιοποιήσουμε ακόμη άλλα 500 εκατομμύρια.

Καταλαβαίνετε ότι η προσπάθεια η οποία πρέπει να γίνει, είναι τεράστια. Και οι συνάδελφοί μου οι οποίοι γνωρίζουν καλύτερα από εμάς, τί σημαίνει διαχείριση, κάποιος θα βγει να υποστηρίξει ότι δεν είναι αρκετό, θα χρειαστούμε ίσως εντάξεις που μπορεί ν' ακουμπάνε την τάξη του 150%, για να έχουμε αρκετές συμβάσεις σε ικανοποιητικό επίπεδο, που να μου επιτρέψει να έχω πληρωμές στο 110% με 115%, ούτως ώστε εάν έχω κάποια αστοχία στο τέλος, να μπορέσουμε να κλείσουμε.

Άρα λοιπόν ένα πρώτο συμπέρασμα είναι ότι θα χρειαστεί μια τεράστια προσπάθεια, από δω και στο εξής, μια προσπάθεια η οποία θα έλεγα πρώτον, πρέπει να γίνει μια εξυγίανση δράσεων, πράξεων, έργων που έχουν ενταχθεί αλλά για κάποιο λόγο δεν τρέχουν, πρέπει να γίνει μια εξυγίανση της εξειδίκευσης η οποία είναι φορτωμένη με πάρα πολλά έργα από το παρελθόν και πρέπει να δούμε για ποιο λόγο αυτά δεν προχωρούν και για ποιο λόγο δε βγάζουν έργα.

Ας πάρουμε κάποια δευτερόλεπτα να δούμε ποια είναι η πρόοδος μέχρι τώρα. Κάποιος θα υποστηρίξει ότι έχουμε ένα έργο, το Κτηματολόγιο, στα 84 εκατομμύρια, το οποίο πάει αρκετά καλά. Εγώ θα πω

ότι είναι ένα έργο το οποίο ήταν έτοιμο από το παρελθόν. Υπάρχει ένα έργο σύζευξης, περίπου στα 160 εκατομμύρια, που θα πω ότι κι αυτό ήταν έτοιμο.

Επίσης υπάρχει μια άλλη μαγιά έργων, τα λεγόμενα μεταφερόμενα *fazing*, τα οποία και αυτά ήταν έτοιμα. εάν κοιτάξουμε τα νούμερα, σημαίνει ότι την τελευταία 5ετία, 4ετία, ν' αφαιρέσω εκεί το χρονικό διάστημα των αιρεσιμοτήτων, είναι ένας νεκρός χρόνος, αυτή τη στιγμή μιλάμε για 14 νέα έργα της τάξης των 200 εκατομμυρίων, με 5 εκατομμύρια συμβάσεις.

Δηλαδή τα τελευταία 5 χρόνια, η προσπάθειά μας μεταφράζεται σε 14 έργα, 5 εκατομμύρια συμβάσεις της τάξεως των 200 εκατομμυρίων. Ένα πρώτο συμπέρασμα, να μου επιτραπεί, 5 χρόνια μέχρι τώρα, 5 εκατομμύρια συμβάσεις, 3,5 χρόνια να πάμε, θέλαμε 500. Αυτή η μεγάλη πρόκληση, καταλαβαίνω από την εισήγηση της κας Φέτση, ότι πέφτει στον ενδιαμέσο φορέα στον οποίο έχει εκχωρηθεί ένα ποσό και από το ΕΠΑνΕΚ και από ΜΔΤ, της τάξεως περίπου των 750 εκατομμυρίων ευρώ, αυτή τη στιγμή στην οποία μιλάμε.

Θα ήθελα να προσθέσω επίσης, ότι έχουμε στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων το λεγόμενο ψηφιακό άλμα, ψηφιακό βήμα της τάξεως περίπου των 42 εκατομμυρίων ευρώ αλλά όλοι γνωρίζετε καλύτερα από μας επίσης, ότι οι κρατικές ενισχύσεις, μπορεί να έχουν και μια απώλεια της τάξεως του 50%, 60% μερικές φορές για τον απλούστατο λόγο ότι ο άλλος, ένας επιχειρηματίας δε μπορεί να βρει το υπόλοιπο 50% της ίδιας συμμετοχής.

Βεβαίως το ερώτημα παραμένει, τί πρέπει να κάνουμε. Σίγουρα, όπως αναφέρθηκε, πρέπει να γίνει μια εξυγίανση και των ενταγμένων έργων και της εξειδίκευσης. Για να έχουμε αυξημένους στόχους και στις εγκρίσεις και στις συμβάσεις και στις πληρωμές, θα έλεγα ότι θα ξαναπάμε στα παλιά, να κάνουμε ένα καινούργιο Πρόγραμμα Δράσης κ. Γιαμπουρά, θα έχουμε σε μηνιαία βάση τους Τελικούς Δικαιούχους σε μια αίθουσα και να δούμε τί μπορούμε να κάνουμε.

Το ερώτημα το οποίο προκύπτει τώρα εδώ, το οποίο δε γίνεται να το απαντήσουμε, διότι κάποιοι από μας είμαστε σ' αυτές τις Επιτροπές Παρακολούθησης αρκετά χρόνια και συζητάμε τέτοια προβλήματα,

καθυστερήσεις και πάλι καθυστερήσεις και προσπαθούμε να δούμε για ποιο λόγο τα έργα δεν τρέχουν.

Ναι μεν να κάνουμε το action plan, να δούμε πού κολλάνε τα έργα, μπορεί κάποιος να πει ότι τα έργα κολλάνε στο νέο φορέα, στο νέο φορέα, στο νέο Υπουργείο, στη νέα Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής κτλ. Δεν είναι επί του παρόντος, απλά θέλω να τονίσω ότι χρειαζόμαστε να κάνουμε κάτι και στο χώρο, στα σημεία εκείνα που μπλοκάρουν και δημιουργούν δυσλειτουργίες στην υλοποίηση των προγραμμάτων.

Το τρίτο το οποίο χρειάζεται είναι μια κλειστή παρακολούθηση των έργων. Προσδοκούμε όλοι μας, ότι το Κτηματολόγιο θα φέρει μεγάλες δαπάνες ακόμη, προσδοκούμε όλοι ότι το «Σύζευξις» κι αυτό θα μου φέρει τις δαπάνες, μια τεράστια πρόκληση υλοποίησης με περίπου 38 executive contracts και βεβαίως να προσθέσω εδώ, ότι προσδοκούμε μεγάλες δαπάνες κι από το μεγάλο έργο του Ultra Fast Broadband το οποίο, αν μπορώ να πω, είναι σε μια πάρα πολύ καλή φάση και εκτιμώ ότι σύντομα, χωρίς να έχουμε κάποιες εκπλήξεις, αυτό το τεράστιο έργο, αναγκαίο για τη χώρα, θα εγκριθεί.

Το 4^ο σημείο το οποίο θα πρότεινα να εστιάσουμε την προσοχή μας, είναι ότι πρέπει να προσδιορίσουμε έναν συγκεκριμένο αριθμό έργων, είναι απόφαση της πολιτικής ηγεσίας της χώρας, 10, 15 μεγάλα έργα, δεν ξέρω ποια θα είναι αυτά, τα οποία πρέπει να τα ωριμάσουμε, πρέπει να πέσουμε όλοι επάνω για να τα μετατρέψουμε σε έργα. Και ίσως εκεί να χρειαστούμε και μια Τεχνική Βοήθεια, όχι για να κάνουμε μελέτες, νομίζω όλοι μας έχουμε κουραστεί να κάνουμε μελέτες για τις μελέτες, θα χρειαστούμε κάποιους τεχνικούς συμβούλου οι οποίοι να ωριμάσουν συγκεκριμένα έργα και να βγάλουν τα τεύχη δημοπράτησης, τα οποία είναι θα έλεγα, ο αδύναμος κρίκος στην αλυσίδα .

Κλείνοντας θα έλεγα ότι χρειαζόμαστε επείγοντως αποτελέσματα, πρέπει να δώσουμε κάποια θετικά μηνύματα θα έλεγα μέχρι τον επόμενο Ιούνιο, και θα πω για ποιο λόγο. Χρειαζόμαστε να φτιάξουμε, ν' αναπτυχθεί ένα Πρόγραμμα Δράσης και βεβαίως θα έλεγα πρέπει να ενεργοποιηθεί η Τεχνική Βοήθεια, μπορούμε να συζητήσουμε από πού, είτε με πόρους της REGIO είτε με πόρους της SRSS.

Γιατί επειγόντως: Απ' ό,τι αναφέρθηκε η κα Δανδόλου, κάποια στιγμή, την επόμενη χρονιά, τον επόμενο Ιούνιο ίσως, θα προχωρήσουμε στην επόμενη τροποποίηση των προγραμμάτων, θα είναι τακτοποιητική, θα είναι σκούπα, δεν έχει σημασία πώς θα την ονομάσουμε, σίγουρα θα είναι ένα κρίσιμο σημείο που θα μας επιτρέψει σε όλους να ρίξουμε μια ξεκάθαρη ματιά στο τί έχουμε κάνει προς τα πού πάμε και πώς θα γίνει η κατανομή των πόρων.

Που σημαίνει με λίγα λόγια, ότι ίσως χρειαστεί να κάνουμε μια re-programming κάποιων πόρων. Συγνώμη κα Δανδόλου, ίσως παίρνω το θάρρος να πω αυτή τη λέξη, εάν δεν έχουμε θετικά αποτελέσματα, θετικές εξελίξεις, μια θετική τάση, ότι πάμε καλά στο ICT, κάποιος θα μπορούσε να υποστηρίξει, προκειμένου να χαθούν τα χρήματα και να τα έχω κάπου να κοιμούνται, θα τα πάρω να τα πάω κάπου αλλού, όπου μπορεί να έχω πιο πρόσφορες επενδύσεις.

Που σημαίνει, επαναλαμβάνουμε το ίδιο σενάριο το 2007-2013. Ενώ χρειαζόμαστε απελπισμένα το κομμάτι των πόρων για ICT, στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο κάπου 300 εκατομμύρια πέταξαν και πήγαν κάπου αλλού. Πήγαν πάντως στο ICT. Και βεβαίως θα έλεγα ότι ούτε καλό είναι για τη χώρα αλλά ούτε και για τις Υπηρεσίες της Επιτροπής.

Αυτές ήταν κάποιες παρατηρήσεις, ίσως από τη υψηλή πολιτική να πήγα λίγο στα πεζά, αλλά νομίζω ότι μας απασχολεί το κομμάτι του ICT, έχουμε καταβάλλει μια μεγάλη προσπάθεια. Ευχαριστώ πολύ.

N. ΣΟΦΟΣ: Να συνεχίσω πολύ γρήγορα για να μη χάνουμε το χρόνο. Θα περιοριστώ στα χρηματοδοτικά εργαλεία μόνο, που έχουμε 1 δις στο Πρόγραμμα και ευελπιστούμε με τους πόρους που θα προσελκίσουμε από τους ιδιώτες και τις επενδύσεις να γίνουν πάνω από δύο, υπάρχει πρόοδος αναμφισβήτητα αλλά μόνο που αυτή είναι μοιρασμένη ανά Ταμείο, έχει διαφορετικό πρόσημο, αλλού καλύτερα, αλλού όχι τόσο καλά.

Για το Equifund αναφέρθηκε, δεν έχουμε τίποτα να πούμε, θεωρείται καινοτόμο, ο τρόπος υλοποίησης θεωρείται καινοτόμος, οι 89 επιχειρήσεις είναι καινοτόμες, ζήτησαν και τη 2^η δόση των 50 εκατομμυρίων, το μόνο που πρέπει κάπως να προσεχθεί είναι η λεγόμενη περιφερειακή διάσταση, γιατί υπάρχει μια μεγαλύτερη συγκέντρωση στις πιο ανεπτυγμένες

Περιφέρειες. Βέβαια δεν είναι το μόνο fund, περνάμε και στο ΤΕΠΙΧ, το ίδιο περίπου πρόβλημα έχει, εκεί γύρω στο 60% είναι κι αυτοί για τις πιο ανεπτυγμένες Περιφέρειες.

Το ΤΕΠΙΧ II λοιπόν, έχει πρόοδο σημαντική σε σχέση με πέρυσι τέτοιον καιρό και προχωράει ομαλά θα έλεγα, εκτός από κάποια μικροπροβλημάκια. Αυτό που συστήνουμε είναι να ξεκινήσουν να σκέφτονται να ενεργοποιήσουν και τ' άλλα Ταμεία του ΤΕΠΙΧ, δηλαδή τις εγγυήσεις και την κοινωνική οικονομία έτσι ώστε ν' αυξηθούν οι δυνατότητες απορρόφησης του Ταμείου. Επίσης κάποιες διαδικασίες ίσως χρειάζεται να τις ξαναδοούν σε σχέση πιθανώς με το ΠΣΚΕ.

Για το Ταμείο Υποδομών, υπάρχει μια κάποια πρόοδος το 2019, μετά από τις υπογραφές που είδαμε με όλες τις Τράπεζες, όμως σχεδόν σε κάθε βήμα της διαδικασίας, βλέπουμε καθυστερήσεις, οι οποίες συνεχίζονται κάθε φορά που προχωράμε ένα βήμα, πάλι υπάρχει μια καθυστέρηση, υπάρχει φαίνεται μια χαλαρή ανταπόκριση από τις Τράπεζες, γνωρίζουμε ότι η ελληνική πλευρά προσπαθεί να πάρει μέτρα μαζί με την Τράπεζα Επενδύσεων που είναι ο διαχειριστής και συνομιλούν με τις Τράπεζες, ειδικά σε ό,τι αφορά τις ΑΠΕ, τις επενδύσεις σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για να ενθαρρυνθούν οι επενδυτές και ενθαρρύνουμε κι εμείς αυτή τη διαδικασία.

Ίσως, όπως είπε ο κ. Περουλάκης, για να μην το αναφέρω, μέσα στα πλαίσια του γενικότερου εξορθολογισμού του Προγράμματος να προχωρήσει και το ΤΑΜΥΠΟΔ σε κάποια αναπροσαρμογή των στόχων του, σε σχέση με τους δυνητικούς ωφελουμένους του Ταμείου.

Για το «Εξοικονομώ», δε θεωρείται τόσο πολύ χρηματοδοτικό εργαλείο πλέον θα έλεγα, διότι έχει γίνει σχεδόν εργαλείο επιχορηγήσεων, αλλά τέλος πάντων έχει μεγάλη πρόοδο και έχουν αναφερθεί τα νούμερα. το μόνο που θ' αναφέρω είναι το εξής: Η επιτυχία του 1^{ου} κύκλου βεβαίως, εκεί είχαμε 40.000 αιτήσεις, αλλά μόνο 18.000 ζήτησαν το δάνειο. Δηλαδή από τα 384 εκατομμύρια μόνο 55 ζήτησαν το δάνειο.

Απλώς διαπιστώνω τη σχέση αυτή. Ο β' κύκλος προχωράει, υπάρχει μια μεγάλη πρόκληση τώρα για την αξιολόγηση, από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, δεν ξέρω αν είναι παρόντες στην Επιτροπή

Παρακολούθησης σήμερα, το ΕΤΕΑΝ αλλά πάντως η πρόκληση είναι πολύ μεγάλη, ειδικά επειδή οι ίδιοι ασχολούνται και με το ΤΕΠΙΧ II.

Εδώ θα έλεγα ότι πιθανώς να χρειάζονται κάποια ενίσχυση ή κάποια υποστήριξη. Ακούσαμε για τις αμοιβές αλλά θα ήθελα λιγάκι να το κοιτάξουμε διμερώς να δούμε γιατί μερικές προχωράνε και άλλες δεν έχουν προχωρήσει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Να κάνω μια πολύ γρήγορη ανάδραση στα σχόλια. Για το σχεδιασμό του Προγράμματος είμαστε στα μισά, βεβαίως θα κάνουμε ό,τι μπορούμε και για τις απλουστεύσεις, απλά όπως καταλαβαίνετε, υπάρχει ένας περιορισμός της πραγματικότητας που δε μπορούμε και συθέμελα το σύστημα αν και ενδεχομένως σε κάποια σημεία μπορεί να θέλαμε, να το τροποποιήσουμε για την έρευνα και την καινοτομία.

Βεβαίως σημειώνουμε τις παρατηρήσεις σας και φυσικά είναι ένας τομέας που θέλουμε να επισπευσθεί και να δώσει τ' αποτελέσματα που πρέπει, διότι άλλωστε είναι το μέλλον της χώρας αλλά είμαστε και δυστυχώς ακόμα από τους τελευταίους στην Ευρώπη στους δείκτες αυτούς, της έρευνας και της καινοτομίας. Συνεπώς εκεί είναι πολύ μεγάλη η προσπάθεια.

Για το Ταμείο Υποδομών συζητάμε, κάναμε την επανασυγκρότηση της Επενδυτικής Επιτροπής του Ταμείου και συζητάμε για τη στοχοθέτηση του Ταμείου, ίσως εσείς ξέρετε και περισσότερα από μας που ήσαστε στη δημιουργία των Ταμείων αυτών, πράγματι είναι ένα πεδίο η ενεργειακή αναβάθμιση ενδεχομένως των επιχειρήσεων, εκεί όμως θα πρέπει να δούμε να μην έρχεται σε αντιπαράθεση με τα grants τα οποία αρχικά υπήρχαν στο σχεδιασμό του Προγράμματος για το ίδιο ακριβώς θέμα, άρα εκεί πρέπει να δούμε πώς ερχόμαστε στο ίδιο διάστημα να ενισχύσουμε.

Επίσης υπάρχει και μια τεχνική δυσκολία εκεί, την κοιτάμε, όχι δυσκολία, τεχνικό θέμα που πρέπει να επιληφθεί στο σχεδιασμό του προγράμματος, γιατί αυτό θα είναι το πρώτο, δεν υπάρχει ακριβώς ευρωπαϊκό πρότυπο για το τί εννοούμε ενεργειακή αναβάθμιση μιας επιχείρησης, ενώ στα ενεργειακά πιστοποιητικά και στα σπίτια είναι λίγο πιο ξεκάθαρη πλέον η κατάσταση λόγω του κανονισμού ενεργειακής αποδοτικότητας η κατάσταση στις επιχειρήσεις είναι λίγο πιο ιδιαίτερη και

θέλει περισσότερη προσοχή και ως προς τα θέματα προφανώς και των κρατικών ενισχύσεων ενδεχομένως κτλ. άρα βεβαίως και είναι στόχος κι αυτό, θα το δούμε το αμέσως επόμενο διάστημα.

Επίσης για τα έργα των τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, βεβαίως αναφέραμε και κάναμε ειδική σύσκεψη και χθες όπως είπατε και για το σκέλος των έργων αυτών, έγινε μια μεγάλη εκχώρηση προς το νέο Ενδιάμεσο Φορέα για τα έργα αυτά του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ακριβώς για να υπάρξει και μια εφεξής καλύτερη συντονιστική επιχείρηση ενδεχομένως από πλευράς τους, και στο οποίο έχουμε όλοι μας μεγάλη προσδοκία και σα χώρα βεβαίως.

Απλά εκεί θα θέλαμε να πούμε ότι αυτό ενδεχομένως έχει και ένα κοινό στοιχείο και πολλούς άλλους τομείς του ΕΣΠΑ θα πρέπει να πω, έχοντας το καπέλο και των υπολοίπων τομεακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, όπου η πρώτη αυτή περίοδος κυριαρχείται από την υλοποίηση των fazing έργων και από μια δυσκολία ωρίμανσης μιας νέας γενιάς έργων across the board, για διάφορους λόγους οι οποίοι δεν είναι τώρα της παρούσης να υπεισέλθουμε.

Υπήρχε συνεπώς σε όλο το ΕΣΠΑ μια σημαντική προίκα fazing έργων, και σίγουρα οι ρυθμοί μέχρι τώρα δεν είναι αυτοί που θα θέλαμε, αλλά βεβαίως δε θα ήθελα ν' απαξιώσω κανενός την προσπάθεια και δη της διαχείρισης.

Τέλος οι παρεμβάσεις απλοποίησης βεβαίως τις αναφέραμε, ότι θα σκοπεύουμε να τις κάνουμε, για την αρχή της αναλογικότητας των ελέγχων σαφώς το κοιτάμε, απ' την άλλη πλευρά κι εμείς σα Διαχείριση του ΕΣΠΑ, όπως καταλαβαίνετε, αναγκαζόμαστε να υποκαταστήσουμε και άλλα σκέλη, άλλα κομμάτια του ελληνικού κράτους τα οποία θα έπρεπε όπως λέτε, ή όπως έγινε και η παρέμβαση από τους κοινωνικοοικονομικούς εταίρους να είναι πιο εύκολα και να επιτρέπουν πιο καλή και γρήγορη επικοινωνία, όλα να γίνονται ηλεκτρονικά. Ξανά εκεί το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης έχουμε μεγάλες ελπίδες.

Θα ήθελα να δώσω το λόγο στην κα Κόλλια, είναι από τον Ενδιάμεσο Φορέα τον ΤΠΕ μια που είμαστε στο θέμα και αμέσως μετά ο κ.

Λογοθέτης από την Εθνική Αρχή Συντονισμού, από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού.

Κ. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ: Ευχαριστούμε κα Πρόεδρε. Κατ' αρχάς να συγχαρούμε τους συναδέλφους από το ΕΠΑνΕΚ και την εξαιρετική δουλειά την οποία κάνουν και πραγματικά για την άψογη συνεργασία την οποία έχουμε.

Όλοι γνωρίζουμε ότι πραγματικά έχει εξαντληθεί το θέμα για την επιτάχυνση της υλοποίησης, είναι κάτι όμως το οποίο επηρεάζει πέρα από το πρόγραμμα αυτό καθαυτό και τα ΠΕΠ έχουν εκχωρήσει πόρους στο ΕΠΑνΕΚ. Είναι πολύ σημαντικό να πούμε ότι εμείς έχουμε δώσει τη δυνατότητα υπερδέσμευσης ώστε να μπορούμε να επιταχύνουμε και να επισπεύσουμε τις όποιες διαδικασίες εντάξεων τα οποία θα οδηγήσουν σε ΝΟΔΕ και φυσικά και σε δαπάνες.

Αυτό πρέπει να γίνεται πάντα με φειδώ, δεδομένου ότι δε θα πρέπει να επιβαρύνουμε το ΠΔΕ, δηλαδή να έχουμε την υπερδέσμευση με μια παράλληλη διαδικασία εξυγίανσης ώστε ν' αποφύγουμε την επιβάρυνση του ΠΔΕ.

Ένα τρίτο σημείο το οποίο είναι πάρα πολύ η είναι ότι το 2020 θα πάμε σε μια διαδικασία αναθεώρησης, η οποία αναθεώρηση θα μας οδηγήσει και σε κλείσιμο των Προγραμμάτων. Είναι πολύ κρίσιμο γιατί θα ξεκινήσουμε και μια διαδικασία screening με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να προετοιμάσουμε την αναθεώρηση και το κλείσιμο, να έχουμε τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε ό,τι αφορά διαδικασίες κλεισίματος.

Δε μπορούμε να πάμε σε μια αναθεώρηση η οποία θα είναι Ιούνιο ή το αργότερο Σεπτέμβριο του 2020, χωρίς να έχουμε έστω κάποιες αρχικές οδηγίες κλεισίματος. Άρα θα θέλουμε να ζητήσουμε και τη βοήθεια της Επιτροπής, προκειμένου να έχουμε έστω ένα draft κείμενο οδηγιών.

Επίσης περιμένουμε για την ωρίμανση και των έργων της νέας Προγραμματικής αλλά πιθανώς να τη χρησιμοποιήσουμε και τώρα για την τρέχουσα, μια απάντηση στην επιστολή την οποία έχουμε κάνει για το θέμα ωρίμανσης μελετών. Αυτό με την Τεχνική Βοήθεια, θα μας βοηθήσει για ωρίμανση μελετών και για πρόσθετα έργα.

Ένα ακόμη θέμα το οποίο θα πρέπει να προσθέσουμε μια και αναφέρθηκαν συνάδελφοι για την πολυπλοκότητα, το μεγάλο αντικείμενο το

οποίο έχει η Διαχειριστική Αρχή κι επειδή είναι σε διαδικασία ξεκούρασης, στον ελεύθερο χρόνο τους τους κάναμε κι ένα δώρο εμείς ακόμα, τους κάναμε Διαχειριστική Αρχή και στα έργα του μηχανισμού στην Ευρώπη, έχουμε κι εκεί 9 έργα προϋπολογισμού 120 εκατομμυρίων ευρώ περίπου.

Θα ήθελα ν' αναφερθώ και σ' αυτό που είπε ο κ. Μαρίνος, ότι υπάρχουν πόροι και από το ΣΕΦ, 5 δισεκατομμύρια και θα βγουν προσκλήσεις για την τρέχουσα περίοδο οπότε μπορούμε να δούμε έργα τα οποία μπορούμε να χρηματοδοτήσουμε μέσω του μηχανισμού αυτού και επίσης θα έχουμε και πόρους γύρω στα 9 δις, τη νέα προγραμματική περίοδο, από το ΣΕΦ πάλι για έργα ενέργειας.

Αυτοί οι πόροι να πούμε ότι είναι συμπληρωματικοί και βοηθούν στην υλοποίηση του σχεδίου και του προγραμματισμού και του Υπουργείου Ενέργειας. Άρα είναι κρίσιμο να μπορέσουμε και από εκεί ν' αξιοποιήσουμε τους πόρους οι οποίοι είναι διαθέσιμοι και πρόσθετοι του ΕΣΠΑ. Ευχαριστούμε πάρα πολύ και πάλι τα συγχαρητήριά μας για τη δουλειά την οποία έχουν κάνει οι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ. Η κα Κόλλια έχει το λόγο.

Β. ΚΟΛΛΙΑ: Καλημέρα κι από μένα. Είμαι συνεργάτης του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών. Θα ήθελα να ξεκινήσω λέγοντας ότι ο κ. Θάνου δεν είναι γκρινιάρης, είναι ρεαλιστής θα έλεγα, στην προσέγγισή του.

Τα συζητήσαμε κι εχθές όπως είπε και η Ειδική Γραμματέας στην Τεχνική Συνάντηση που είχαμε, όντως υπάρχει πρόοδος, δεν είναι αναμενόμενη στον τομέα των ΤΠΕ, αλλά για να βάλω στο πνεύμα τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής γιατί νομίζω ότι είναι χρήσιμο, είναι ένα θέμα που μας αφορά όλους.

Διαπιστώνοντας τα όποια προβλήματα που υπήρχαν και στο παρελθόν και τώρα στην περίοδο αυτή και δεδομένου ότι ο τομέας αυτός είναι πάρα πολύ κρίσιμο για την ανάπτυξη όλης της χώρας, έγινε αυτή η προσπάθεια να συγκεντρωθεί σ' ένα Υπουργείο ο συντονισμός για το ψηφιακό μετασχηματισμό αυτής της χώρας. Από κει απορρέουν και οι εκχωρήσεις αρμοδιοτήτων και πόρων, τόσο από το ΕΠΑΝΕΚ, όσο και από το ΠΜΔΤ.

Ο συντονισμός αυτός κρίθηκε αναγκαίος για να μπορέσουμε να έχουμε μια συνολική στρατηγική και μια συντονισμένη προσπάθεια και συνεργασία με όλους τους φορείς. Πέρα από το κομμάτι της στρατηγικής, στο Υπουργείο αυτό συγκεντρώθηκαν και όλοι οι κρίσιμοι φορείς τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής που παρέχουν υπηρεσίες τέτοιου είδους στους πολίτες, με σκοπό να έχουμε και τα εργαλεία.

Έχουμε ένα Υπουργείο που μέσα του πλέον είναι και η ΕΔΥΤΕ, είναι η ΚΤΠ Α.Ε., είναι η ΗΔΙΚΑ, είναι το ΕΚΤ, έχουμε και το δικό μας ΕΦΔ στον οποίο εκχωρήθηκαν οι συγκεκριμένοι πόροι και αρμοδιότητες των 451 εκατομμυρίων που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Ως Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης, αντιλαμβανόμαστε πλήρως την κατάσταση και τα θέματα που υπάρχουν. Και θέλουμε να συνεργαστούμε τόσο με όλους τους φορείς που είχαν μέχρι τώρα τη διαχείριση και γνωρίζουν τα προβλήματα καλύτερα και προφανώς με τον ΕΦΔ για να δοθούν κάποιες λύσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, το είπαμε κι εχθές, συμφωνούμε με την προσέγγιση απόλυτα, το 10-15 έργα, προφανώς θα είμαστε πάνω στα έργα, ήδη ενδεχομένως θα θέλει να πει και ο κ. Γιαμπουράς, έχουν ξεκινήσει κάποιες επικοινωνίες και επαφές, προφανώς θα μπορούμε στη διαδικασία ενός action plan και δεσμευτήκαμε ότι στον επόμενο μήνα θα είναι σκόπιμο και για εμάς, για να μπορέσουμε ν' ανταποκριθούμε στους χρόνους και το χρονοδιάγραμμα να το έχουμε έτοιμο.

Αυτή τη στιγμή συζητάμε κάποιες απλουστεύσεις του πλαισίου, κάποιες διοικητικές παρεμβάσεις και κάποιες αυστηρές προθεσμίες πλέον, γιατί δεν έχουμε άλλο περιθώριο, ξεκινώντας βέβαια από τα του οίκου μας, δεδομένου ότι έχουμε και στο Υπουργείο δικαιούχους, τους οποίους αφορά αυτός ο χώρος.

Αυτά από εμάς, ελπίζω στην επόμενη Επιτροπή Παρακολούθησης να έχουμε να πούμε κάτι πιο ουσιαστικό και ελπιδοφόρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ κα Κόλλια. Εδώ να διευκρινίσω κάτι: Απλά η εκχώρηση αυτή, δεν έγινε ως πέναλτι διαχείρισης. Θα ήθελα να το ξεκαθαρίσω γιατί μας ακούν κι άλλα Υπουργεία. Αυτό αφορά μια across the board, όχι για το ΕΣΠΑ έμφαση που αποδίδεται στην ψηφιακή διακυβέρνηση, και σε αυτό το ευρύτερο πλαίσιο, γι' αυτό και ο Υπουργός Ψηφιακής

Διακυβέρνησης είναι και Υπουργός Επικρατείας, για το digital strategy της χώρας και για το γεγονός ότι είναι εξ ορισμού μια οριζόντια πολιτική στην οποία πρέπει να δοθεί έμφαση ακριβώς λόγω της υστέρησής της και της σημασίας της σε όλους τους άλλους τομείς στους οποίους κουμπώνει.

Έγινε στο ευρύτερο πλαίσιο αυτή η συζήτηση και συμπτωματικά επομένως, στο πλαίσιο και του ΕΣΠΑ, η μετάφραση ήταν μια τέτοια μετακίνηση αρμοδιοτήτων, το οποίο δεν αφορά αυτή τη στιγμή τον τρόπο διαχείρισης του παρόντος πλαισίου και δεν πρόκειται μέχρι στιγμής, εξ όσων γνωρίζω, να επεκταθεί σε άλλους τομείς. Αυτό είναι μια άλλη συζήτηση.

B. ΚΟΛΛΙΑ: Έχετε απόλυτο δίκιο και στο πλαίσιο αυτό ήθελα να γίνει παρέμβαση, για να φανεί ότι υπάρχει ακριβώς ο συντονισμός του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας.

Αυτή είναι η πολιτική, να συγκεντρωθεί αυτός ο συντονισμός ώστε ή συνεργασία με όλους τους φορείς, γιατί φυσικά ένα Υπουργείο μόνο του δε μπορεί ν' αντεπεξέλθει σε αυτή την πρόκληση, να υπάρχει αυτή η συνέργεια με όλους τους φορείς που εμπλέκονται σε αυτό το χώρο και βασικό σημείο το οποίο έχει ειπωθεί πάρα πολλές φορές, είναι και το κομμάτι της συνέργειας και το κομμάτι της διαλειτουργικότητας σ' επίπεδο υπηρεσιών, φορέων, ατόμων, Υπουργείων. Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι.

Στο πλαίσιο αυτό, προφανώς γίνεται και η όλη συζήτηση. Αυτό είναι σαφέστατο και είναι το ζητούμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Θα ήθελε κάποιος το λόγο; Η κα Κόμβου.

M. ΚΟΜΒΟΥ: Καλημέρα κι από μένα, είμαι από την Επιτελική Δομή του πολιτισμού του ΕΣΠΑ, του Υπουργείου Πολιτισμού.

Θέλω να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση. Το ΕΠΑνΕΚ για μας είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό Πρόγραμμα, όπως είπατε κι εσείς πιο πριν περιλαμβάνει εμβληματικά έργα, έχουμε τον Παρθενώνα και τα τείχη της Ακρόπολης, το ανάκτορο της Βεργίνας, την Ιερά Μονή Αποκάλυψης της Πάτμου.

Επίσης θέλουμε να σας ευχαριστήσουμε πάρα πολύ για τη συμπερίληψη του τομέα του πολιτισμού στον πολύ σημαντικό τομέα της έρευνας, όχι μόνο στο «Ερευνώ - Καινοτομώ» αλλά και με την ειδική δράση

της ανοιχτής καινοτομίας στον πολιτισμό, όπου πραγματικά υπήρξε πάρα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον και στα δύο, και από τις επιχειρήσεις και από Ερευνητικά Ιδρύματα και φυσικά από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου.

Στο σημείο αυτό, παρά τις αρχικές οδηγίες από εσάς και τον κ. Σκάλλο, εγώ θέλω πολύ να ευχαριστήσω την κα Φέτση και όλα τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής για τη συνεργασία, αλλά και την κα Πουλακάκη και τους δικούς της συνεργάτες γιατί πολύ πρόσφατα με τη δική της εργώδη προσπάθεια, απεμπλόκη το ζήτημα της χρηματοδότησης των δικών μας φορέων που μετά από την κατάργηση του δικού μας λογαριασμού, ήταν πολύ δύσκολο για τα υποέργα μας και βεβαίως τον κ. Πουτούκη για το άλλο κομμάτι από τη ΓΓΕΤ.

Πραγματικά να πούμε ότι εκεί θα έχουμε σε λίγο δαπάνες μετά από αυτή την πολύ σημαντική απεμπλοκή στην οποία βοήθησαν βεβαίως και οι συνάδελφοι της Διεύθυνσης των Δημοσίων Επενδύσεων από το ΥΠΥΑΝ. Και να σας πω ότι εμείς, στο δικό μας κομμάτι πιστεύουμε ότι θα καταφέρουμε να έχουμε τις δαπάνες που έχετε προϋπολογίσει μέχρι το τέλος του χρόνου, να μείνουμε δηλαδή σ' ένα 27% επί του συνολικού, όπως το λέτε εδώ για τον 6γ'.

Και να τονίσω πάλι ότι αυτό που είπατε κι εσείς και η κα Φέτση για ποιοτικές θέσεις απασχόλησης, είναι έτσι ακριβώς γιατί και το επιστημονικό προσωπικό που απασχολείται στα αρχαιολογικά έργα αλλά ακόμα και το εργατοτεχνικό προσωπικό κάνει έργα χειροποίητα που συνδυάζουν και τις παλιές μεθόδους, αλλά και την αιχμή της τεχνολογίας όπως είναι παρεμβάσεις σαν αυτές στον Παρθενώνα κτλ.

Περιμένουμε και τις νέες προσκλήσεις, είμαστε σε συνεννόηση και για το ΑΚΡΟΠΟΛ και για τα ψηφιακά, πάντα στη διάθεσή σας και ξανά με πολλές ευχαριστίες για όλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ. Μια πολύ συνοπτική παρέμβαση ο κ. Τσαλτάκης.

Π. ΤΣΑΛΤΑΚΗΣ: Θα συμφωνήσω με τις διαπιστώσεις του κ. Θάνου και τον ευχαριστούμε γι' αυτό, απλά να παρατηρήσω ότι και τα έργα τα fazing τα μεταφερόμενα, όπως και το μεγάλο έργο του Κτηματολογίου, ήθελαν σημαντική προσπάθεια για να παραμείνουν σε τροχιά ολοκλήρωσης. Βέβαια

δέχτηκαν και πολλούς ελέγχους, για παράδειγμα το μεγάλο έργο του Κτηματολογίου ελέγχθηκε τρεις φορές από την ΕΔΕΛ και τελικά βρέθηκε χωρίς κανένα πρόβλημα.

Να πω επίσης, ως προς τα νέα έργα, τα σημαντικού προϋπολογισμού έργα, έχουμε 6 μεγάλου προϋπολογισμού έργα με 126 εκατομμύρια, μπορεί η συμβασιοποίηση να είναι χαμηλά, όμως τρέχουν διαγωνισμοί αυτή τη στιγμή περί τα 20 εκατομμύρια. Προβλέπεται συμβασιοποίηση συνολικά περίπου 10 εκατομμυρίων άμεσα, μαζί μ' αυτά που ήδη υπάρχουν, αλλά επειδή η δουλειά που έχει γίνει στην ωρίμανση των διακηρύξεων και των απαιτήσεων θεσμικού πλαισίου στους δικαιούχους είναι οριζόντια, εκτιμούμε ότι είναι εφικτό, στο τέλος του α' εξαμήνου του 2020, γι' αυτά τα έργα μόνο τα νέα του ΕΠΑνΕΚ, εκτός Κτηματολογίου και μεγάλου έργου, να έχουμε φτάσει σ' ένα ποσό περί τα 100 εκατομμύρια να τρέχουμε σε διαγωνισμούς.

Και αυτό γιατί έχει γίνει οριζόντια δουλειά, δηλαδή σ' ένα φορέα διορθώνουμε τη μία διακήρυξη του 1^{ου} υποέργου, του 2^{ου}, οι επόμενες πλέον έρχονται χωρίς απαιτήσεις διορθώσεων, έχουν ενσωματωθεί οι απαιτήσεις του, απλώς σα διευκρίνιση.

Κι ένα τελευταίο: Οι ψηφιακές δράσεις, ειδικά το «Ψηφιακό άλμα» και το «Βήμα», έχουν μικρό χρόνο υλοποίησης, είναι απλά σχέδια με γρήγορη αξιολόγηση, έχει ολοκληρωθεί ο έλεγχος δικαιολογητικών και εκτιμούμε ότι θα πάνε σχετικά καλύτερα τις υπόλοιπες δράσεις και θα έχουν μικρό χρόνο ολοκλήρωσης.

Αυτά ήθελα να πω και βέβαια ευχόμαστε σε όποιον αναλαμβάνει, να συνεχίσει και να προχωρήσει ακόμα περισσότερο τα έργα. Ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ.

Λ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ: Γεια σας, είμαι από το ΤΕΕ, εκπροσωπώ το φορέα. Θα ήθελα κι εγώ δυο σημειώσεις να κάνω πολύ συνοπτικά για να μην αφαιρέσουμε περισσότερο χρόνο, σχετικά με το on job training. Είναι πολύ σημαντικό για εμάς, για τον κλάδο των Μηχανικών και συμφωνούμε απόλυτα με την τροποποίηση της εξειδίκευσης στο κομμάτι αυτό, να δοθούν περισσότερα χρήματα, διότι ήδη στο δικό μας τομέα υπάρχουν πάρα πολλά

τεχνολογικά εργαλεία, που χρησιμοποιούνται ευρέως στην Ευρώπη πλέον για το σχεδιασμό, μελέτη, κατασκευή και λειτουργία υποδομών.

Ήδη 8 κράτη μέλη της Ευρώπης έχουν εντάξει τα τεχνολογικά αυτά εργαλεία ως βασική προϋπόθεση για να υλοποιούνται τα δημόσια έργα τους και προφανώς οι συνάδελφοι Μηχανικοί χρειάζεται να εκπαιδευθούν και για ν' αναπτύξουν τις ίδιες δεξιότητές τους, αλλά και οι εταιρείες τις οποίες στελεχώνουν, είτε είναι μικρομεσαίες, είτε μεσαίες, είτε μεγάλες, τεχνικά γραφεία, μελετητικές - αδειοληπτικές εταιρείες, να έχουν πια την ανταγωνιστικότητα και να μπορούν να υλοποιούν έργα, με βάση τα τεχνολογικά εργαλεία.

Άρα συμφωνούμε απόλυτα σ' αυτό. Στο πλαίσιο αυτό λοιπόν εμείς θεωρούμε ότι ακόμη και τα cluster για την υποστήριξη της καινοτομίας, ναι μεν όντως άργησε το πρόγραμμα να βγάλει την πρόσκληση, ευτυχώς βγήκε η πρόσκληση, τελειώνει 30 Νοεμβρίου, αν θα μπορούσαν να διατεθούν και περισσότερα χρήματα γι' αυτό, εμάς τουλάχιστον θα μας έβρισκε απόλυτα σύμφωνους.

Δεν ξέρω αν μπορεί να γίνει βέβαια διότι στη βάση αυτή που σας είπα, χρειάζεται ν' αναπτυχθούν συνέργειες μεταξύ ιδιωτικών εταιριών, εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων αλλά και φορέων, ώστε ν' αναπτύσσονται τα τεχνολογικά αυτά εργαλεία και να οδηγηθούμε στο να έχουμε πλέον συναδέλφους Μηχανικούς εκπαιδευμένους, ν' αναπτύσσουν νέες τεχνολογίες για να πάμε σε καλύτερη υλοποίηση υποδομών που οδηγεί και σε μεγάλη εξοικονόμηση δαπανών, τόσο του ιδιωτικού χρήματος όσο και του δημοσίου χρήματος. Και είναι πολύ σημαντικό αυτό.

Το θέτω ως ερώτημα, δεν ξέρω αν μπορεί να γίνει, πάντως σίγουρα συμφωνούμε και ευχαριστούμε πολύ που βγήκε η πρόσκληση αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ, θα το εξετάσουμε, θα το δούμε και με τη ΓΓΕΤ κτλ. για το προηγούμενο, ως συνάδελφος Μηχανικός κατανοώ το θέμα απολύτως.

Να μην καθυστερήσουμε άλλο το φαγητό, να προτείνω να επιστρέψουμε στις 3 η ώρα, ώστε να ολοκληρώσουμε το τελικό μέρος της παρέμβασής μας, με τις παρεμβάσεις της Εθνικής Αρχής Συντονισμού για τα

οριζόντια θέματα και της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, (AFCOS), για τη δική της παρέμβαση.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να ξεκινήσουμε το δεύτερο αυτό μέρος, όσοι είμαστε. Να δώσω το λόγο στο στέλεχος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της εφαρμογής, την κα Διαβολίτη για την παρέμβασή της από πλευράς της Εθνικής Αρχής Συντονισμού.

III. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

**Παρεμβάσεις της Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζοντίων θεμάτων
Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίηση του ΕΣΠΑ – (οικονομική
πρόοδος / ενέργειες επιτάχυνσης της εφαρμογής / θεματικοί στόχοι /
θεματική συγκέντρωση)**

B. ΔΙΑΒΟΛΙΤΣΗ: Καλησπέρα κι από μένα. Θα κάνω μια σύντομη παρουσίαση για την πορεία υλοποίησης όλων των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Θα είναι σύντομη παρουσίαση γιατί θα παρουσιαστεί ούτως ή άλλως αναλυτικά στην ερχόμενη Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΣΠΑ που θα γίνει το Δεκέμβριο.

Κάποια συγκεντρωτικά στοιχεία για ν' αρχίσουμε, υλοποίησης του ΕΣΠΑ σε επίπεδο συνόλου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων αλλά και του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. έχουμε μια ενεργοποίηση υπό την έννοια των προσκλήσεων που έχει φτάσει αυτή τη στιγμή στο 107% των προγραμματικών πόρων. Οι εντάξεις έχουν φτάσει στο 88%, οι συμβάσεις στο 88%, οι συμβάσεις στο 61% και οι πληρωμές αρκετά χαμηλά, στο 30%.

Αν το αναλύσουμε περαιτέρω θα δούμε ότι τα τομεακά προγράμματα ακολουθούν το ίδιο μοτίβο, δηλαδή έχουμε μια ενεργοποίηση στο 106% επί των προγραμματικών πόρων, οι εντάξεις ανέρχονται στο 95%, οι συμβάσεις στο 64% και οι πληρωμές στο 28%. Ανάλογη εικόνα έχουμε και για τα Περιφερειακά Προγράμματα.

Θα κάνω μια σύντομη παρουσίαση όσον αφορά στην πορεία υλοποίησης του συνόλου του ΕΣΠΑ, σε όρους θεματικών στόχων, με μια

μικρή εισαγωγή όσον αφορά τις κανονιστικές υποχρεώσεις που έχουμε, όπως αυτές προκύπτουν από τον κανονισμό του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ. Συνοπτικά, βάσει του κανονισμού του ΕΤΠΑ οι πόροι Ταμείου σ' επίπεδο χώρας, θα πρέπει να κατευθυνθούν στους θεματικούς στόχους 1 έως 4 και κατά 50% τουλάχιστον για τις λιγότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες ή 60% για τις Περιφέρειες μετάβασης.

Τα ποσοστά τα οποία βρίσκονται εντός των παρενθέσεων, αφορούν πάντα τις Περιφέρειες μετάβασης. Επίσης, στο στόχο 4, της Πράσινης Οικονομίας, θα πρέπει να κατευθυνθεί το 12% ή αντίστοιχα το 15% για τις Περιφέρειες μετάβασης.

Όσον αφορά στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τον κανονισμό του ΕΚΤ, το 20% των πόρων σε επίπεδο χώρας θα πρέπει να κατευθυνθεί στο στόχο 9, ενώ σε επίπεδο Επιχειρησιακού Προγράμματος, τουλάχιστον το 60% ή το 70% των πόρων, θα πρέπει να κατευθυνθεί το πολύ σε 5 επενδυτικές προτεραιότητες.

Από την ανάλυση των στοιχείων υλοποίησης του ΕΣΠΑ, προκύπτει ότι τόσο για το ΕΤΠΑ όσο και για το ΕΚΤ, έχουμε αναλογική επίτευξη της θεματικής συγκέντρωσης σ' επίπεδο συμβάσεων και έχουμε επίσης, για το ΕΚΤ, αναλογική επίτευξη σ' επίπεδο δαπανών.

Αυτή είναι η διαγραμματική απεικόνιση της πορείας υλοποίησης του ΕΣΠΑ, ανά θεματικό στόχο. Πιο συγκεκριμένα ξεκινώντας από τους προγραμματικούς πόρους, ανά θεματικό στόχο, παρατηρούμε ότι οι θεματικοί στόχοι με τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα, είναι ο θεματικός στόχος 6 του περιβάλλοντος, με 4,1 δις προγραμματικών πόρων και ο θεματικός στόχος 7 που αφορά στις μεταφορές, με προγραμματικούς πόρους που ανέρχονται στα 3,1 δις. Ακολουθεί ο θεματικός στόχος 8 της απασχόλησης και ο θεματικός στόχος 4 της Πράσινης Οικονομίας, με 2, 5 δις.

Ως προς τις εντάξεις, ανά θεματικό στόχο σε απόλυτες τιμές, τα μεγαλύτερα ποσά εντάξεων βλέπουμε ότι έχουν πραγματοποιηθεί στους θεματικούς στόχους 6 με 3,5 δις και στο θεματικό στόχο 7 με 3,4 δις. Ακολουθούν ο θεματικός στόχος 4 και ο θεματικός στόχος 3. Σε επίπεδο δαπανών, είναι αξιοσημείωτο ότι οι θεματικοί στόχοι 7, 8 και 4, παρουσιάζουν

τη μεγαλύτερη συμβολή στην απορρόφηση πόρων με σημερινές δαπάνες που ανέρχονται στα 2,3 δις περίπου.

Αν εστιάσουμε στα τομεακά προγράμματα, τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα φέρουν ο θεματικός στόχος 6 του περιβάλλοντος με 2,5 δις και ο θεματικός στόχος 8 της απασχόλησης με 2,4 δις. Ακολουθούν οι θεματικοί στόχοι 4 και 7.

Ως προς τις εντάξεις, ανά θεματικό στόχο, σε απόλυτες τιμές τα μεγαλύτερα ποσά εντάξεων σε όρους δημόσιας δαπάνης, έχουν πραγματοποιηθεί στους θεματικούς στόχους 4 με 2,4 δισεκατομμύρια ευρώ και στο θεματικό στόχο 6 με 2,3, με τους θεματικούς στόχους 7, 3 και 8 ν' ακολουθούν.

Σ' επίπεδο δαπανών δε, οι θεματικοί στόχοι 8 και 4 παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη συμβολή στην απορρόφηση πόρων, με δαπάνες που σήμερα αγγίζουν τα 1,5 δις. βλέπουμε όμως ότι ο θεματικός στόχος 1, ο θεματικός στόχος 2 των Τεχνολογικών Πληροφορικής και Επικοινωνιών και ο θεματικός στόχος 3 της Επιχειρηματικότητας, έχουν σχετικά χαμηλά ποσοστά απορρόφησης.

Η αντίστοιχη εικόνα για τα περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, είναι ότι οι θεματικοί στόχοι με τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα, είναι ο θεματικός στόχος 9 της κοινωνικής ένταξης με 1,4 δις και ο θεματικός στόχος 7 των μεταφορών με 1,3 δις με το θεματικό στόχο 6 του περιβάλλον, ν' ακολουθεί με 1,2 δισεκατομμύρια.

Ως προς τις εντάξεις στα Περιφερειακά Προγράμματα, οι θεματικοί στόχοι 7 και 9 έχουν τη μεγαλύτερη συμβολή ενώ ως προς τις δαπάνες, βλέπουμε ότι τις μεγαλύτερες δαπάνες έχουν φέρει ο θεματικός στόχος 9 και της κοινωνικής ένταξης και ο θεματικός στόχος 7 των μεταφορών.

Οι θεματικοί στόχοι 3 της Επιχειρηματικότητας και 4 της Πράσινης Οικονομίας, παρουσιάζουν σχετικά χαμηλά ποσοστά απορρόφησης στα ΠΕΠ.

Λίγα λόγια για τους στόχους δαπανών που έχουμε για το 2019. Ο στόχος δαπανών είναι διττός, δηλαδή από τη μια πλευρά, έχουμε ως στόχο να καλύψουμε τις ελάχιστες απαιτήσεις του ν+3 και ο δεύτερος στόχος είναι

να μεγιστοποιήσουμε τις δαπάνες μέχρι το τέλος του έτους, δηλαδή να φτάσουμε περίπου στα 3,1 δις σε όρους δημόσιας δαπάνης.

Ωστόσο να σημειώσω ότι όσον αφορά τον κανόνα του $n+3$, ο τρόπος υπολογισμού του, σημαίνει ότι αν απλά καλύπτουμε το ελάχιστο ποσό που πρέπει να δαπανήσουμε, η μεγαλύτερη πίεση υλοποίησης μεταφέρεται στο έτος 2023, με αποτέλεσμα αυτό το έτος να πρέπει να δαπανήσουμε σχεδόν το 50% των προγραμματικών πόρων.

Συγκεκριμένα για το ΕΠΑνΕΚ, αυτό σημαίνει ότι αν απλά καλύπτουμε το στόχο, $n+3$ έκαστο έτος, το 2023 θα πρέπει να φέρουμε δαπάνες 2,9 δις ευρώ.

Προκειμένου να παρακολουθήσουμε αποτελεσματικά και έγκαιρα, το αν πετυχαίνουμε τους στόχους δαπανών, ως Υπηρεσία έχουμε αναπτύξει ένα εργαλείο, το λεγόμενο Σχέδιο Δράσης Δαπανών, το οποίο μας υποβάλλεται από τις Διαχειριστικές Αρχές δυο τρεις φορές το χρόνο και περιέχει εκτός από τον κατάλογο όλων των έργων που υλοποιεί ένα πρόγραμμα, αλλά και τα έργα εκείνα τα οποία προτίθεται το κάθε πρόγραμμα να υλοποιήσει στο άμεσο μέλλον, τα στοιχεία τους όπως αυτά προκύπτουν μέσα από το ΟΠΣ, αλλά το βασικότερο είναι ότι ζητάμε από τις Διαχειριστικές Αρχές για κάθε ένα από αυτά τα έργα, να μας δώσει προβλέψεις δαπανών για το τρέχον έτος, δηλαδή τώρα για το 2019 και για το 2020.

Είναι μια πολύ μεγάλη προσπάθεια, μια πολύ αναλυτική δουλειά που έχει ως στόχο να συντονιστούμε όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, προκειμένου να κάνουμε ενέργειες, να επιταχύνουμε τις συμβασιοποιήσεις των έργων που είναι ήδη ενταγμένα και να ενεργοποιήσουμε έγκαιρα νέες δράσεις. Βέβαια σ' αυτό το πλαίσιο χρησιμοποιούμε και το εργαλείο της υπερδέσμευσης του οποίου έχει κάνει χρήση και το πρόγραμμα της ανταγωνιστικότητας.

Πέρα από το βασικό σχέδιο δράσης, ζητάμε από τις Διαχειριστικές Αρχές να κάνουν έναν επιπλέον πίνακα με κρίσιμα έργα τα οποία οι ίδιες θεωρούν ότι έχουν μεγάλη χρηματοδοτική βαρύτητα στο πρόγραμμα και θα επηρεάσουν σημαντικά την ομαλή υλοποίησή του.

Λίγα σχόλια μόνο για το Σχέδιο Δράσης όπως αυτό υποβλήθηκε από τη Διαχειριστική Αρχή του ΕΠΑνΕΚ. Να πούμε ότι έχει ένα στόχο

δαπανών, όπως είπε και η κα Φέτση, για φέτος 727 εκατομμύρια ευρώ, ή 728, είμαστε αρκετά συγκρατημένοι στο να αισιοδοξούμε διότι μέχρι στιγμής οι δαπάνες έχουν φτάσει τα 284 εκατομμύρια με πρόσφατα στοιχεία και αναμένουμε μέχρι τέλος του έτους, άλλα 440 εκατομμύρια ευρώ.

Με χαρά βλέπουμε ότι τα αιτήματα κατανομών πληθαίνουν, έχουν πυκνώσει αρκετά. Παρ' όλα αυτά η αισιοδοξία μας είναι αρκετά συγκρατημένη.

Και λίγα λόγια τα μεγάλα έργα: Στο σύνολο του ΕΣΠΑ έχουμε 33 μεγάλα έργα συνολικού κόστους 10,5 δισεκατομμυρίων ευρώ με επιλέξιμα τα 7,3 δισεκατομμύρια. Έχουμε ήδη υποβάλλει ως χώρα φακέλους μεγάλων έργων, εντός του 2019 προγραμματίζεται να υποβληθούν άλλοι δυο φάκελοι, το 2020 οκτώ φάκελοι μεγάλων έργων και το 2021 άλλοι δύο.

Δε θα παρουσιάσω τα μεγάλα έργα του ΕΠΑΝΕΚ, το έκανε η κα Φέτση προηγουμένως. Μόνο να πω ότι το γενικό σύνολο είναι 873 εκατομμύρια ευρώ στο πρόγραμμα και θ' αναφερθώ λίγο για τα εμβληματικά έργα του ΕΣΠΑ. 17 εμβληματικά έργα με συνολικό προϋπολογισμό περίπου στα 3 δις ευρώ, για τα οποία παίρνουμε από τις Διαχειριστικές Αρχές τις μηνιαίες αναφορές και τα παρακολουθούμε αρκετά κοντά, ακόμη και σ' επίπεδο συμβάσεων.

Μέχρι σήμερα οι νομικές δεσμεύσεις για το σύνολο των έργων αυτών, έχουν φτάσει στα 1,7 δις ευρώ και οι δαπάνες στα 600 εκατομμύρια ευρώ, το δε ΕΠΑΝΕΚ μέσα από τα 17 αυτά εμβληματικά έργα, έχει 8 έργα στο πρόγραμμά του, εκ των οποίων τα 4 αφορούν σε χρηματοδοτικά μέσα. Ο προϋπολογισμός των έργων αυτών στο ΕΠΑΝΕΚ μόνο αγγίζει το 1,2 δις ευρώ και οι δαπάνες μέχρι στιγμής έχουν φτάσει στα 420 εκατομμύρια ευρώ.

Ως ΕΥΣΕ έχουμε ήδη αρχίσει την προετοιμασία μας με ασκήσεις κλεισίματος για το 2023, θ' ακολουθήσουμε το μοτίβο που ακολουθήσαμε κατά την περίοδο 2007-2013 με όποιες βελτιώσεις φυσικά απαιτούνται, με τα λεγόμενα screaming, για να έχουμε μια στενή και στοχευμένη παρακολούθηση και τακτικές προβολές κλεισίματος.

Στόχος μας ως Υπηρεσία είναι να είμαστε έτοιμοι να δώσουμε κατευθύνσεις αμέσως μόλις εκδοθούν οι κατευθυντήριες οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αυτό σημαίνει παράλληλα, μια θερμή παράκληση

προς τις Υπηρεσίες σας, να τις έχουμε όσο το δυνατό νωρίτερα ή ακόμα και κάποια πληροφορία έξτρα που θα μας βοηθήσει, ώστε οι ασκήσεις αυτές να έχουν ένα νόημα και να μην είναι επί χάρτου και να θυμίσουμε βέβαια, ότι το 20210 είναι το τελευταίο έτος που έχουμε τη δυνατότητα μεταφοράς πόρων μεταξύ των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την κα Διαβολίση. Θα συνεχίσουμε με την ενημέρωση της Επιτροπής Παρακολούθησης, σχετικά με τη διαπραγμάτευση της νέας προγραμματικής περιόδου μέχρι στιγμής, 2021-2027 και τη συνοπτική παρουσίαση της 1^{ης} εγκυκλίου που έχει ήδη σταλεί για το σχεδιασμό.

Το λόγο έχει η κα Κωστοπούλου.

Ενημέρωση σχετικά με τη διαπραγμάτευση της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027 και συνοπτική παρουσίαση της 1^{ης} εγκυκλίου σχεδιασμού 2021-2027

Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Μετά τη σύντομη παρουσίαση της υλοποίησης και τα ζητήματα που έχουμε μπροστά μας ν' αντιμετωπίσουμε μ' ένα πολύ μεγάλο, έναν πολύ σημαντικό προϋπολογισμό για υλοποίηση στα επόμενα τρία χρόνια, επιπλέον, έχουμε και την προετοιμασία της νέας προγραμματικής περιόδου.

Και από την προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης που είχε ενημερωθεί η Επιτροπή Παρακολούθησης, είχαμε παρουσιάσει ήδη τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το πλαίσιο, τον προϋπολογισμό κτλ. γι' αυτό το λόγο δε θα επανέλθω σ' αυτά ήδη τα γνωστά ζητήματα.

Αυτό που θα ήθελα να πω σε σχέση με την εγκύκλιο, όπως αναφέρεται στην ημερήσια διάταξη, δε θα ήθελα επίσης να παρουσιάσω αναλυτικά την εγκύκλιο, γιατί νομίζω ότι όλοι γνωρίζουμε το περιεχόμενό της, αλλά να ενημερώσω λίγο για την πορεία των αποτελεσμάτων μετά την αποστολή της εγκυκλίου αυτής, πώς έχουν απαντήσει οι φορείς στους οποίους απευθυνθήκαμε, εάν υπάρχει ανταπόκριση.

Η Εγκύκλιος στάλθηκε στις 6/6/2019, με νέα υπενθύμιση στις 9/9, με καταληκτική ημερομηνία 9/10/2019. Υπάρχει σχετικά μικρή

ανταπόκριση, με λίγες προτάσεις, περισσότερες βέβαια από τα Υπουργεία, λιγότερες δυστυχώς από τις Περιφέρειες. Κάτω από το 50% δηλαδή των φορέων που έχουμε απευθυνθεί έχουν απαντήσει στο ερωτηματολόγιο που περιελάμβανε το παράρτημα της εγκυκλίου.

Έχει ωστόσο η επεξεργασία των προτάσεων αυτών, γιατί έχουμε συγκεκριμένες ημερομηνίες που πρέπει ν' ανταπεξέλθουμε. Η πρώτη ημερομηνία και σύμφωνα με τον road map, τον οδικό χάρτη που αποστείλαμε ως απάντηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο ερώτημά τους, στο τέλος του Ιανουαρίου θα πρέπει να έχουμε ένα πρώτο-πρώτο σχέδιο του νέου ΕΣΠΑ, όπου θα ξεκινήσει ο άτυπος διάλογος με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ώστε μέσα στο Μάρτιο να υποβάλλουμε ανεπίσημα το πρώτο κείμενο ΕΣΠΑ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Επίσης έχουμε προγραμματίσει 17/1 το 1^ο Αναπτυξιακό Συνέδριο και φυσικά θ' ακολουθήσει και άλλη εγκύκλιος. Άρα, 17 Ιανουαρίου 2020 έχουμε το 1^ο Αναπτυξιακό Συνέδριο στο Μέγαρο Μουσικής, θα λάβετε περισσότερες πληροφορίες σύντομα.

Όσον αφορά στους κανονισμούς και τον προϋπολογισμό, υπάρχει μια σημαντική καθυστέρηση στη διαπραγμάτευση τόσο για τους κανονισμούς όσο και για τον προϋπολογισμό, πολύ σημαντική καθυστέρηση.

Γνωρίζετε ότι η πρόταση της Επιτροπής έγινε στις 29 Μαΐου του 2018, ακολούθησαν οι συζητήσεις στην ομάδα διαρθρωτικών δράσεων του Συμβουλίου, ταυτοχρόνως έγινε η εξέταση από το Ευρωκοινοβούλιο της πρότασης αυτής, από την πλευρά του Συμβουλίου είχαμε κάποιες επιμέρους συμφωνίες για κάθε μπλοκ ξεχωριστά των κανονισμών το Δεκέμβριο του 2018 και τον Ιούνιο του 2019.

Επίσης το Ευρωκοινοβούλιο συμφώνησε στις προτάσεις του στις 27/3/2019 και έχει ξεκινήσει ο τρίλογος, δηλαδή είναι σ' εξέλιξη τώρα μεταξύ των τριών μερών, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Συμβούλιο και Ευρωκοινοβούλιο.

Οι εκτιμήσεις λένε ότι δε θα ολοκληρωθεί η συμφωνία, δε θα βρεθεί η συμφωνία πριν από το β' εξάμηνο του 2020. Το αποτέλεσμα και η έγκριση των κανονισμών, συνδέεται άμεσα και με τη συμφωνία για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, δηλαδή ο προϋπολογισμός της

Ευρωπαϊκής Ένωσης 2021-2027, γιατί πολλά και σημαντικά ζητήματα αποφασίζονται στο κείμενο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και όχι στους κανονισμούς. Αυτά έχουν αφεθεί μέσα σε αγκύλες και αναμένουμε τ' αποτελέσματα της συμφωνίας του πολυετούς.

Το πολυετές λοιπόν παρά τις φιλοδοξίες που υπήρχαν, ακόμα δεν υπάρχει συμφωνία, ορίζεται Πρόεδρος της Επιτροπής αν δεν κάνω λάθος 1^η Δεκεμβρίου, εν πάση περιπτώσει έχει προγραμματιστεί μια Σύνοδος Κορυφής στις 12-13 Δεκεμβρίου, περιλαμβάνει αυτό το θέμα, είμαστε σίγουροι ότι δε θα υπάρχει συμφωνία σ' αυτή τη Σύνοδο Κορυφής οπότε θα πρέπει να προγραμματισθούν νέες και έκτακτες Σύνοδοι Κορυφής, άρα και σύμφωνα με τον αρμόδιο Επίτροπο, δε θα υπάρχει συμφωνία πριν από την άνοιξη του 2020.

Για να σας δώσω να καταλάβετε λίγο τους χρόνους, οι αντίστοιχες ημερομηνίες με την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, ήταν ας πούμε το Φεβρουάριο του 2020 θα έπρεπε να συμφωνηθεί ο προϋπολογισμός και στο τέλος του 2020 οι κανονισμοί. Εάν παραμείνουμε στο ίδιο χρονοδιάγραμμα, θα έχουμε την καθυστέρηση που είχαμε στην τρέχουσα προγραμματική. Εάν γίνει πιο αργά ακόμα, καταλαβαίνετε ότι θα έχουμε ακόμα μεγαλύτερα προβλήματα.

Είναι δύσκολη η διαπραγμάτευση και εξαρτάται πάρα πολύ από τη συμφωνία με το Brexit. Ξέρουμε ότι υπάρχουν οι εκλογές του Δεκεμβρίου οπότε επηρεάζουν όλη αυτή τη διαδικασία, την ολοκλήρωση, είναι κατανοητό ότι δε μπορεί να υπάρχει προϋπολογισμός, ευρωπαϊκός προϋπολογισμός χωρίς την τελική απόφαση σε σχέση με τη Μεγάλη Βρετανία, όμως δεν ξέρουμε τί προβλήματα θα δημιουργηθούν ως προς το σχεδιασμό κτλ.

Εν πάση περιπτώσει, εμείς συνεχίζουμε κανονικά, πρέπει μέσα στον Ιανουάριο-Φεβρουάριο, να ετοιμάσουμε το πρώτο σχέδιο, άρα όσοι πρέπει ν' αποστείλουν προτάσεις, παρακαλούμε το συντομότερο δυνατόν, για να ληφθούν υπ' όψιν και να μπορέσουμε να κάνουμε μια πιο ολοκληρωμένη εργασία. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε, πολύ σημαντικό προφανώς το χρονοδιάγραμμα, ώστε να δούμε και πώς θα συνδυαστεί και από πλευράς των Διαχειριστικών Αρχών, αφ' ενός η εντατικοποίηση το επόμενο διάστημα σε συνδυασμό με την

προετοιμασία της αναθεώρησης του ΕΣΠΑ 2014-2020 συν ταυτόχρονα, ουσιαστικά η ολοκλήρωση, η εξειδίκευση του σχεδιασμού της περιόδου 2021-2027 και για εμάς και για όλα τα Υπουργεία και τους συναρμόδιους φορείς και ενδεχομένως θα πρέπει να είναι ταυτόσημες οι ασκήσεις.

Δηλαδή ουσιαστικά πρέπει να γίνει αναθεώρηση για να έχουν και τα Υπουργεία ενδεχομένως κι ένα κομμάτι του σχεδιασμού τους στην πρόβλεψη που πρέπει, καθώς και βεβαίως όταν έχουν ολοκληρωθεί οι κανονισμοί και υπάρχει η βεβαιότητα για το πλαίσιο και τις επιλεξιμότητες της επόμενης περιόδου, αν και καταλαβαίνω ότι ένα κομμάτι έχει ένα βαθμό βεβαιότητας του σχεδιασμού και των επιλεξιμοτήτων.

Παρ' όλα αυτά προφανώς μέχρι να δημοσιευθούν οι κανονισμοί ισχύει ό,τι ισχύει. Άρα έχουμε σχεδιασμό προγραμμάτων μέχρι το καλοκαίρι.

Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε επιβεβαιώνω αυτό που λέτε, ότι ο σχεδιασμός πρέπει ήδη να έχει αρχίσει γιατί πολλά κομμάτια από τον καινούργιο κανονισμό μπορεί να μην έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί μέσα από τη διαδικασία της τριμερούς διαβούλευσης των θεσμικών οργάνων, αλλά είναι λίγα τα πράγματα τα οποία θα είναι σημαντικά και εκκρεμούν τα πιο πολλά σε σχέση με το σχεδιασμό της επόμενης περιόδου, είναι γνωστά.

Θα πω ορισμένα πράγματα και μετά θα συμπληρώσει και ο συνάδελφος, ο κ. Σοφός, σε σχέση με τους στόχους πολιτικής. Ξέρουμε π.χ., ένα στοιχείο αρχιτεκτονικής είναι ότι οι 11 θεματικοί στόχοι της τρέχουσας περιόδου θ' αντικατασταθούν από στόχους πολιτικής στην επόμενη προγραμματική περίοδο, οι οποίοι θα συμπυκνώνουν τους θεματικούς στόχους σε κάτι πιο συνεκτικό και ελπίζουμε, που θ' αναδεικνύει τις συνέργειες. Π.χ. για τους θεματικούς στόχους 1, 2 και 3, θα συνυπάρξουν στο στόχο πολιτικής 1, για την επόμενη περίοδο.

Κι εκείνο το οποίο επίσης είναι γνωστό, είναι ότι στην επόμενη προγραμματική περίοδο θα υπάρξουν όχι οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες όπως υπήρχαν στην προηγούμενη περίοδο, αλλά θα υπάρξουν αναγκαίοι και πρόσφοροι όροι οι οποίοι είναι επίσης γνωστοί και τους οποίους ελπίζουμε ότι ήδη εργάζεστε προς την κατεύθυνση της εκπλήρωσής τους.

Οπότε δράττομαι της ευκαιρίας για να κάνω ένα παράπονο στην κα Κωστοπούλου, ότι σε σχέση με τη RIS περιμένουμε ακόμα το σύστημα

παρακολούθησης και αξιολόγησης, το οποίο όταν συμφωνήσαμε στην εκπλήρωση της αιρεσιμότητας για το θεματικό στόχο 1, είχαμε θέσει την αίρεση ότι θα επανυποβάλλατε το σχέδιο των δεικτών παρακολούθησης, σε πρόσφορο χρόνο.

Έχουν παρέλθει πλέον από την έγκριση της αιρεσιμότητας 1 του θεματικού στόχου 1 από το 2015, είμαστε ήδη στο τέλος του 4^{ου} χρόνου και δεν το έχουμε δει ακόμα. Αυτό το λέω γιατί και στους αναγκαίους και πρόσφορους όρους του στόχου πολιτικής 1, η ύπαρξη ενός κατάλληλου συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης, είναι αναγκαίος όρος. Ως εκ τούτου, μ' ένα συμπάρο μπορείτε να πετύχετε δυο τρυγόνια: Και μας παρουσιάζετε την τρέχουσα περίοδο και ετοιμάζεστε και για την επόμενη.

Εξίσου για το στόχο πολιτικής 2, είχαμε και μια συζήτηση με την κα Νίκου και ξέρουμε ότι είναι αρκετά έτοιμη αλλά και εκεί υπάρχει μια σειρά από όρους, για το στόχο πολιτικής 1 υπάρχουν 7 όροι, για το στόχο πολιτικής 2 είναι 4. Αλλά σε συζήτηση που είχαμε με την επιτελική δομή του Υπουργείου Ενέργειας, νομίζουμε ότι είστε πολύ πιο έτοιμοι απ' ό,τι είστε για το στόχο πολιτικής 1.

Επίσης υπάρχουν και ορισμένες καινοτομίες στην επόμενη περίοδο, θ' αναφέρω μια αρκετά βασική, ότι η άμεση χορήγηση ενισχύσεων πλέον στην επόμενη περίοδο, θα πρέπει να δικαιολογείται, αν αντί να χρησιμοποιήσετε ένα χρηματοδοτικό εργαλείο θέλετε να υλοποιήσετε μια δράση παρέχοντας άμεσες ενισχύσεις, θα πρέπει να δικαιολογείτε γιατί κάνετε αυτή την επιλογή και δεν επιλέγετε ένα χρηματοδοτικό εργαλείο.

Αυτό βέβαια έχει να κάνει και με την προώθηση καινούργιων σχημάτων τα οποία προσπαθούν να εξορθολογίσουν τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπου μέχρι τώρα ήταν σχετικά διάσπαρτες αλλά μέσα από το καινούργιο χρηματοδοτικό εργαλείο, το Invest in You, θα σας πει λίγα παραπάνω ο συνάδελφος ο κ. Σοφός, στην επόμενη περίοδο θα προσπαθήσουμε να τα κάνουμε πιο συγκεντρωμένα και πιο στοχευμένα.

N. ΣΟΦΟΣ: Να συνεχίσω: Είναι δυο καινούργια εργαλεία, είναι το Ταμείο Invest in You το οποίο αντικαθιστά όλα τα προηγούμενα που γνωρίζουμε, COSME, προγράμματα που τα ξέρετε καλύτερα εδώ στην Ελλάδα, που επεξεργάζονται κατευθείαν από την Commission και κάνουν οι δικαιούχοι τις

προτάσεις τους απευθείας και αξιολογούνται από τις Βρυξέλλες, αυτό αντικαθίστανται τώρα όλα τα προηγούμενα προγράμματα, που είναι πάρα πολλά, από ένα που λέγεται Invest in You.

Εκεί όμως υπάρχει μια ιδιαιτερότητα, που επηρεάζει τον κόσμο των Διαρθρωτικών Ταμείων, του share management που λέμε, όπου εκεί δικαιούται το κάθε κράτος μέλος, εάν και εφ' όσον το θέλει, να βγάλει μέχρι 5% του προϋπολογισμού του, των διαρθρωτικών και να το μεταφέρει και να εκτελείται μέσω Invest in You.

Εκεί αλλάζουν τα πράγματα γιατί εκεί ακολουθούμε τους κανόνες του Invest in You και φυσικά είναι άλλες οι Γενικές Διευθύνσεις της Commission που παρακολουθούν το Invest in You και άλλες τα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Φυσικά το κομμάτι αυτό που θα φύγει αν φύγει και πάει προς το Invest in You, θα υπάρχουν κάποιες ασφαλιστικές δικλείδες ως προς τους αναγκαίους και πρόσφορους όρους έτσι ώστε η περιφερειακή πολιτική όσον αφορά αυτό το κομμάτι, να μην αλλάζει, να μην τροποποιείται.

Γι' αυτό το θέμα, εμείς προσφέρουμε ένα τεχνικό σεμινάριο σ' εξειδικευμένα στελέχη στην Ελλάδα αν θέλετε, όποτε νομίζετε ότι είστε έτοιμοι και θέλετε να το ακούσετε, μπορούμε να φέρουμε συνάδελφο πιθανώς και Έλληνα, ο οποίος θα μπορέσει να μας παρουσιάσει σε μάλλον κλειστό θα έλεγα τεχνικό κύκλο το τί είναι, πώς δουλεύει και πώς θα μπορέσει να δουλέψει στην Ελλάδα, έτσι ώστε να μπορείτε κι εσείς ν' αποφασίσετε εάν θα χρησιμοποιήσετε αυτή τη μέθοδο με την ευκαιρία που δίνετε για την επόμενη περίοδο ή όχι και κατά πόσο. Αυτό είναι το ένα.

Το άλλο, που δε θα το αναλύσω τώρα, γιατί δεν υπάρχουν πάρα πολλές λεπτομέρειες, το Just Transition Fund, είναι το λεγόμενο Δίκαιης Μετάβασης, αλλά εκεί ακόμα η Commission δε νομίζω να είναι έτοιμη να παρέχει πολλές λεπτομέρειες, ίσως με τους ανθρώπους σας είστε η μόνιμη ελληνική αντιπροσωπεία να παρακολουθείτε τις εξελίξεις. Σύντομα όμως θα υπάρχουν και λεπτομέρειες για τη υλοποίησή του.

Οπότε κι εκεί παρόμοια μπορεί να υπάρξει αν θέλετε κάποια ενημέρωση λίγο πιο λεπτομερής για το πώς θα δουλέψει. Υπήρχε ένα χρονοδιάγραμμα που είχαμε για την επόμενη περίοδο, από τον κ. Σκάλλο, αν

ακόμα ισχύει αυτό, δηλαδή ότι τον Ιανουάριο θα έχουμε την αρχιτεκτονική του agreement για παράδειγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Αν υπάρχει απάντηση για το τελευταίο αυτό σκέλος του χρονοδιαγράμματος με το road map.

Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Προσπαθούμε να είμαστε συνεπείς ως προς αυτό το χρονοδιάγραμμα. Άλλωστε και γι' αυτό το 1^ο Συνέδριο θα γίνει τον Ιανουάριο. Υπάρχουν συζητήσεις, οπωσδήποτε χρειάζεται χρόνος για να ωριμάσουν οι προτάσεις, οι καταληκτικές. Ωστόσο, ήδη συζητούνται αυτά τα θέματα.

Όσον αφορά για το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης της στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, θα ήθελα να πω ότι έχει κατατεθεί πρόταση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συστήματος παρακολούθησης, το «αξιολόγησης» το έχουμε υπ' όψιν μας αλλά δεν προβλέπεται από τους κανονισμούς όπως γνωρίζουμε και το Δίκτυο Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης που θα πραγματοποιηθεί στις 29 Νοεμβρίου στη Χίο, έχουμε προγραμματίσει κιόλας να δείξουμε και τα πρώτα αποτελέσματα από τις εκθέσεις προόδου των προγραμμάτων, τουλάχιστον όσα έχουμε λάβει. Οπότε εκεί θα υπάρχει και μια πιο εκτενής συζήτηση πάνω σ' αποτελέσματα της εφαρμογής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Για το Just Transition Fund θα ήθελα να ρωτήσω, για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, που αφορά ιδιαίτερα τις Περιφέρειες που αλλάζουν ουσιαστικά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άνθρακα, λιγνίτη, σε άλλη μορφή ή κλείνουν εντελώς τα εργοστάσια αυτά. Θα ήθελα να ρωτήσω, είπατε ότι υπάρχει αντίστοιχη εκπαίδευση στελεχών, θα κάνετε σεμινάρια αντίστοιχα σε κάθε χώρα όπως το Invest in You;

Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ: Όχι, αυτό ήταν για το Invest in You. Έχει ήδη ξεκινήσει, έχουμε πάει σε ορισμένες χώρες. Για το Just Transition Fund είπα ότι ακόμα δεν είναι τίποτε οριστικοποιημένο. Όταν οριστικοποιηθεί, μπορεί αν θέλετε, δεν είναι υποχρεωτικό, κάποιος να έρθει να σας ενημερώσει πιο λεπτομερώς για το πώς θα υλοποιηθεί.

Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Άρα μπορούμε να προγραμματίσουμε και αυτά τα δύο στο επόμενο διάστημα. Πρώτα να ξεκινήσουμε από το Invest in You...

Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ: Το Invest in You είναι πιο έτοιμο.

Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτό είναι έτοιμο. Το άλλο ετοιμάζεται.

Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ: Το άλλο ετοιμάζεται, ναι.

Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Οπότε θα μας ενημερώσετε μόλις ετοιμαστεί.

Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ: Έτσι..

Ν. ΣΟΦΟΣ: Να πω κάτι για το Just Transition Fund το οποίο είναι ακόμα σε επίπεδο σχεδιασμού και σ' εμάς αλλά από την άλλη, μπορούμε να πούμε ότι για τη χώρα μας έχουν ταυτοποιηθεί οι προκλήσεις, και προσπαθούμε να εντοπίσουμε πιθανές λύσεις. Ξέρουμε ότι υπάρχει μια πραγματογνωμοσύνη η οποία είναι σ' εξέλιξη της Παγκόσμιας Τράπεζας και παράλληλα από τη μεριά τη δική μας έχουν δρομολογηθεί παρόμοιες πραγματογνωμοσύνες.

Έλεγα για τις Περιφέρειες Μετάβασης και Απεξάρτησης από τον Άνθρακα, ότι κάνουμε προσπάθειες να εντοπίσουμε τις προκλήσεις και να εντοπίσουμε τις πιθανές λύσεις. Ξέρουμε όλοι ότι στη χώρα μας οι Περιφέρειες οι οποίες θα πληγούν από την απεξάρτηση από τον άνθρακα είναι συγκεκριμένες με προεξάρχουσα την Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας. Λιγνίτης είναι το όνομα το συγκεκριμένο αλλά, νομίζω ότι είναι πρόωρο να σας πούμε ότι θα σας καθοδηγήσουμε για το Just Transition Fund.

Εκείνοι όμως που μπορούμε να σας πούμε σίγουρα για το Invest in You, που είναι κάτι το οποίο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αποφασισθεί ότι θα συγκεντρωθεί ένα ποσό γύρω στα 35 δις, το οποίο θ' αποτελέσει τη μαγιά το Invest in You. Η συμμετοχή η δική σας στο 5% του κάθε ΕΣΠΑ σε κάθε κράτος μέλος είναι τελείως προαιρετική και ανεξάρτητα αν θα συμμετάσχουν τα κράτη μέλη ή όχι, το Invest in You θα υπάρξει.

Είμαστε πιο έτοιμοι, εκεί μπορούμε να σας πούμε και ποιοι είναι οι όροι οι οποίοι προβλέπεται να τεθούν στους κανονισμούς, αν και δεν έχει ακόμη αποφασισθεί, αλλά είμαστε πιο κοντά στο να σας πούμε ποιοι είναι οι πιθανοί όροι και πώς η δική σας συμμετοχή θα εξασφαλιστεί σε σχέση με την επιτυχία των στόχων που θα τεθούν και ποιοι είναι και οι όροι οι οποίοι αν οι στόχοι που θα τεθούν θα σας δώσουν την ευκαιρία να επαναπρογραμματίσετε τους σχετικούς πόρους.

Και να επανέλθω σ' ένα θέμα δικό μας, είναι ότι η έγκριση του 2015 της αιρεσιμότητας για το θεματικό στόχο 1, έθετε δυο προϋποθέσεις, τόσο το σύστημα της παρακολούθησης και των κατάλληλων δεικτών, γιατί το

σύστημα που μας είχε τεθεί υπ' όψιν δεν το θεωρούσαμε ότι ήταν εύστοχο και δεύτερον, το σύστημα της αξιολόγησης επίσης παραμένει ανοιχτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Περουλάκη, τον κ. Σοφό και την κα Κωστοπούλου για τις ερωτήσεις. Σίγουρα γίνεται προσπάθεια για την επόμενη περίοδο και το σχεδιασμό της, κι εγώ εξ όσων γνωρίζω προσπαθούμε να εξυπηρετήσουμε τον οδικό χάρτη που είχε σταλεί για την επόμενη περίοδο.

Θα ήθελα να δώσω το λόγο στην κα Κουμπάρουλη, η οποία είναι στέλεχος της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, για τη δική της παρέμβαση στο πλαίσιο του Κανονισμού για τα θέματα του AFCOS.

Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας ως Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS).

Κ. ΚΟΥΜΠΑΡΟΥΛΗ: Θα ήθελα να χαιρετίσω κι εγώ τα μέλη της Επιτροπής και να χαιρετίσω τις εργασίες της Επιτροπής Παρακολούθησης. Να σας πω ότι θα σεβαστώ απόλυτα το χρόνο γιατί είναι και η τελευταία παρέμβαση.

Όπως ίσως γνωρίζετε οι περισσότεροι, η συμμετοχή της Ελληνικής Αρχής Διαφάνειας ή του AFCOS στις Επιτροπές Παρακολούθησης είναι λόγω της ιδιότητάς της ως Εθνικής Αρχής Καταπολέμησης της Απάτης, σε συνέχεια πρόβλεψης του Κανονισμού που ορίζει τον τρόπο διενέργειας των ελέγχων που κάνει η OLAF.

Η OLAF είναι η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης, με βασική της αρμοδιότητα την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η παρέμβασή μου όμως σήμερα ειδικά, έχει δυο βασικούς στόχους.

Ο πρώτος στόχος είναι να σας παρουσιάσω τη νέα Εθνική Αρχή Διαφάνειας, η οποία έχει ορισθεί ως η νέα Υπηρεσία AFCOS. Και πέραν τούτου, να υπογραμμίσω βλέποντας τη μεγαλύτερη εικόνα, ότι ουσιαστικά προσεγγίζουμε τα ίδια θέματα από δυο διαφορετικές πλευρές.

Δηλαδή τόσο η δική σας Επιτροπή όσο και η υλοποίηση του Προγράμματος του ΕΠΑνΕΚ, ένας από τους βασικότερους στόχους τους είναι να ενισχύσει την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, από την άλλη πλευρά, η ίδρυση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας,

αποτελεί μια επιλογή, εμβληματική θα έλεγα, που υποστηρίζει ότι για να έχουμε ανάπτυξη και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, πρέπει να υπάρχει ένα ευνομούμενο οικονομικό περιβάλλον.

Επομένως, η πρότερη κατάσταση έτσι όπως είχε εντοπισθεί και είναι σχεδόν καταγεγραμμένο σε πολλά κείμενα, είναι ότι υπήρχε μια έλλειψη συντονισμού μεταξύ των φορέων που ασχολούνται με θέματα διερεύνησης, διοικητική διερεύνησης των φαινομένων απάτης και διαφθοράς. Ότι υπήρχε ένα παρωχημένο θεσμικό πλαίσιο, υπήρχε ένας κατακερματισμός των ελεγκτικών οργάνων, με κάλυψη αρμοδιοτήτων και ότι επίσης, η στρατηγική διερεύνησης των φαινομένων απάτης και διαφθοράς, ήταν εντοπισμένη στην έρευνα, στους ελέγχους και στην επιβολή ποινών.

Η λογική λοιπόν της μεταρρύθμισης, με τη δημιουργία της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, ουσιαστικά προβλέπει το εξής: Με τη συνένωση 5 Ελεγκτικών Σωμάτων και μιας Αρχής Συντονισμού, δηλαδή του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, του Σώματος Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας, του Σώματος Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων, του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Μεταφορών και της Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης της Διαφθοράς, συνενώνονται στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας με σκοπό την άρση της σύγκρουσης αυτών των αρμοδιοτήτων, τη διασφάλιση της οικονομίας των πόρων της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας, την ορθολογικοποίηση της διαχείρισης του προσωπικού που αφορά ουσιαστικά στη διαχείριση των ελεγκτών. Γιατί είναι πεπερασμένος ο αριθμός των ελεγκτών.

Την τυποποίηση των μεθοδολογιών ελέγχου, την προώθηση της λογικής και του πνεύματος της ακεραιότητας καθώς επίσης και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης του κοινού στο θεσμό ή στους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης.

Το θεσμικό πλαίσιο λοιπόν καταγράφει αυτά που μόλις είπαμε, ότι και η Αρχική Αρχή Διαφάνειας, ιδρύθηκε μέσα στο καλοκαίρι, ήταν μέσα στον πρώτο νόμο που ψηφίστηκε με τη νέα κυβέρνηση, όπως προανέφερα, ουσιαστικά συνενώνει 5 Φορείς Ελέγχου κι έναν Φορέα Συντονισμού σε μια ενιαία διοικητική οντότητα.

Εδώ να κάνω μια μικρή παρένθεση σε σχέση με τους 5 φορείς. Όλα αυτά τα Ελεγκτικά Σώματα, σχεδόν έχουν αρμοδιότητες στους ίδιους φορείς. Δηλαδή μπορεί ένας φορέας, μια Δημόσια Αρχή ή ακόμα κι ένας ιδιώτης να ελέγχεται και να γίνεται μια ελεγκτική διαδικασία για διαφορετικές αρμοδιότητες απ' όλα αυτά τα Ελεγκτικά Σώματα.

Η νέα Ανεξάρτητη Αρχή έχει εκτεταμένες αρμοδιότητες στον τομέα της λογοδοσίας και της καταπολέμησης της διαφθοράς, υπόκειται μόνο σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, καταγράφονται θεσμικά ισχυρές εγγυήσεις ανεξαρτησίας και αμεροληψίας των στελεχών της και θεσπίζονται διατάξεις που στοχεύουν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελέγχου και της παρακολούθησης των συστάσεων του ελέγχου.

Και βεβαίως, υπάρχει μια έντονη πρόθεση για τη μετάβαση της ελεγκτικής προσέγγισης από τον εντοπισμό και την τιμωρία, στην πρόληψη και στην ευαισθητοποίηση. Αυτό αποτυπώνεται στην τριών επιπέδων οργανωτική προσέγγιση με την οποία διαρθρώθηκε η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, όπου στον τομέα Πολιτικής ορίζεται, στον τομέα ανίχνευσης που ουσιαστικά αφορά στη διενέργεια ελέγχου και ερευνών αυτή είναι αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Επιθεωρήσεων και Ελέγχων, υπάρχει δεύτερη ξεχωριστή Γενική Διεύθυνση της ακεραιότητας και λογοδοσίας, με βασικό κομμάτι παρεμβάσεων στον τομέα της πρόληψης με την ανάπτυξη προτύπων εσωτερικού ελέγχου.

Είναι μια δράση και μια παρέμβαση η οποία δίνει πάρα πολύ μεγάλη σημασία η Αρχή Διαφάνειας, στην ανάπτυξη κωδίκων δεοντολογίας και συμπεριφοράς. Και τέλος, σε 3^η Γενική Διεύθυνση, στη Γενική Διεύθυνση Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την κοινωνία και για την κοινωνία, ουσιαστικά ασκούνται δράσεις πολιτικής ευαισθητοποίησης.

Εδώ πολύ συνοπτικά είναι η δομή της νέας Αρχής, εποπτεύεται από το Διοικητή και από το Διοικητικό Συμβούλιο, υπάρχει ξεχωριστή Επιτροπή Ελέγχου και πέραν των Μονάδων Επιθεώρησης και Ελέγχου που σας προανέφερα και τον τομέα πρόληψης και ευαισθητοποίησης, υπάρχουν και δύο οριζόντιες μονάδες οι οποίες διατρέχουν ουσιαστικά αυτές τις τρεις που προανέφερα.

Είναι η Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συμπεριφορικών Αναλύσεων και η Διεύθυνση Εσωτερικού ελέγχου και Ερευνών.

Θα προχωρήσω, αυτά έχουν προαναφερθεί ήδη και θα κάνω μια σύνδεση ουσιαστικά με την αρμοδιότητες της Υπηρεσίας AFCOS, έτσι όπως το γνωρίζουμε μέχρι σήμερα. Ουσιαστικά δεν έχει αλλάξει αυτό μέχρι τη στιγμή που μιλάμε. Η Υπηρεσία AFCOS δραστηριοποιείται και αναλαμβάνει δράσεις και συνεργάζεται με την OLAF.

Παράλληλα μέσα στο σύστημα διαχείριση και ελέγχου έτσι όπως εφαρμόζεται στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, έχει συγκεκριμένες αρμοδιότητες προς τη διαχείριση καταγγελιών συγχρηματοδοτούμενων δράσεων. Και τέλος, συνεργάζεται με φορείς αρχαίας και ελεγκτικά όργανα εντός και εκτός της ΣΕΑΔ.

Στο κομμάτι της συνεργασίας της με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης, παρέχει διοικητική υποστήριξη στο συντονισμό των ελέγχων της ίδιας της OLAF, των εξωτερικών ελέγχου της OLAF, όταν έρχεται στην Ελλάδα και κάνει ελέγχους σε προγράμματα ή έργα κυρίως συγχρηματοδοτούμενα αλλά και απευθείας χρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Επίσης υπάρχει ένα κομμάτι δραστηριότητας, το οποίο δεν είναι τόσο ευρέως γνωστό αλλά έχει να κάνει με το ότι η OLAF διενεργεί και ελέγχους που έχουν να κάνουν με το λαθρεμπόριο και με το ΦΠΑ και τέλος, συμμετέχει σ' αυτές τις δράσεις της OLAF, οι οποίες σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ορίζουν το πλαίσιο διαμόρφωσης πολιτικών καταπολέμησης της απάτης.

Για τη διαχείριση καταγγελιών τα γνωρίζετε, γνωρίζετε ότι μέσα στον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων υπάρχει υποχρέωση δημιουργίας ενός αποτελεσματικού μηχανισμού υποδοχής καταγγελιών που αφορούν στα Ευρωπαϊκά, Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία. Σαφώς περιγράφεται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, από τον Ιανουάριο του 2016 είναι σε λειτουργία ηλεκτρονική φόρμα υποβολής καταγγελιών, η οποία είναι ενεργή.

Το τρίτο κομμάτι έχει να κάνει με τους Φορείς, τις Αρχές και τα Ελεγκτικά Σώματα εντός και εκτός Ελλάδας για τα θέματα που αφορούν σε υποθέσεις και υπόνοιες απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Συνοπτικά λοιπόν ως προς τις καταγγελίες και τις υπόνοιες απάτης, οποιοδήποτε πολίτης ή Υπηρεσία μπορεί να υποβάλλει επώνυμα ή ανώνυμα καταγγελία που να αφορά σε συγχρηματοδοτούμενα έργα. Κάθε φορέας που παραλαμβάνει καταγγελίες που αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, οφείλει να ενημερώνει την Υπηρεσία AFCOS και η Υπηρεσία AFCOS με τη σειρά της τις Αρχές Διαχείρισης.

Το ίδιο ισχύει και για τ' αποτελέσματα των ελέγχων. Αυτή η διαδικασία που μόλις περιγράψαμε, σε επίπεδο αριθμών μιας και συνηθίζεται, ακολουθεί η παρουσίασή τους, δηλαδή πόσες καταγγελίες έχουμε λάβει.

Οι καταγγελίες που έχουμε λάβει για ουσιαστικά τα 3,5 χρόνια και αφορούν τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Οι καταγγελίες που αφορούν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020, είναι 156. Το 50% περίπου εξ αυτών, είναι ανώνυμες γιατί υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Σε ό,τι έχει να κάνει με τις διαδικασίες που ακολουθούνται, σχεδόν έχουν αξιολογηθεί και το μεγάλο πλήθος αυτών είναι στο στάδιο παρακολούθησης.

Δηλαδή έχουν σταλεί στις αρμόδιες Αρχές για την περαιτέρω διερεύνησή τους. 38 εξ αυτών έχει ολοκληρωθεί η διερεύνηση. Ανά Ταμείο, τις περισσότερες καταγγελίες αφορούν στο ΕΚΤ. Η απάντηση σε σχέση με το ΕΚΤ, είναι γιατί είναι πάρα πολλοί οι Τελικοί Δικαιούχοι και οι ωφελούμενοι.

Ως προς τη διαβίβαση των καταγγελιών: Ο μεγάλος όγκος ξαναγυρνάει πίσω στις Διαχειριστικές Αρχές, γιατί οι περισσότερες καταγγελίες ουσιαστικά αφορούν θέματα διαχείρισης. Ένα πολύ μικρό ποσοστό και ακριβώς γιατί έτσι πρέπει να είναι, πηγαίνει στα ελεγκτικά όργανα γιατί εμπίπτει στον τομέα αρμοδιοτήτων τους και χρήζει περισσότερο, διοικητικής διερεύνησης και κάποιες λίγες εξ αυτών αποστέλλονται λόγω της σοβαρότητάς τους κατευθείαν στις Εισαγγελικές Αρχές για ποινική διερεύνηση.

Τα θέματα των καταγγελιών όπως αντιλαμβάνεστε, όπως είναι περιγεγραμμένο και σε πάρα πολλά επίσημα έγγραφα, αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, αφορά τις διαδικασίες διαγωνισμών. Επίσης ένας μεγάλος όγκος αφορά στη διαδικασία επιλογής ωφελουμένων, ειδικά όταν πρόκειται για δράσεις οι οποίες απευθύνονται σε ωφελουμένους, σε ομάδες ωφελουμένων, η μη πληρωμή επιδόματος, είτε μισθού είτε επιχορήγησης, είναι επίσης μια

μεγάλη κατηγορία καταγγελιών και ενδιαφέρον έχει, ότι ο χρηματισμός, η κακοδιοίκηση ή η σύγκρουση συμφερόντων τα οποία ενέχουν περιεχόμενο ουσιαστικά δόλου, άρα και υπόνοιαι απάτης, είναι σε μικρό ποσοστό η σχετική αναφορά..

Για το συγκεκριμένο Πρόγραμμα, μιας και αναφερόμαστε στο ΕΠΑνΕΚ, οι καταγγελίες της τελευταίας προγραμματικής περιόδου είναι 24, όλες σχεδόν έχουν διαβιβαστεί στο ΕΠΑνΕΚ. Δηλαδή ουσιαστικά η καθολική τους πλειοψηφία αφορά σε θέματα διαχείρισης ή θα πρέπει να γίνει κατ' αρχάς διερεύνηση από τη Διαχειριστική Αρχή.

Σας ευχαριστώ πολύ, να είστε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την κα Κουμπαρούλη. Περιπτώ ίσως να σχολιάσουμε το πόσο σημαντική είναι η διαφάνεια, ειδικά στις χρηματοδοτήσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων αλλά και ευρύτερα.

Παρέλεια πριν να πω ότι βεβαίως ενδιαφερόμαστε για το Invest in You να συνεννοηθούμε, να μας ενημερώσετε γι' αυτό όταν ο χρόνος το επιτρέπει και θα ήθελα για τελική φορά να δώσω το λόγο, εάν κάποιο άλλο μέλος της Επιτροπή Παρακολούθησης θα ήθελε να κάνει κάποια σύντομη παρέμβαση.

IV. ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΜΕΛΩΝ

A. ΜΑΡΙΝΟΣ: Επειδή ο κ. Περουλάκης πριν αναφέρθηκε στα νούμερα που ανακοινώσαμε ως πολιτική του Υπουργείου, στρατηγικοί στόχοι, να σας δώσω κάποιους αριθμούς, ελπίζω να τους αντέξετε γιατί θα τους δώσω μαζεμένους.

Είπαμε ότι συνολικά, οι στόχοι για το 2021-2030, όχι για την τρέχουσα την επόμενη αλλά και μετά την επόμενη περίοδο, το ποσό που περίπου έχουμε εκτιμήσει ως απαιτούμενες επενδύσεις συνολικά για να επιτευχθούν οι στόχοι που θα ανακοινώσουμε αύριο μεθαύριο τέλος πάντων για το ΕΣΕΚ, θα απαιτήσουν περίπου 35 δις ευρώ.

Από αυτά τα ποσά, για χρηματοδότηση μέσω Διαρθρωτικών Ταμείων ή τέλος πάντων υπό τη μορφή grants, ας το πούμε λίγο πιο γενικά, θα είναι περίπου 5,5 δις. Από αυτό το ποσό, μόνο τα 3,5 αφορούν τον τομέα

της ενεργειακής απόδοσης συγκεκριμένα. Και αυτό το ποσό είναι για το σύνολο της περιόδου 2021-2030.

Επειδή τρόμαξε λίγο ο κ. Κάλφος και η κα Δανδόλου πριν, για το ποσό, δε θα τα ζητήσουμε όλα από σας, όπως και το τρέχον πρόγραμμα, θα πάει στα ΠΕΠ, θα πάει στο ΕΠΑνΕΚ μπορεί κάποιο στο ΕΠΠΕΡΑΑ ίσως...

N. ΣΟΦΟΣ: Συγνώμη, σας διακόπτω αλλά είπα ότι η δική μου εκτίμηση ήταν ανωτάτη μπακαλική, έτσι; Δε στηριζόμουν σε στοιχεία.

A. ΜΑΡΙΝΟΣ: Καμία αντίρρηση, απλώς να πω τα νούμερα για να έχετε κι εσείς μια ιδέα, γιατί καταλαβαίνουμε ότι το πρόγραμμα το συγκεκριμένο, όχι το πρόγραμμα, η παρέμβαση αυτή είναι η λεγόμενη win-win σενάριο για όλους τους εμπλεκόμενους οπότε ήθελα ν' αναφέρω συγκεκριμένα ότι οι παρεμβάσεις στις ιδιωτικές κατοικίες που πρέπει να συμβούν, για να συμμετάσχει το κτιριακό απόθεμα στην επίτευξη του στόχου, είναι όντως, εκτιμούμε, κάπου στις 600.000 συνολικά.

Αυτό που λέμε στον Υπουργό έτσι χαριτολογώντας είναι ότι θα πρέπει να τρέχει περίπου ένα «Εξοικονομώ» το χρόνο. Πολύ μπακαλίστικο κι αυτό το νούμερο. Δηλαδή περίπου 50.000 με 60.000 κατοικίες το χρόνο, αναλόγως φυσικά και το επίπεδο εξοικονόμησης που θα επιτυγχάνεται μέσω του Προγράμματος.

Το θέμα είναι όμως ότι τα ποσά αυτά δε θα είναι μόνο μέσω grants, ο βασικό μας στόχος και για τις επιχειρήσεις και για τα δημόσια κτίρια, είναι η προώθηση των συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης. Μέσω των εταιρειών ενεργειακών υπηρεσιών, είναι ένα μοντέλο που σε κάποιες χώρες κράτη μέλη έχει ξεκινήσει να δουλεύει, στην Ελλάδα ακόμα το παλεύουμε, δεν ξέρω αν έχει ακούσει κάποιος από σας το πρόγραμμα «Ηλέκτρα», κάποιοι Δήμοι ίσως για τα δημόσια κτίρια.

Με αυτό τον τρόπο θεωρούμε ότι τα ποσά αυτά θα φτάσουν και θα περισσέψουν για να επιτύχουμε τους στόχους. Το θέμα είναι να μπορέσουμε να στήσουμε το θεσμικό πλαίσιο και τις διαδικασίες για να τρέξουν αυτά, γιατί μπορεί απλά να χρειαστεί να παρέμβουμε σε κάποια σημεία στοχευμένα μ' αυτά τα χρήματα, για να χρυσώσουμε, να γλυκάνουμε λίγο τη συμφωνία, ώστε να είναι πολύ πιο αποδεκτό σα σχήμα χρηματοδότησης για τον απλό πολίτη.

Άρα δε θεωρούμε ότι είναι τόσο δραματικό το νούμερο των κατοικιών, ούτε τα χρήματα θα είναι δύσκολο να βρεθούν ή να δοθούν. Πρέπει να στηθεί η δομή, το πλαίσιο για να τρέξουν όλα αυτά όπως πρέπει και με το ρυθμό που πρέπει για να πετύχουμε τους στόχους μας.

Θέλω να πιστεύω ότι έγινα κατανοητός. Ή το έμπλεξα περισσότερο; Πάντως αν θέλετε περισσότερες λεπτομέρειες ή πληροφορίες, είμαι στη διάθεση όλων σας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μαρίνο από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. προφανώς αγαπάμε ενέργεια αλλά και ο ίδιος ο Υπουργός έχει πει ότι δε μπορούμε να τα κάνουμε και όλα «Εξοικονομώ» στη χώρα αυτή.

Το θεσμικό πλαίσιο πρέπει να ενεργοποιηθεί όπως είπατε για τις ESCOs και σ' αυτό σκοπεύουν και τα loans των χρηματοδοτικών εργαλείων και στην επόμενη περίοδο μπορούμε να δούμε το σχεδιασμό, προφανώς. Όλα πρέπει να μοχλεύουν και να συνδυάζονται τα κατάλληλα εργαλεία για το κατάλληλο αντικείμενο, τον κατάλληλο στόχο στον οποίο σκοπεύουμε.

Η απόφαση της σημερινής συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, θα αναρτηθεί με την άδειά σας στο σύστημα ΔΙΑΥΛΟΣ για τις παρατηρήσεις των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης, ουσιαστικά να μην καταναλώσουμε το απόγευμά σας περαιτέρω με το να κάνουμε την πλήρη ανάγνωση αυτή τη στιγμή στην αίθουσα.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 5^{ης} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑνεΚ

A. ΦΕΤΣΗ: Ουσιαστικά αυτό που κάναμε στις τελευταίες δυο συνεδριάσεις, είναι ότι μπορούμε απλώς να επαναλάβουμε τί αφορά και ουσιαστικά η Επιτροπή αν συμφωνεί εξουσιοδοτεί τη Διαχειριστική να διαμορφώσει το σχέδιο και τον Πρόεδρο να υπογράψει την απόφαση.

Στην Επιτροπή, αυτό που μνημονεύουμε είναι όλα τα θέματα, την ημερήσια διάταξη, τα θέματα που ενημερώθηκε η Επιτροπή Παρακολούθησης, το θέμα το οποίο ειδικότερα αποφάσισε, χωριστή αναφορά και τις πολύ βασικές επισημάνσεις που ειπώθηκαν σε περιληπτική μορφή σε σχόλιο.

Οπότε αν συμφωνούμε, μπορούμε ν' ακολουθήσουμε το ίδιο μοντέλο. Δεν ξέρω αν υπάρχει κάποια αντίρρηση. Οπότε θα υπογραφεί από τον Πρόεδρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σας ευχαριστούμε πολύ την κα Φέτση, ευχαριστούμε τη Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας, Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Ευχαριστούμε θερμά όλα τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης της 5^{ης} Συνεδρίασης της 5^{ης} προγραμματικής περιόδου του Προγράμματος αυτού, ευχαριστούμε τα μέλη και τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις παρεμβάσεις τους και την παρουσία τους.

Καλή συνέχεια και καλό σας Σαββατοκύριακο.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ